

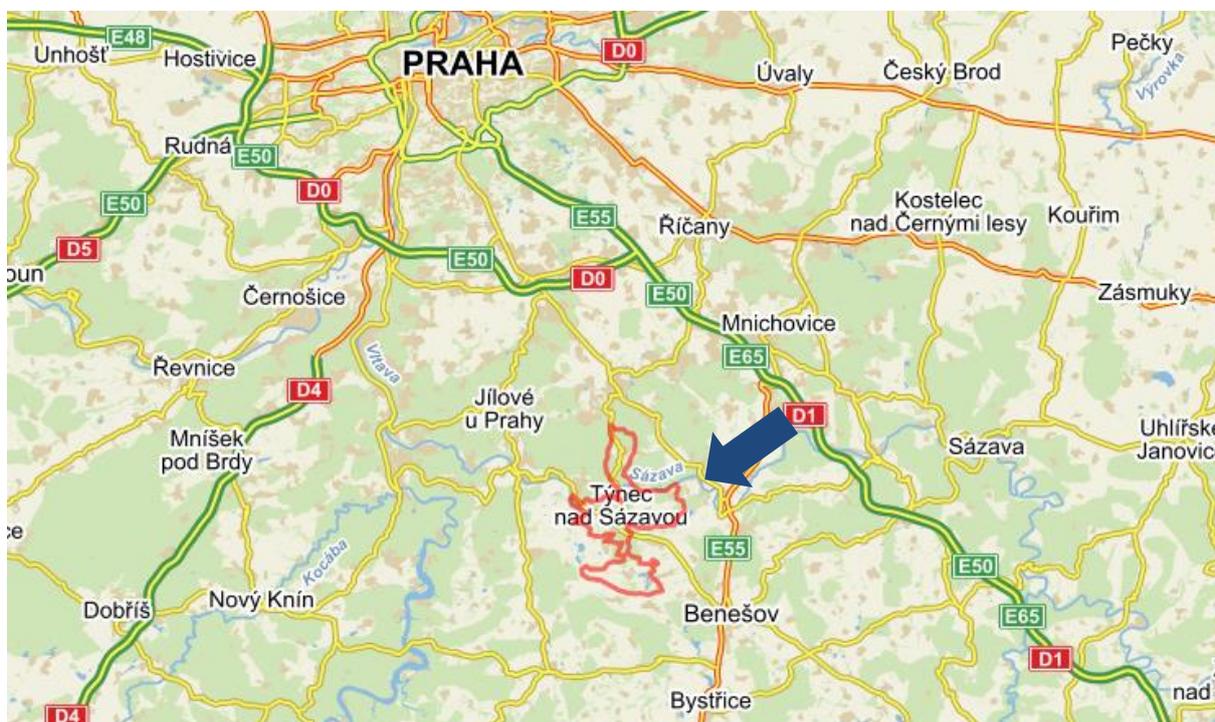
A. ANALYTICKÁ ČÁST

3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA MĚSTA

Kapitola 3 charakterizuje město Týnec nad Sázavou z hlediska jeho pozice v sídelním systému a jeho sídelních vazeb v rámci jeho blízkého okolí. Zhodnocena byla poloha města a jeho vazby prostřednictvím analýz statistik o dojížděcí a vyjížděcí do škol a zaměstnání.

Město Týnec nad Sázavou se nachází v severozápadní části okresu Benešov, 35 km jižně od Prahy a 9 km od okresního města Benešova (obrázek 3). Město je součástí správního obvodu obce s rozšířenou působností Benešov. Město se nenachází v rozvojové oblasti republikového významu, ani v rozvojové ose krajského významu a lze ho zařadit do nižšího centra osídlení. Nicméně v širším systému osídlení je postavení města primárně podmíněno blízkostí obce s rozšířenou působností Benešova a vzdálenější Prahy. Výrazná středisková síla Prahy následovaná silou Benešova způsobuje omezenou střediskovou působnost Týnce nad Sázavou¹.

Obrázek 3 Poloha města Týnec nad Sázavou

Zdroj: www.mapy.cz 2017

Město Týnec nad Sázavou lze považovat za **součást okrajové zóny pražské metropolitní oblasti**. Vzhledem k dobré dopravní dostupnosti vůči hl. m. Praze se město stává žádaným bydlištěm zejména pro mladé rodiny, které si ponechávají své pracovní vazby v hlavním městě a ve městě Týnec n. Sázavou mají bydliště, např. z důvodu nižších nákladů na bydlení. V užším systému osídlení nelze hodnotit dopravní polohu města Týnec nad Sázavou za dobrou, jelikož se nachází mimo hlavní silniční tahy a je polohováno na poměrně málo frekventované silnici II. třídy. **Výhledově lze očekávat**

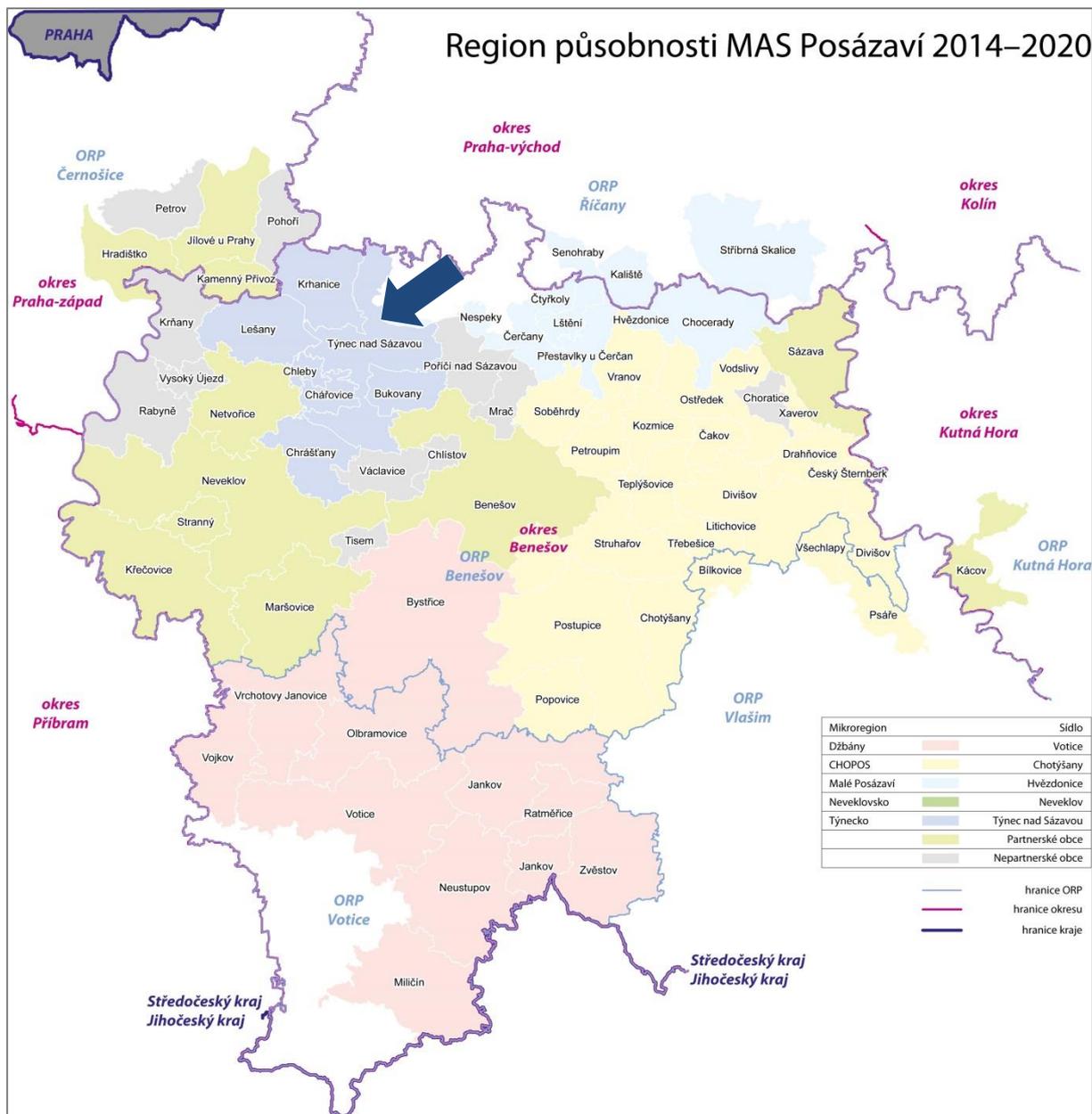
¹ Město má statut pověřeného obecního úřadu (obce II. stupně), avšak s malým rozsahem obvodu.

zlepšení dopravní dostupnosti Prahy, a to vlivem **napojení na dálnici D3**, která prochází jižním okrajem územního obvodu města Týnec nad Sázavou. Dálnice D3 představuje významný faktor rozvoje města – zlepšení dostupnosti Prahy jako centra pracovních příležitostí a vybavenosti, která se již nyní částečně odráží ve výstavbě rodinných domů v severní části územního obvodu města Týnec nad Sázavou (část obce Čakovice).

Významná je **lokalizace města v sídelně, rekreačně a částečně i průmyslově atraktivním údolí řeky Sázavy** – město se rozkládá na obou březích v údolí řeky Sázavy. Na levém břehu se nachází jeho historická část a starší bytová zástavba, na pravém břehu pak slévárna Metaz, železniční stanice a autobusové nádraží, obchody, většina institucí a rozsáhlá bytová výstavba. Město Týnec nad Sázavou **plní primárně funkci obytnou**, kterou nadále posiluje novou výstavbou bytových a rodinných domů. V minulosti byla významná výrobní funkce, která však byla utlumena po snížení významu velkých podniků (Metaz, Jawa) a rozvíjí se zde spíše drobné podnikání v mnoha odvětvích. Významná je funkce rekreační (pobytová i nepobytová), který vyplývá z příznivých klimatických a přírodních podmínek. Týnec nad Sázavou lze označit za město s dobrou občanskou vybaveností a značným množstvím turistických atrakcí.

Město představuje spádové území dolního Posázaví, a to mj. díky své občanské vybavenosti. Město je členem Místní akční skupiny Posázaví, která se celým svým územím nachází ve Středočeském kraji (z největší míry na území okresu Benešov) a čítá 70 členů (obrázek 4).

Obrázek 4 Region působnosti MAS Posázaví 2014–2020

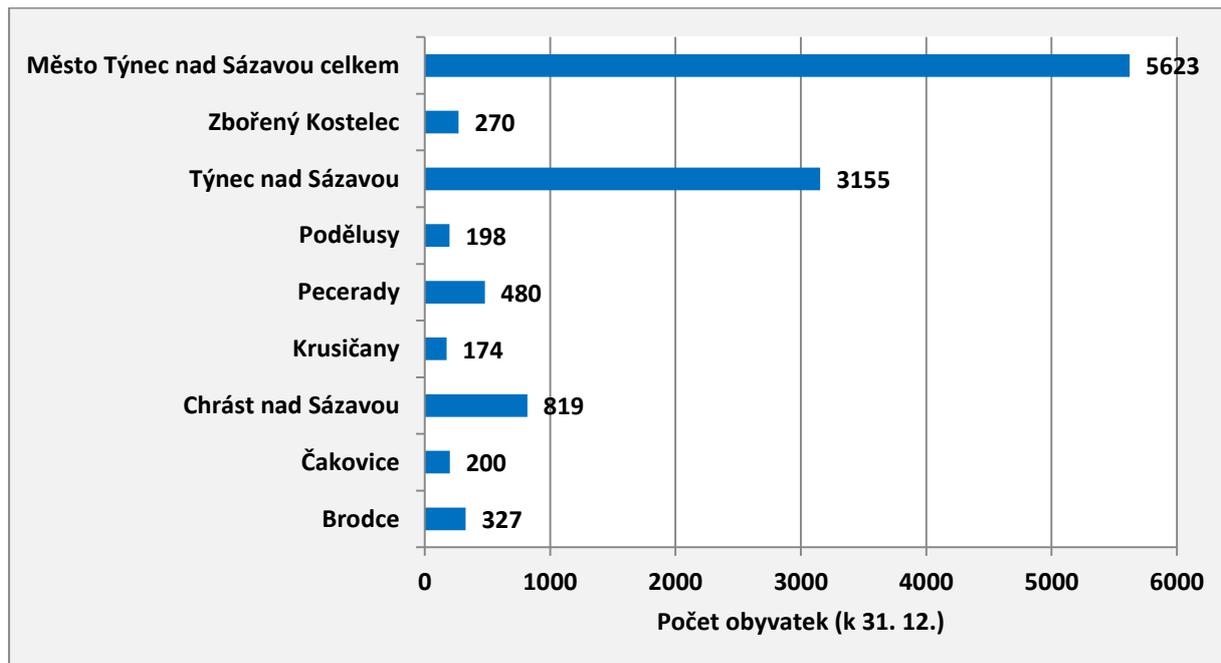

Zdroj: MAS Posázaví 2017

Město je **tvořeno pěti katastrálními územími** (Týnec nad Sázavou, Pecerady, Podělusy, Krusičany a Čakovice) a je složeno z 8 místních částí: Týnec nad Sázavou, Chrást nad Sázavou, Podělusy, Pecerady, Zbořený Kostelec, Krusičany, Brodce a Čakovice (obrázek 5).

Přirozeným centrem celého územního obvodu je Týnec nad Sázavou, který je i populačně největší částí města. Od této místní části jsou jednotlivé části obce vzdáleny v intervalu 2 - 3 km, výjimku tvoří Čakovice, které leží 5 km severně od města. **Části obce Brodce a Chrást nad Sázavou** jsou s Týncem nad Sázavou **územně srostlé**.

Obrázek 5 Město Týnec nad Sázavou a jeho místní části, 2014

Zdroj: www.mestoty nec.cz 2017

Symboly města

Ústředním motivem znaku města je charakteristická stavba pro město, rotunda asi z 11. století spolu s hranolovou obrannou věží ze 13. - 14. století, v popředí s obrannou zdí, vše v bílé barvě (obrázek 6). Spodní část znaku je modrá, vyjadřující polohu města na řece Sázavě. V horní části s červeným pozadím jsou umístěny vlevo erb rodu Hodějovských z Hodějova (ryba v modrém poli) a vpravo erb rodu hrabat z Vrtbů (3 kusy paroží na žlutém podkladě).

V červeném štítě na modré patě za hradbou s cimbuřím je umístěna románská kvádrotvaná rotunda s apsidou, za ní hranolová věž, vše stříbrné s červenými střechami. Věž provázená dvěma gotickými štítky, pravý modrý se zlatou vyskakující rybou, levý zlatý s trojím černým parožím.

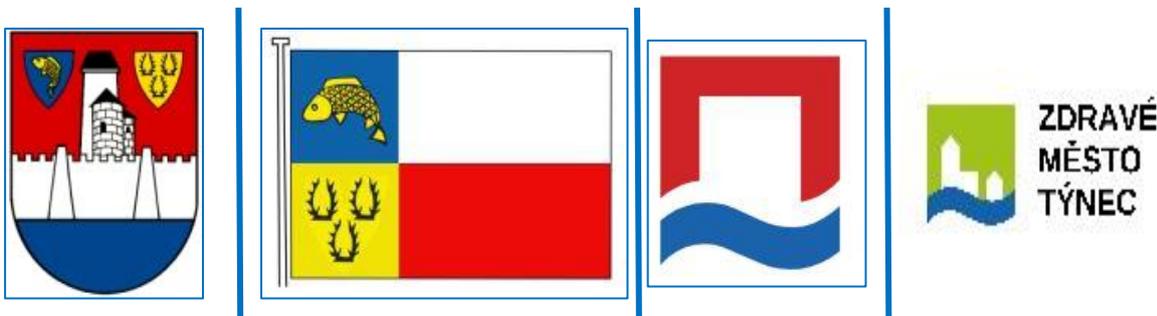
Prapor města je složen z listu, které tvoří modré karé široké jednu třetinu délky listu nad stejně velkým žlutým čtvercovým polem a dva vodorovné pruhy, bílý a červený. V modrém poli je vyobrazena žlutá vyskakující ryba, ve žlutém poli tři černá paroží.

Logo města vychází z historických a geografických reálií Týnce nad Sázavou, tj. ze znaku města, přítomnosti řeky Sázavy a nejvýznamnější památky - týnecké rotundy. Město Týnec bylo definováno jako město na řece, město na vlně a brána do Posázaví. Koncept "brány" je odvozen

od zjednodušeného písmena malého n. Nad řekou Sázavou. Znak a prapor se používají k oficiálním účelům, logo plní marketingový účel.

Posledním symbolem na obrázku 6 je logo zdravého města, které vychází z loga města. Symbolizuje zdravé město (zelenou barvou), logo je doplněno typickým symbolem hradu s rotundou.

Obrázek 6 Znak, prapor města a logo města

Zdroj: <http://www.mestoty nec.cz> 2017

Stručná historie města

Týnec nad Sázavou má velmi starou historii. Samo jeho jméno ukazuje, že na jeho místě, kde se nachází týnecký hrad, bývala opevněná osada „zatýněná“ – Týnec. Toto obydlí mělo pravděpodobně vztah k prastaré obchodní cestě, která vedla přes Sázavu kolem hradu Kostelce z jižních Čech na Prahu.

Stavební památky v historické části města a jeho okolí z přelomu 1. a 2. tisíciletí svědčí o jeho dávné minulosti a významu místa. Dominantou historického jádra města je kamenitá románská rotunda, ke které patřil sídelní objekt odkrytý při výzkumu v roce 1969. Měl kůlovou konstrukci a pocházel asi z 11. století. Na jeho místě vznikl na přelomu 12. a 13. století kamenný románský palác a později obranná hranolová věž připojená k rotundě, která se dochovala dodnes. Pravděpodobně šlo o přemyslovské sídlo, které mělo především pevnostní funkci.

Nejstarší zprávy o týneckém hradě a jeho majitelích pocházejí spolu s dějinami Kostelce z doby Jana Lucemburského. První majitel hradu známý z písemných pramenů byl Oldřich z Týnce r. 1318. Byl jedním z předků rodu Medků z Valdeka, kterému dlouho hrad patřil. V době jagellonské jej vystřídal rod Klinštejnů a Velemyských. V roce 1607 koupila Týnec a Konopiště Dorota Hodějovská z Hodějova a po ní jej zdědil její syn Adam. Po bitvě na Bílé Hoře byl majetek zkonfiskován a roku 1622 prodán Albrechtovi z Valdštejna. V roce 1627 byl týnecký hrad vypálen a zrušeno bylo i Týnec. Hrad byl z části opraven, ale roku 1654 vyhořel podruhé a zrušeno zcela.

Teprve v roce 1785, kdy se stal majitelem Konopiště a Týnce hrabě František Josef z Vrtby, se zanedbaný Týnec znovu povznesl. Hrabě z Vrtby založil roku 1791 továrnu na kameninové zboží a k továrním účelům nechal upravit i Týnecký hrad i románskou rotundu. Ve Vrtbově době dosáhla kamenina věhlasu a po výtvarné stránce vysokých uměleckých hodnot. Díky rozšíření výroby Vrtba nechal postavit v roce 1812 novou tovární budovu. Stavba v empírovém slohu, kterou zdobí v průčelí znak hrabat z Vrtby, stojí v Týnci dodnes. Je to dnešní kulturní dům. Hrabě z Vrtby odkázal konopištské panství a tedy i týneckou továrnu Janu Karlovi, knížeti z Lobkovic.

V době prusko-rakouské války zanikla výroba z důvodu konkurence i nedostatku dříví úplně.

Budova továrny byla později přeměněna arcivévodou Ferdinandem d'Este na hotel.

Zakladatelem moderního průmyslu se stal ve 30. letech pražský podnikatel Ing. František Janeček. V Týnci postavil slévárnu hliníku, oceli a barevných kovů METAZ. V zakoupené přádelně na Brodcích zahájil výrobu motocyklů JAWA a osobních vozů MINOR.

Pan Ing. František Janeček položil dobré základy ke kompletní strojírenské výrobě na Týnecku pro výrobu silničních motorových vozidel, osobních aut a motocyklů. Tento slibný vývoj přerušila II. světová válka. Výroba v Janečkově továrně v Týnci a Brodcích byla zaměřena na zbrojní výrobu. Ing. Fr. Janeček v roce 1941 zemřel.

3.1 HLAVNÍ ZÁVĚRY

- Město Týnec nad Sázavou je **okrajovou částí zóny Pražské metropolitní oblasti** a je funkčně provázané s hl. m. Prahou.
- Město je atraktivní, což se projevuje v **rozdávající se bytové výstavbě v posledních letech**.
- Týnec nad Sázavou **plní zejména obytnou funkci**. Významná je i funkce rekreační (pobytová i nepobytová) a výrobní.
- V užším systému osídlení nelze hodnotit dopravní polohu města Týnec nad Sázavou za dobrou, jelikož se **město Týnec nad Sázavou nachází mimo hlavní silniční tahy** a je polohováno na poměrně málo frekventované silnici II. třídy.
- Město má relativně **dobrou dopravní dostupnost vůči hl. m. Praze**, která by se výhledově mohla zlepšit vlivem napojení na dálnici D3.

4 OBYVATELSTVO

4.1 INTENZITA A SMĚRY DOJÍŽDKY A VYJÍŽDKY ZA PRACÍ

Na základě výsledků SLDB z roku 2011 vyjíždělo z Týnce nad Sázavou 1566 osob, z toho přibližně 74 % představovali zaměstnaní a 26 % žáci a studenti (tabulka 1). **Více než 84 % zaměstnaných vyjíždělo do zaměstnání mimo obec.** Více než třetina zaměstnaných vyjížděla do jiného kraje a necelá třetina do jiné obce okresu. Do jiného okresu kraje pak dojížděla přibližně pětina zaměstnaných osob. U žáků a studentů převažovala vyjížďka v rámci obce (cca 38 %). Třetina studujících vyjížděla do jiného kraje a necelá třetina do jiné obce okresu. Zaměstnaných, kteří vyjížděli mimo obec denně, bylo více než 71 %. Denně vyjíždějících žáků a studentů pak bylo 52 %. U obou výše uvedených skupin převažovala doba cesty v rozmezí 15-29 minut.

Tabulka 1 Vyjížďka do zaměstnání a do škol, Týnec nad Sázavou, 2011

Vyjíždějící, doba cesty	Počet		Podíl na vyjíždějících (v %)	
	Zaměstnaní celkem	Žáci a studenti	Zaměstnaní celkem	Žáci a studenti
Vyjíždějící do zaměstnání a škol	1 156	410	-	-
v tom:				
v rámci obce	184	154	15,9	37,6
do jiné obce okresu	320	120	27,7	29,3
do jiného okresu kraje	248	11	21,5	2,7
do jiného kraje	394	123	34,1	30,0
do zahraničí	10	2	0,9	0,5
Vyjíždějící denně mimo obec	826	213	71,5	52,0
z toho doba cesty:				
do 14 minut	122	19	14,9	8,9
15 - 29 minut	238	63	29,0	29,6
30 - 44 minut	170	37	20,7	17,4
45 - 59 minut	142	25	17,3	11,7
60 - 89 minut	102	45	12,4	21,1
90 a více minut	46	24	5,6	11,3
Zaměstnaní bez stálého pracoviště	134	x	11,6	x
Zaměstnaní a žáci s nezjištěným místem pracoviště, školy v ČR	88	31	7,6	7,6

Zdroj dat: SLDB 2011, vlastní zpracování

Směry vyjíždějí do zaměstnání a škol z města Týnec nad Sázavou je ukázán v tabulce 2. Z ní lze vyčíst **silné vazby města Týnec nad Sázavou na hl. m. Prahu**. Do Prahy dojíždělo více než 39 % všech vyjíždějících. Stejný podíl představovaly i osoby vyjíždějící do zaměstnání z Týnce nad Sázavou do Prahy. Druhý nejsilnější proud vyjíždějících do zaměstnání směřoval do Benešova (ca 21 %), ačkoliv oproti intenzitě do vyjíždějí do Prahy byl téměř poloviční. Z hlediska školské vyjíždějí směřoval hlavní proud do Benešova (61 % všech vyjíždějících do škol) a následně do Prahy (ca 39 %). Benešov tak plní funkci regionálního centra z pohledu vyjíždějí do škol i do zaměstnání. Výsledky SLDB za rok 2011 tak ukazují na **výjimečnou střediskovou sílu Prahy a Benešova**.

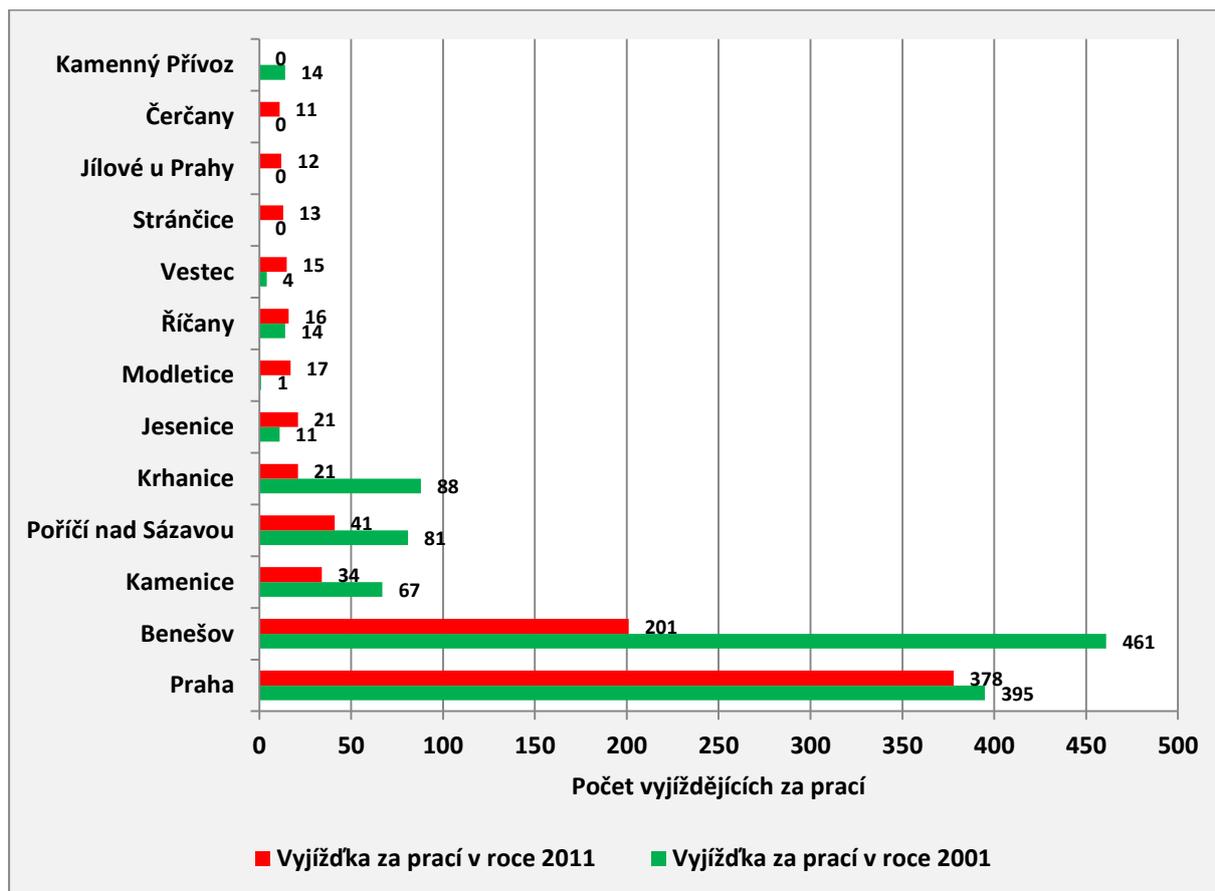
Tabulka 2 Vyjíždějí z obce Týnec nad Sázavou, 2011

Obec vyjíždějí, obec dojíždějí	Vyjíždějí celkem	Zaměstnané osoby vyjíždějí do zaměstnání	Podíl vyjíždějí (v %)	Podíl zaměstnaných osob vyjíždějí do zaměstnání (v %)	Žáci, studenti a učni vyjíždějí do školy		
					celkem	z toho	
						ve věku 6 - 14 let	vyjíždějí denně
Týnec nad Sázavou	1 215	961	-	-	254	37	211
vyjíždějí v rámci okresu	440	320	36,2	33,3	120	27	119
vyjíždějí do jiných okresů kraje	249	239	20,5	24,9	10	6	7
vyjíždějí do jiných krajů	516	393	42,5	40,9	123	4	84
vyjíždějí mimo ČR	10	9	0,8	0,9	1	-	1
Obec dojíždějí:							
Praha	476	378	39,2	39,3	98	4	81
Benešov	274	201	22,6	20,9	73	9	73
Kamenice	74	67	6,1	7,0	7	6	6
Poříčí nad Sázavou	41	41	3,4	4,3	-	-	-
Krhanice	39	21	3,2	2,2	18	18	17
Vlašim	22	2	1,8	0,2	20	-	20
Jesenice	21	21	1,7	2,2	-	-	-
Modletice	17	17	1,4	1,8	-	-	-
Říčany	16	16	1,3	1,7	-	-	-
Vestec	15	15	1,2	1,6	-	-	-
Strančice	13	13	1,1	1,4	-	-	-
Čerčany	12	11	1,0	1,1	1	-	1
Jílové u Prahy	12	12	1,0	1,2	-	-	-
Neveklov	11	3	0,9	0,3	8	-	8

Zdroj dat: SLDB 2011, vlastní zpracování

Cíle vyjíždění z obce Týnec nad Sázavou se mezi roky 2001 a 2011 **výrazně změnily**. I nadále se **udržel význam Prahy**, ačkoliv mírně poklesl o cca 4 % (obrázek 7). Významně **poklesla vyjíždka do Benešova** (o více než polovinu) a do Krhanic (o více než tři čtvrtiny) v důsledku ukončení činnosti plicního sanatoria. Dále poklesla i vyjíždka do Kamenice a Poříčí nad Sázavou (obojí o 49 %). Naopak **vznikly nové cíle vyjíždění, a to zejména v jižním zázemí Prahy** (Modletice, Vestec, Stránčice, Jílové u Prahy, Čerčany). V těchto obcích, které se nacházejí v blízkosti dálnice D1, byly vystavěny komerční zóny a vznikly zde nové pracovní příležitosti.

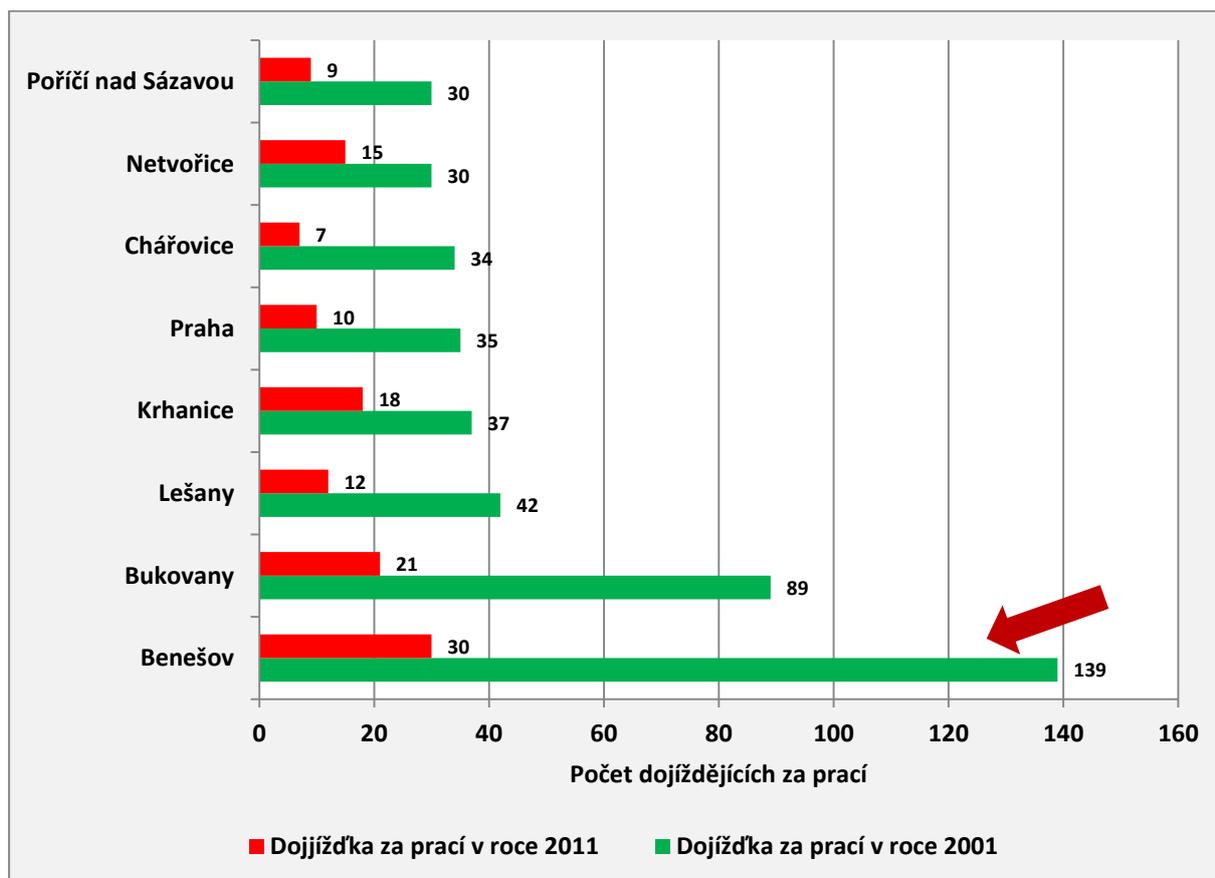
Obrázek 7 Vyjíždka za prací z obce Týnec nad Sázavou, 2001 a 2011

Zdroj dat: SLDB 2011, vlastní zpracování

Vzhledem k velikosti města je intenzita dojížděky poměrně významná a vypovídá o významu a rozsahu jeho ekonomické základny. **Intenzita dojížděky** do Týnce nad Sázavou je řádově na **nižší úrovni než intenzita vyjížděky** a mezi roky 2001 a 2011 došlo k jejímu výraznému snížení (obrázek 8). Zatímco v roce 2001 dojíždělo za prací do Týnce nad Sázavou 436 osob, v roce 2011 to již bylo pouze 122 osob, tj. o 72 % méně. Důvodem tohoto snížení byl pokles významu ekonomické základny města, který byl mj. způsoben omezením činnosti Jawy a Metazu. Nejvýrazněji poklesla dojížděka z Chářovic (o 79 %) a z Benešova (o 78 %). U ostatních vyjížděkových obcí se snížení pohybovalo v rozmezí 50-76 %.

Obrázek 8 Dojížděka do obce Týnec nad Sázavou, 2001 a 2011

Zdroj dat: SLDB 2011, vlastní zpracování

V roce 2011 dojížděl do města **nejvyšší počet osob ze sousedních Bukovan** a následně ze **samotného Benešova a Krhanic**. Podstatně nižší pak byla dojíždka z Netvořic, Lešan, Chářovic, Poříčí nad Sázavou a také z Prahy - vše v rozmezí 10–15 osob (tabulka 3). U dojíždějících **do zaměstnání** byla situace obdobná jen v opačném pořadí – **nejvíce osob dojíždělo z Benešova** (cca 14 %), dále z **Bukovan** (10 %) a **Krhanic** (9 %). Pracovní příležitosti ve městě tak přilákaly i pracovníky ze vzdálenějšího okolí Týnce. Dojíždka do škol do Týnce nad Sázavou byla obdobně intenzivní. Téměř 60 % dojíždějících do škol představovali žáci a studenti z Bukovan, jež spadá do školského obvodu města. Z toho necelých 89 % byli žáci ve věku 6-14 let.

Saldo vyjíždky² z města bylo v roce 2011 záporné (-966 osob), tzn. že z obce vyjíždělo výrazně více osob, než kolik jich dojíždělo. Z hlediska zaměstnanosti bylo saldo taktéž záporné (-757 osob). Mimo město tak vyjíždělo více než 80 % všech zaměstnaných vyjíždějících osob a 60 % všech žáků, studentů a učňů.

Tabulka 3 Dojíždka do obce Týnec nad Sázavou, 2011

Obec dojíždky, obec vyjíždky	Dojíždějící celkem	Dojíždějící do zaměstnání celkem	Podíl dojíždějících (v %)	Podíl dojíždějících do zaměstnání (v %)	Žáci, studenti a učni dojíždějící do školy		
					celkem	z toho	
						ve věku 6 - 14 let	dojíždí denně
Obec dojíždky:							
Týnec nad Sázavou	249	204	-	-	45	39	44
dojíždí v rámci okresu	218	174	87,6	85,3	44	39	43
dojíždí z jiných okresů kraje	13	13	5,2	6,4	-	-	-
dojíždí z jiných krajů	18	17	7,2	8,3	1	-	1
Obec vyjíždky:							
Benešov	35	30	14,1	14,7	5	4	5
Bukovany	48	21	19,3	10,3	27	24	26
Krhanice	20	18	8,0	8,8	2	2	2
Netvořice	15	15	6,0	7,4	-	-	-
Lešany	12	12	4,8	5,9	-	-	-
Praha	11	10	4,4	4,9	1	-	1
Poříčí nad Sázavou	10	9	4,0	4,4	1	-	1
Chářovice	13	7	5,2	3,4	6	6	6

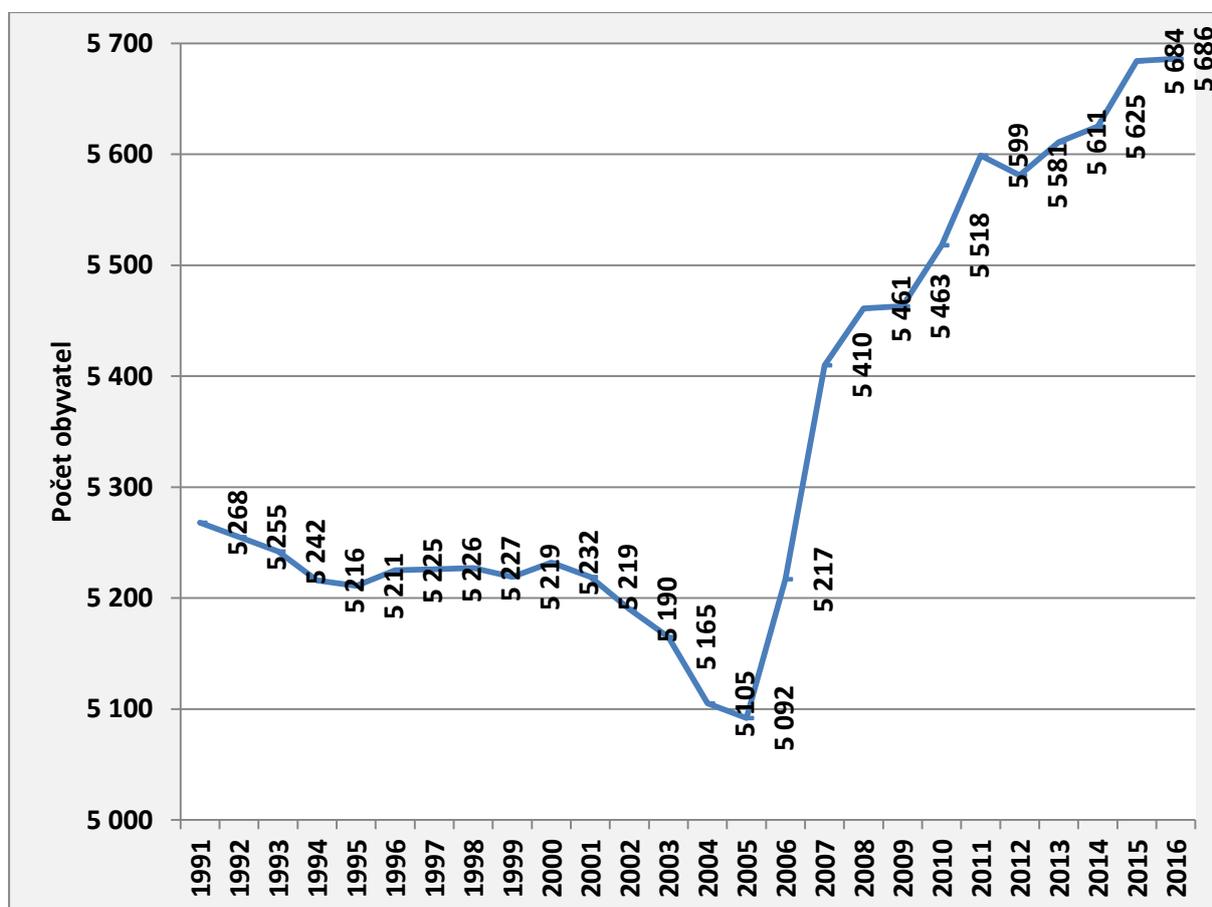
Zdroj dat: SLDB 2011, vlastní zpracování

² saldo = rozdíl počtu dojíždějících a vyjíždějících

4.2 HISTORICKÝ VÝVOJ OBYVATELSTVA

Počet obyvatel města Týnec nad Sázavou dosáhl 5 686 v roce 2016, což představuje nárůst o téměř 400 obyvatel za poslední čtvrtstoletí (obrázek 9). Od **roku 1991 až do roku 2005** byl patrný **sestupný trend počtu obyvatel** - poklesl z 5 268 na 5 092, což představuje **relativně nízký pokles**, což ale bývá běžné v tomto typu sídel, oproti např. větším městům, kde je odliv větší. V následujících letech je však patrný **postupný nárůst počtu obyvatel ve všech sledovaných letech** (vyjma roku 2012), který dokládá **atraktivitu území**. Celkový nárůst počtu obyvatel činil téměř 8 % v roce 2016 (oproti roku 1991). Tato skutečnost odpovídá trendu patrnému od 90. let 20. století, kdy se lidé stěhují z velkých měst do jejich zázemí (cca do 5tisícových sídel).

Obrázek 9 Vývoj počtu obyvatel, město Týnec nad Sázavou (k 31. 12.), 1991–2016

Zdroj: VDB ČSÚ 2017, vlastní zpracování

Od roku 1869, kdy jsou k dispozici data o vývoji počtu obyvatel ze Sčítání lidu, domů a bytů je patrný **pozvolný nárůst počtu obyvatel města Týnec nad Sázavou** (tabulka 4 a 5). V tomto roce měl Týnec nad Sázavou v současném vymezení 1840 obyvatel. **Dynamické zvyšování populace města započalo až v 30.–50. letech 20. století vlivem rozvoje industrializace.** Růst města byl výrazně urychlen továrníkem Ing. Janečkem, který do Brodců (místní části Týnce nad Sázavou) přesunul ve 30. letech 20. století montáž osobních vozů a veškerou výrobu ze slévárny (v Praze), která s ní technologicky nesouvisela. V 60. letech pak byla rozšířena výroba ve městě. Vlivem těchto skutečností **rostlo město jako celek, nejvíce pak místní část Brodce a Týnec nad Sázavou.** I v ostatních místních částech města byl vývoj počtu obyvatel příznivý. Tento trend pokračoval ve všech místních částech až do r. 1980, výjimku představovaly Brodce. **Od 70. let však docházelo v některých místních částech k poklesu počtu obyvatel, nejvýraznější byl v Brodcích.** Se snižujícím se objemem výroby a s tím souvisejícím snižováním počtu pracovníků v průmyslových firmách Jawa Moto spol. s r.o. (dále jen Jawa) a Metaz Týnec a.s. (dále jen Metaz) klesala atraktivita města a **počet obyvatel začal od 90. let klesat** (vyjma místní části Týnec nad Sázavou). Patrná změna nastala **v 21. století, kdy zejména místní část Brodce populačně narostla.** Důvodem je výstavba sídliště Kněžina.

Tabulka 4 Změna počtu obyvatel města Týnec nad Sázavou a jeho místních částí (1869-2011)

Obec, část obce	Index změny (v %)												
	1880/ 1869	1890/ 1880	1900/ 1890	1910/ 1900	1921/ 1910	1930/ 1921	1950/ 1930	1961/ 1950	1970/ 1961	1980/ 1970	1991/ 1980	2001/ 1991	2011/ 2001
obec celkem	102,1	106,3	117,4	116,4	88,9	111,7	126,3	138,6	105,1	113,3	95,3	99,1	103,6
Brodce	123,0	102,8	190,0	64,1	106,0	79,9	183,3	72,8	73,3	59,0	74,0	114,4	341,4
Čakovice	96,0	108,8	109,7	95,0	90,7	106,7	85,7	120,6	81,3	91,0	75,8	92,0	155,1
Chrást nad Sázavou	100,5	128,9	107,4	132,9	93,0	118,6	115,4	107,5	99,4	164,4	85,0	98,0	110,5
Krusičany	86,9	99,0	100,3	100,6	87,8	95,6	70,5	101,6	105,3	99,0	90,8	87,0	107,8
Pecerady	100,0	116,7	100,5	109,1	87,4	119,1	86,7	101,9	111,4	99,2	87,6	104,1	108,3
Podělusy	118,1	98,0	111,5	96,3	82,5	115,3	114,3	145,5	95,7	117,9	83,2	112,4	108,7
Týnec nad Sázavou	107,3	99,3	118,6	138,8	88,3	142,8	204,3	204,0	114,0	115,4	102,9	98,5	91,1
Zbořený Kostelec	112,7	87,6	125,7	251,1	78,8	99,7	97,5	103,1	91,9	90,9	84,7	100,8	104,6

Pozn. Počet obyvatel: 1869 - obyvatelstvo přítomné civilní, 1880 až 1950 - obyvatelstvo přítomné, 1961 až 1991 - obyvatelstvo bydlící (tj. hlášené v obci k trvalému pobytu), 2001 - obyvatelstvo bydlící (osoby s trvalým nebo dlouhodobým pobytem), 2011 osoby s obvyklým pobytem.

Index změny spočten jako poměr mezi počtem obyvatel v daném roce a počtem obyvatel v druhém uvedeném roce násobený 100.

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ – Sčítání lidu (2017), vlastní zpracování

Podíl obyvatel **místní části Týnec nad Sázavou překročil 50 % již v 60. letech 20. století** (tabulka 5). V roce 1991 dosahovala koncentrace v této místní části více než dvě třetiny obyvatel. Výrazněji rostla od roku 1869 i místní část Chrást nad Sázavou. Nicméně mezi roky 1991 a 2011 nejvýrazněji narostla populace místní části Brodce – zvýšení počtu obyvatel bylo téměř čtyřnásobné. Podíl obyvatel této místní části však tvoří pouze necelých 7 %. K roku 2011 mají **všechny místní části počet obyvatel, který neohrožuje jejich funkční existenci**. Částečně je to dáno využíváním části domovního fondu k rekreačním účelům.

Tabulka 5 Vývoj počtu a podílu obyvatel města Týnec nad Sázavou a jeho místních částí, (1869–2011)

Obec, část obce	Počet obyvatel v roce Sčítání lidu													
	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
obec celkem	1 840	1 879	1 998	2 345	2 730	2 426	2 710	3 424	4 746	4 990	5 655	5 387	5 340	5 530
Brodce	174	214	220	418	268	284	227	416	303	222	131	97	111	379
Čakovice	226	217	236	259	246	223	238	204	246	200	182	138	127	197
Chrást nad Sázavou	210	211	272	292	388	361	428	494	531	528	868	738	723	799
Krusičany	358	311	308	309	311	273	261	184	187	197	195	177	154	166
Pecerady	366	366	427	429	468	409	487	422	430	479	475	416	433	469
Podělusy	83	98	96	107	103	85	98	112	163	156	184	153	172	187
Týnec nad Sázavou	273	293	291	345	479	423	604	1 234	2 517	2 869	3 312	3 407	3 357	3 058
Zbořený Kostelec	150	169	148	186	467	368	367	358	369	339	308	261	263	275
Obec, část obce	Podíl obyvatel v roce Sčítání lidu													
	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
obec celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Brodce	9,5	11,4	11,0	17,8	9,8	11,7	8,4	12,1	6,4	4,4	2,3	1,8	2,1	6,9
Čakovice	12,3	11,5	11,8	11,0	9,0	9,2	8,8	6,0	5,2	4,0	3,2	2,6	2,4	3,6
Chrást nad Sázavou	11,4	11,2	13,6	12,5	14,2	14,9	15,8	14,4	11,2	10,6	15,3	13,7	13,5	14,4
Krusičany	19,5	16,6	15,4	13,2	11,4	11,3	9,6	5,4	3,9	3,9	3,4	3,3	2,9	3,0
Pecerady	19,9	19,5	21,4	18,3	17,1	16,9	18,0	12,3	9,1	9,6	8,4	7,7	8,1	8,5
Podělusy	4,5	5,2	4,8	4,6	3,8	3,5	3,6	3,3	3,4	3,1	3,3	2,8	3,2	3,4
Týnec nad Sázavou	14,8	15,6	14,6	14,7	17,5	17,4	22,3	36,0	53,0	57,5	58,6	63,2	62,9	55,3
Zbořený Kostelec	8,2	9,0	7,4	7,9	17,1	15,2	13,5	10,5	7,8	6,8	5,4	4,8	4,9	5,0

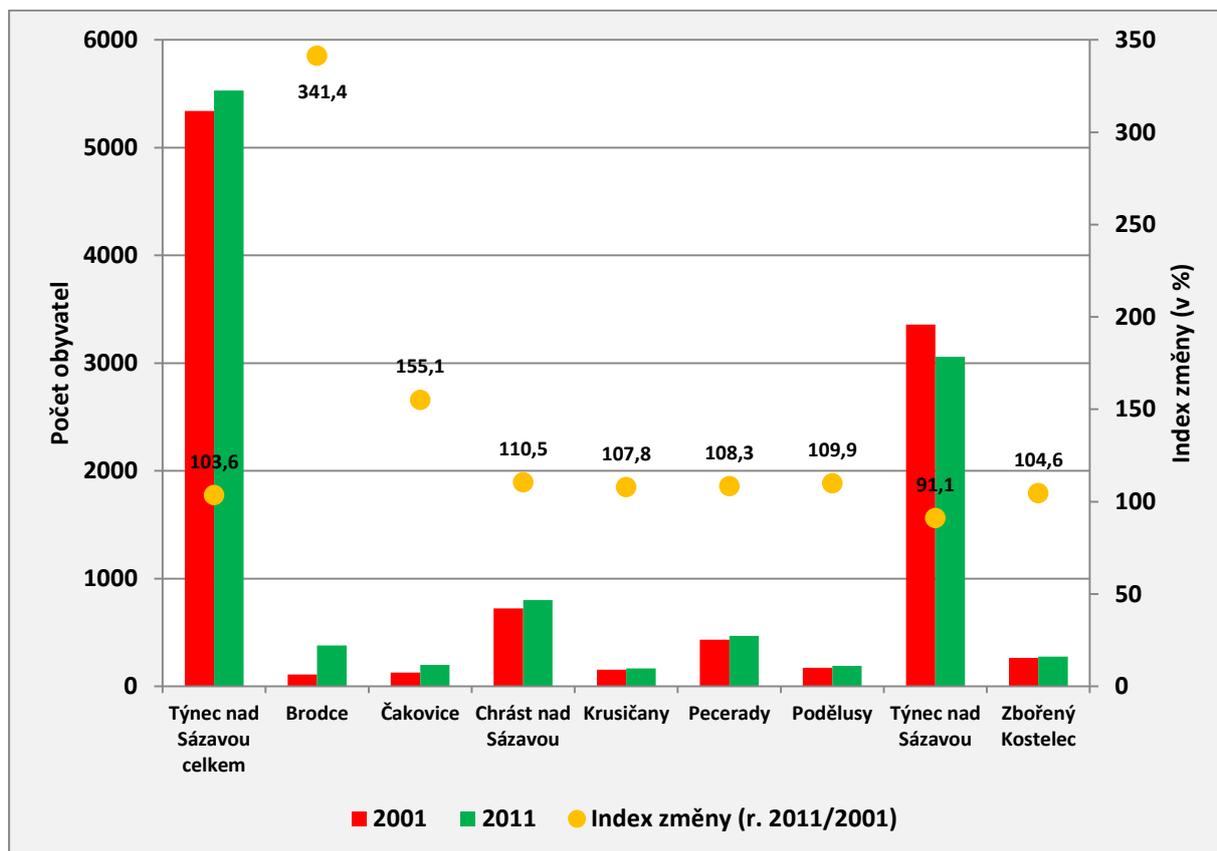
Pozn. Počet obyvatel: 1869 - obyvatelstvo přítomné civilní, 1880 až 1950 - obyvatelstvo přítomné, 1961 až 1991 - obyvatelstvo bydlící (tj. hlášené v obci k trvalému pobytu), 2001 - obyvatelstvo bydlící (osoby s trvalým nebo dlouhodobým pobytem), 2011 osoby s obvyklým pobytem.

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ – Sčítání lidu (2017), vlastní zpracování

Při porovnání počtu obyvatel v jednotlivých místních částech města mezi lety 2001 a 2011 je patrné, že s výjimkou místní části Týnec nad Sázavou, která je populačně nejpočetnější, nastal nárůst počtu obyvatel ve všech místních částech města (obrázek 10). Nejvýraznější relativní nárůst nastal v místní části Brodce, kde se počet obyvatel zvýšil více než trojnásobně. Výrazné navýšení je evidentní i v místní části Čakovice, kde se rozvíjí výstavba rodinných domů. U ostatních částí lze navýšení označit za mírné.

Obrázek 10 Počet obyvatel, místní částí města Týnec nad Sázavou, 2001 a 2011

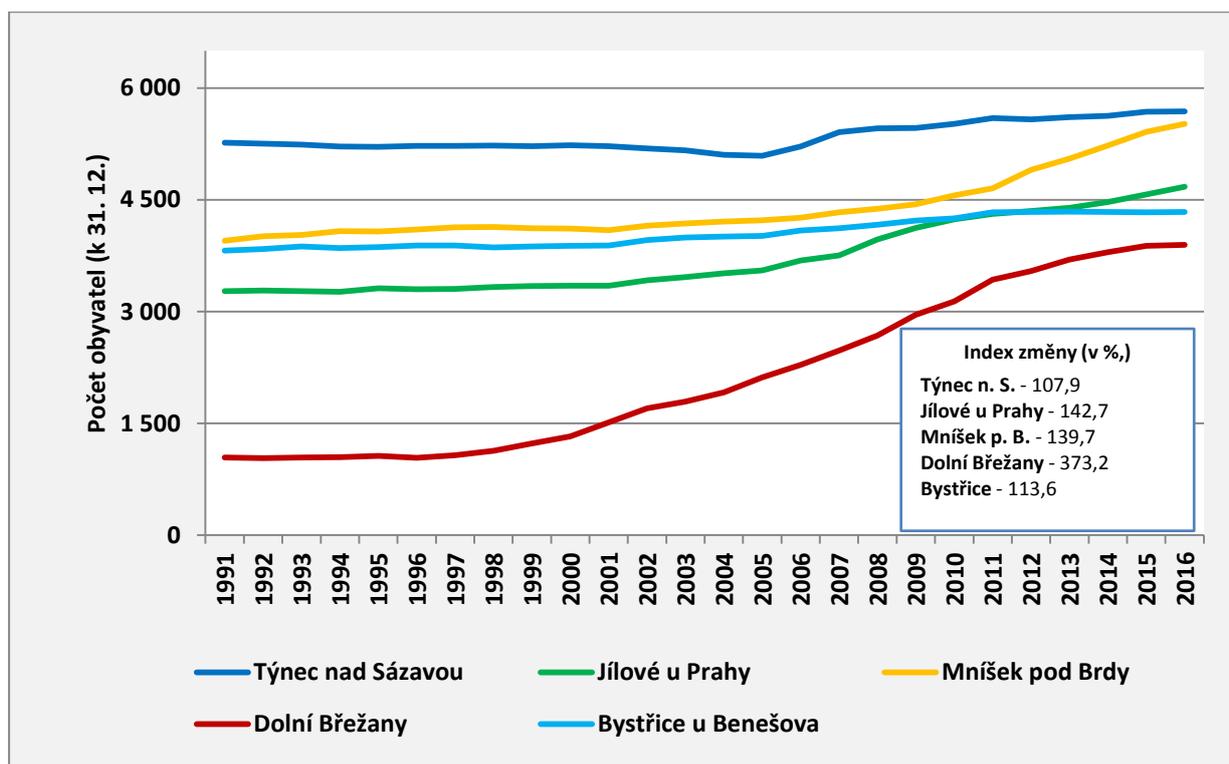

Pozn. Index změny = počet obyvatel v roce 2011 dělený počtem obyvatel v roce 2001 a násobeno 100.

Zdroj: Matyáš 2013, vlastní zpracování

Početní vývoj týnecké populace za posledních více než 25 let nevykazuje výrazné odchylky **oproti ostatním referenčním městům** (obrázek 11). U města je patrný víceméně vyrovnaný počet obyvatel a od roku 2007 započal počet obyvatel mírně růst, stejně tak tomu bylo i u dalších referenčních měst, ačkoliv u města Týnec nad Sázavou nastalo nejmenší zvýšení počtu obyvatel (cca 8 %). Výjimku představují Dolní Břežany, u kterých nastalo ve sledovaném období téměř čtyřnásobné zvýšení početního stavu populace.

Obrázek 11 Počet obyvatel, vybraná města, (1991–2016)

Pozn. Index změny vyjadřuje počet obyvatel v roce 2016 dělený počtem obyvatel v roce 1991 a násobený 100.

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2017)

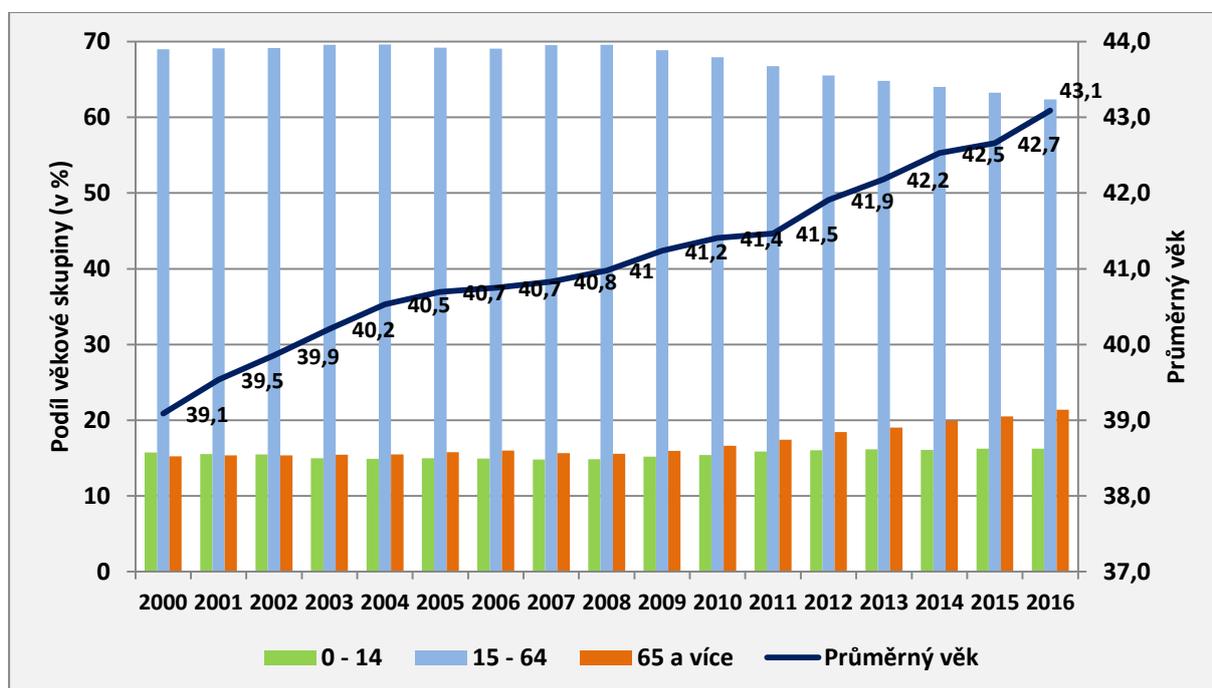
4.3 STRUKTURA OBYVATEL

4.3.1 Struktura obyvatel podle věku

Věková struktura obyvatelstva je jedním ze základních ukazatelů demografického vývoje. U populace Týnce nad Sázavou je patrné demografické stárnutí populace. Stárnutí populace dokládá průměrný věk, který trvale roste po celé sledované období. Demografické trendy patrné u města Týnec nad Sázavou jsou shodné s vývojem na úrovni České republiky.

Z hlediska podílu jednotlivých věkových skupin je situace následující. **Podíl dětské složky** (tj. osob ve věku 0–14 let) v prvních letech počátku 21. století kolísal, **od roku 2010 však trvale roste**, což je pozitivním zjištěním (obrázek 11). Naproti tomu od téhož roku plynule klesá podíl osob ve věku 15–64 let (produktivní věk). **Seniorská složka** (osoby ve věku 65 a více let) zaznamenává **trvalý nárůst od roku 2009**. Již **v roce 2003 převýšil podíl seniorů podíl dětí v populaci města**, což dokládá hodnota indexu stáří, který vyjadřuje poměr mezi seniorskou a dětskou složkou (obrázek 12). V tomto roce poprvé přesáhl index stáří hodnotu 100, tzn., že v populaci města Týnec nad Sázavou bylo více seniorů než dětí. Hodnota indexu stáří od té doby již nepoklesla pod 100 a víceméně trvale roste, což je z dlouhodobého hlediska **negativní jev**, který bude vyžadovat **přizpůsobit služby města požadavkům obyvatelstva tak, aby odpovídalo jinému demografickému složení**.

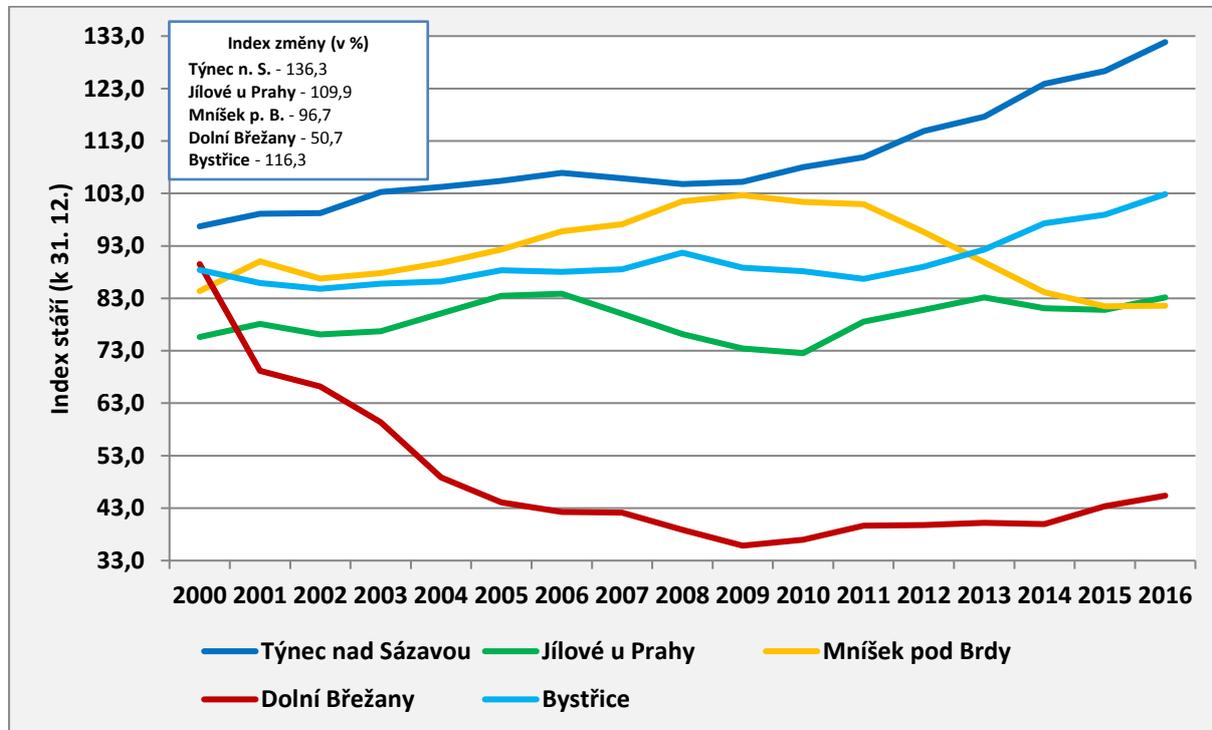
Obrázek 12 Struktura obyvatel města Týnec nad Sázavou podle věku (2000–2016)

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2017), vlastní zpracování

Skladba obyvatelstva v Týnci nad Sázavou není příznivá v porovnání s ostatními městy (příloha 1, obrázek 13). Město po celé sledované období **vykazuje vyšší podíl seniorů, a naopak nižší podíl dětské složky. Současně i intenzita stárnutí je vyšší, než je tomu u jiných měst.**

Obrázek 13 Index stáří (k 31. 12.) ve vybraných městech (2000–2016)

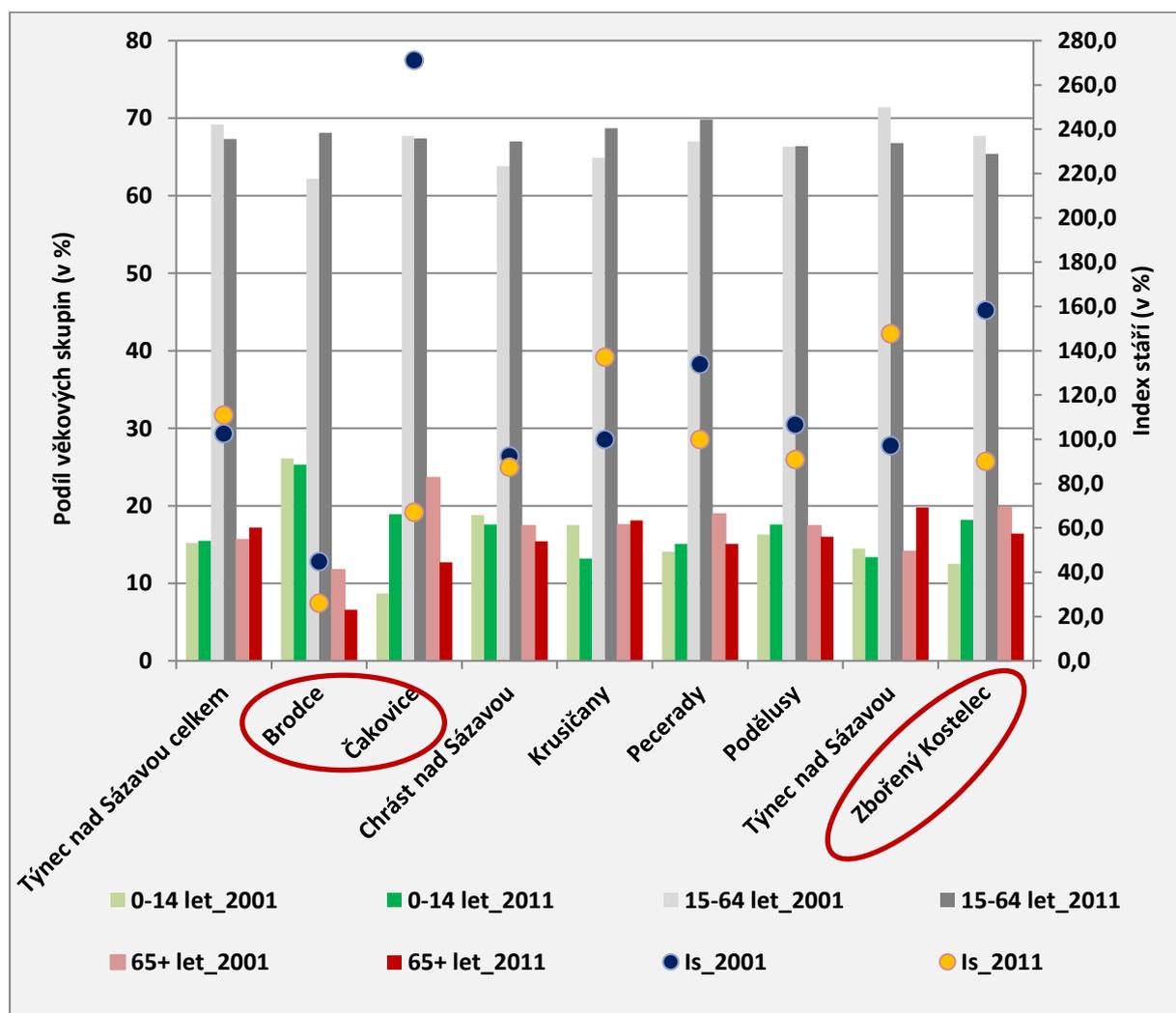

Pozn. Index změny je poměr indexu stáří v roce 2016 a indexu stáří v roce 2000.

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2017)

Mezi lety 2001 a 2011 narostl v Týnci nad Sázavou podíl seniorů i dětí, přičemž v obou sledovaných letech byl podíl seniorů vyšší než podíl dětí a došlo k navýšení rozdílu mezi nimi (obrázek 14). Tato skutečnost je patrná z hodnoty indexu stáří, která se zvýšila o 8 %, tj. z hodnoty 102,6 % na 111 %. Při detailnějším pohledu je patrné, že navýšení indexu stáří bylo zapříčiněno zvýšením hodnot tohoto ukazatele pouze u dvou místních částí, a to Týnce nad Sázavou (nárůst o 52 %) a Krusičan (zvýšení o 37 %). V ostatních částech index stáří poklesl, nejvýrazněji tomu bylo u Čakovic (o 75 %). Následně u Brodců (o 42 %) a Pecerad (o 25%). **Věková skladba se tak nejvíce zhoršovala ve vlastním Týnci nad Sázavou a v Krusičanech a naopak výrazně zlepšovala zejména v Čakovicích, Brodcích a Zbořeném Kostelci. To vypovídá o vnitřním uspořádání města a v kontextu toho je nutné přemýšlet o nových funkcích jednotlivých městských částí, pokrytí službami, zajištění typů dopravy (cyklodopravy, parkování) apod.**

Obrázek 14 Základní charakteristiky skladby obyvatelstva, místní části města Týnec nad Sázavou, okres Benešov, 2001 a 2011

Pozn. Is je zkratka indexu stáří, který je spočten následovně: počet obyvatel ve věku 65+ v daném roce dělený počtem obyvatel ve věku 0-14 let v daném roce a násobný stem.

Zdroj: Matyáš 2013, vlastní zpracování

4.3.2 Struktura obyvatel podle vzdělání

Vzdělanostní struktura obyvatel města Týnec Sázavou se liší oproti struktuře porovnávaných měst (tabulka 6). **Výrazně nižší podíl je evidován u osob s vysokoškolským vzděláním**, který v Týnci nad Sázavou činí 9,8 % (průměr skupiny je 15,1 %). Současně je ve městě zaznamenán vyšší podíl obyvatel se základním vzděláním (v porovnání se srovnatelnými městy). Úroveň vzdělanosti populace je možné hodnotit i prostřednictvím indexu vzdělanosti. Index vzdělanosti Týnce nad Sázavou je pod průměrem srovnávaných měst a je druhý nejnižší mezi porovnávanými městy (po Bystřici). Současně se **index vzdělanosti města Týnec nad Sázavou nachází těsně pod úrovní kraje i České republiky** v roce 2011. Tyto skutečnosti lze chápat jako negativní jev, který se může projevat jednak ekonomickou aktivitou (např. nižší míra podnikání a újeji zaměřené zaměstnání v případě příchodu zaměstnavatelů), jednak v nižší participaci obyvatelstva na veřejném dění, rozvoji občanské společnosti apod.

Tabulka 6 Struktura obyvatel podle dosaženého vzdělání v ČR, kraji a vybraných městech (2011)

	Podíl obyvatel v roce 2011 (v %)							Index vzdělanosti (v %)
	bez vzdělání	základní včetně neukončeného	střední včetně vyučení bez maturity	úplné střední vzdělání s maturitou	vyšší odborné a nástavbové	vysokoškolské vzdělání včetně vědecké výchovy	nezjištěno	
Česká republika	0,5	17,6	33,0	27,1	4,1	12,5	5,3	1,49
Středočeský kraj	0,4	16,9	33,6	28,2	4,3	11,5	5,1	1,49
Týnec nad Sázavou	0,3	17,0	35,6	30,0	4,2	9,8	3,0	1,47
Jílové u Prahy	0,3	15,7	32,8	27,6	4,3	14,3	4,9	1,58
Mníšek pod Brdy	0,2	17,0	33,7	26,6	4,2	15,0	3,3	1,60
Dolní Břežany	0,3	11,5	20,3	29,4	4,4	27,2	6,8	2,01
Bystřice	0,3	16,4	36,8	30,3	3,8	9,1	3,4	1,45
Průměr skupiny	0,3	15,5	31,8	28,8	4,2	15,1	4,3	1,62

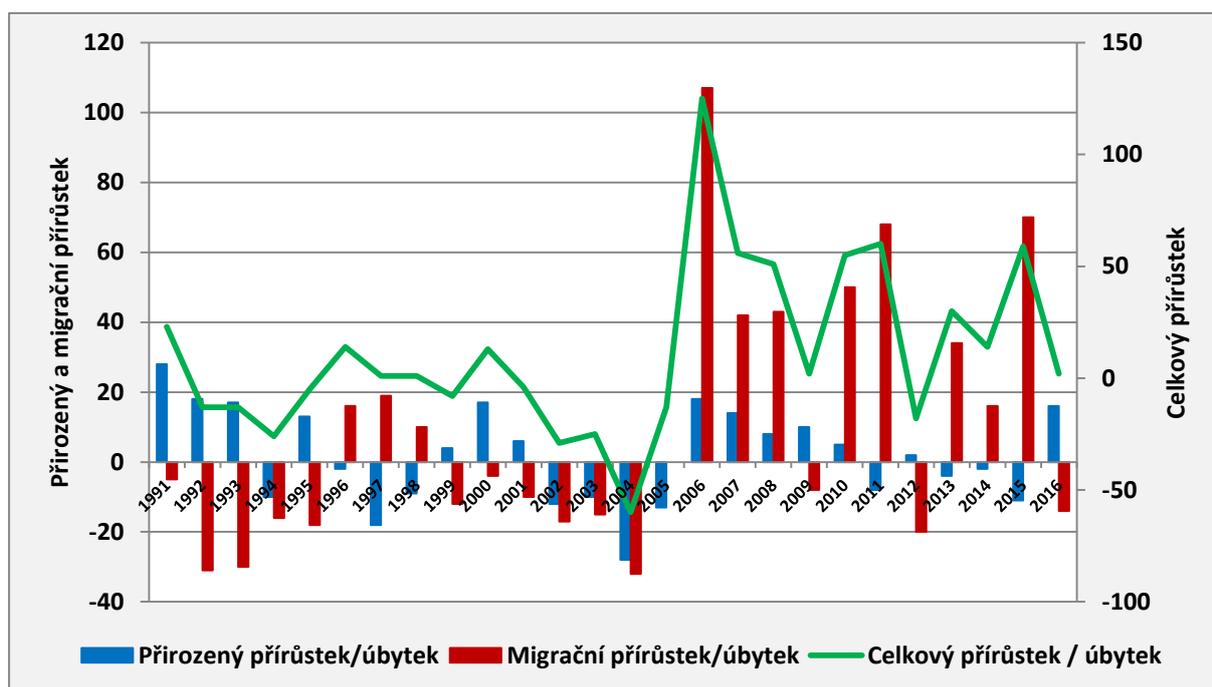
Pozn. Index vzdělanosti = součet obyvatel se středním vzděláním bez maturity, dvojnásobku obyvatel se středním vzděláním s maturitou, trojnásobku obyvatel s vyšším vzděláním a čtyřnásobku obyvatel s vysokoškolským vzděláním vztažený k celkovému počtu obyvatel starších 15 let.

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2017), vlastní zpracování

4.4 POHYB OBYVATELSTVA

Početní stav populace v Týnci nad Sázavou, který je výslednicí přirozené a mechanické změny (tj. počtem narozených, zemřelých, přistěhovaných a vystěhovaných), je od roku 2006 určován zejména mechanickým pohybem (migrací), což dokládá **zvyšování migrační atraktivity v průběhu posledních cca 10 let** (obrázek 15). **Celkový přírůstek populace města kopíruje vývoj migračního přírůstku**, jehož **hodnoty jsou řádově na vyšší úrovni než hodnoty přirozeného přírůstku**. Obrat migrace (úhrn přistěhovaných a vystěhovaných) v období 1991–2016 činil 6 393 osob, naproti tomu obrat přirozené změny dosáhl pouze 2 897 osob.

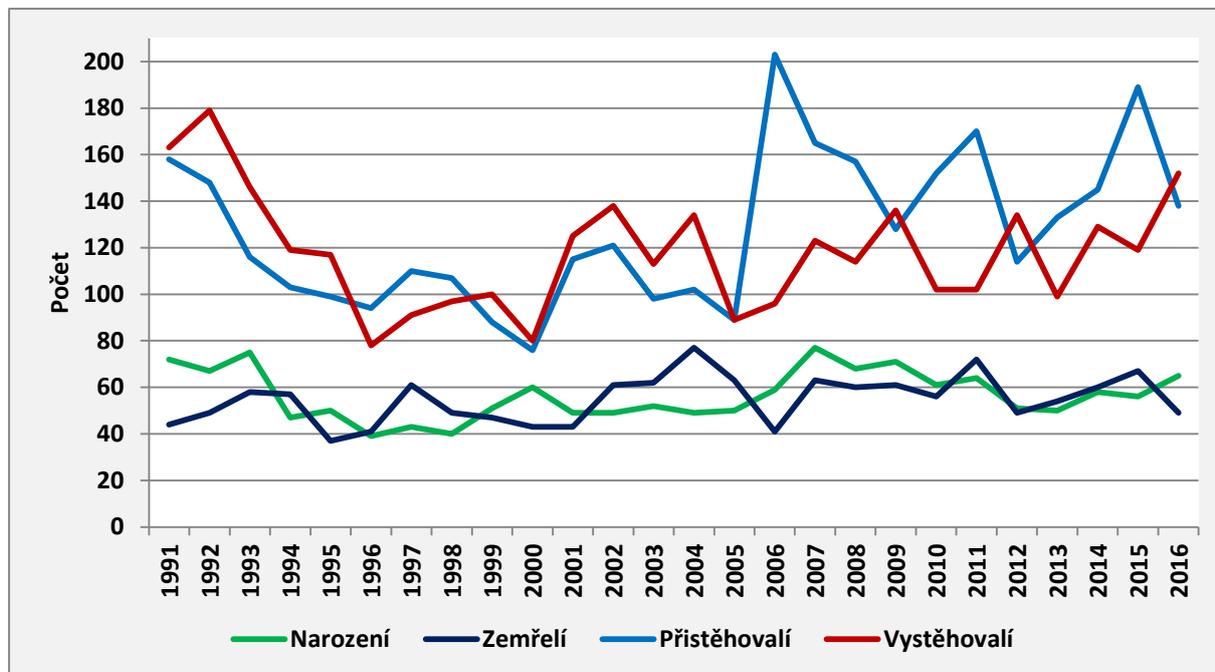
Obrázek 15 Přírůstek a úbytek obyvatelstva, Týnec nad Sázavou (1991–2016)

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2017), vlastní zpracování

Počet narozených a zemřelých byl v průběhu sledovaného období víceméně srovnatelný (obrázek 16). Naproti tomu počty přistěhovalých a vystěhovalých měly dosti rozkolísaný trend. Významný nárůst počtu přistěhovalých nastal v roce 2006, kdy dosáhl maxima ve sledovaném období (107 přistěhovalých osob). **Rozkolísanost vývoje přistěhovalých a vystěhovalých osob je dána realizací nové bytové výstavby rodinných a bytových domů ve městě.**

Obrázek 16 Přirozený a mechanický pohyb obyvatelstva, Týnec nad Sázavou (1991–2016)

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2017), vlastní zpracování

Počet přistěhovalých vystěhovalých v přepočtu na tisíc obyvatel v porovnání s referenčními městy ukazuje na **mírnější úroveň počtu přistěhovalých, a naopak srovnatelný počet vystěhovalých** (tabulka 7). Stejně tak vykazuje Týnec nad Sázavou nižší hodnoty celkového, migračního i přirozeného přírůstku v přepočtu na tisíc obyvatel (příloha 3).

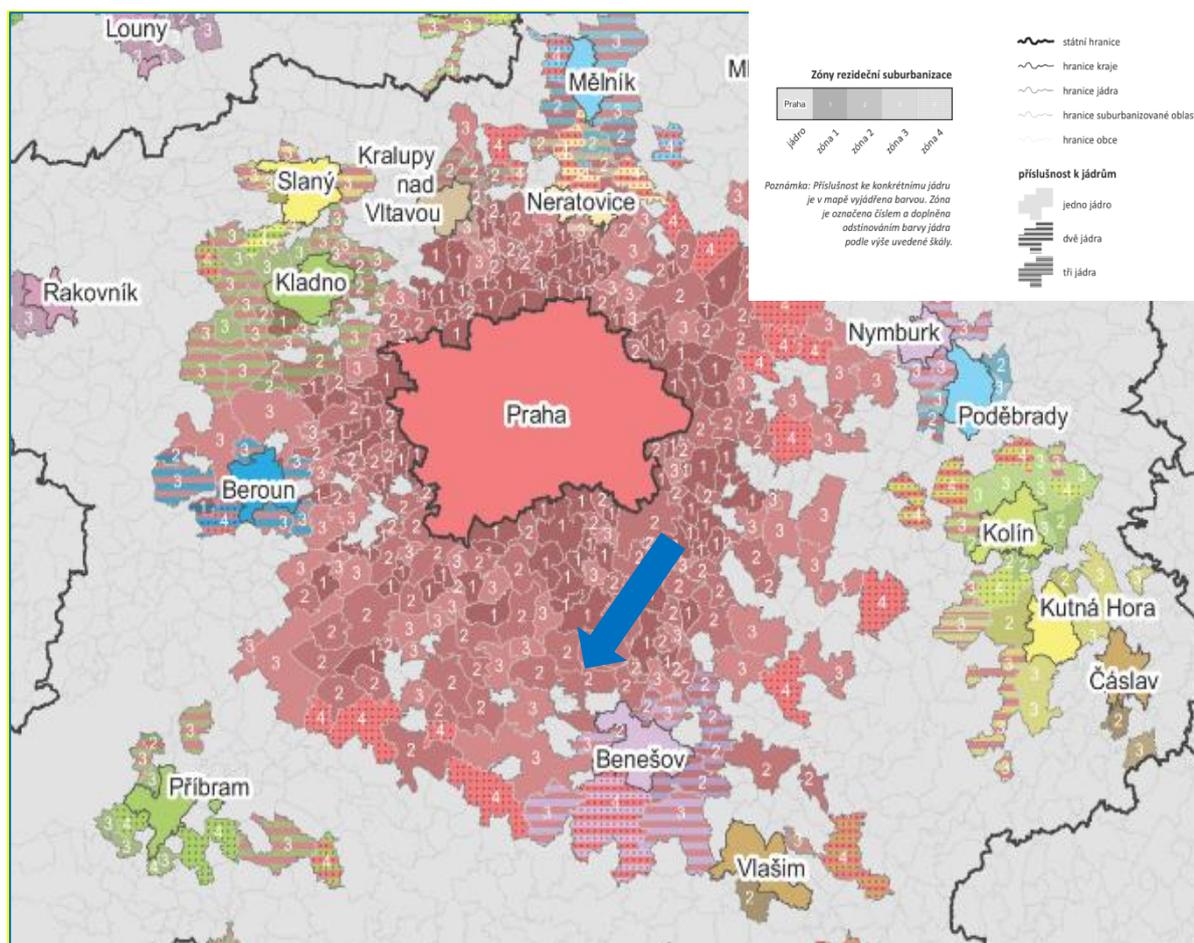
Tabulka 7 Počet přistěhovalých a vystěhovalých v přepočtu na tisíc obyvatel, vybraná města, 2002-2016

Město	Přistěhovalí v přepočtu na tisíc obyvatel														
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Týnec nad Sázavou	23,3	19,0	20,0	17,5	38,9	30,5	28,7	23,4	27,5	30,4	20,4	23,7	25,8	33,3	24,3
Jílové u Prahy	41,5	37,9	37,0	38,5	59,1	50,6	60,5	50,9	46,0	42,2	34,0	33,9	44,5	42,9	44,9
Mníšek pod Brdy	35,9	29,2	25,9	26,0	39,2	41,8	36,7	40,5	47,8	61,2	67,9	48,1	51,7	48,6	46,7
Dolní Břežany	133,5	72,1	95,5	104,8	93,3	103,8	108,2	105,5	80,0	57,4	51,1	54,3	44,5	48,1	37,5
Bystřice	31,6	28,8	30,7	24,4	31,8	24,5	29,3	28,7	28,7	40,4	20,7	19,1	21,9	22,4	30,7
Průměr skupiny	53,1	37,4	41,8	42,3	52,5	50,2	52,7	49,8	46,0	46,3	38,8	35,8	37,7	39,0	36,8
Město	Vystěhovalí v přepočtu na tisíc obyvatel														
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Týnec nad Sázavou	26,6	21,9	26,2	17,5	18,4	22,7	20,9	24,9	18,5	18,2	24,0	17,6	22,9	20,9	26,7
Jílové u Prahy	22,2	21,1	22,8	28,1	24,1	29,8	20,9	22,1	26,2	23,9	23,0	26,6	31,6	22,1	27,4
Mníšek pod Brdy	20,9	22,7	19,0	21,5	26,1	24,2	30,8	28,1	23,0	21,9	20,0	20,4	22,0	19,6	32,6
Dolní Břežany	24,7	31,8	42,3	28,3	34,2	38,8	46,3	30,1	35,7	24,8	28,2	21,9	30,3	33,5	37,0
Bystřice	14,4	23,5	23,5	20,7	15,7	18,5	16,6	17,1	21,6	17,3	22,4	21,2	27,2	19,8	30,2
Průměr skupiny	21,8	24,2	26,7	23,2	23,7	26,8	27,1	24,5	25,0	21,2	23,5	21,5	26,8	23,2	30,8

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2017), vlastní zpracování

Na počátku 21. století se u města začal projevovat proces **rezidenční suburbanizace**. Město se postupně stalo suburbiem Prahy (obrázek 17). Dle intenzity suburbanizace spadá město do zóny 2³. Jádrem (tj. zdrojovým místem nově příchozích obyvatel) je zejména Praha. Dle údajů z Územního plánu Týnec nad Sázavou z roku 2015 je největší zájem o pozemky v Týnci nad Sázavou, ale i v odlehlých Krusíčanech a Čakovicích (viz kapitola 4).

Obrázek 17 Suburbanizace v okolí Týnec nad Sázavou, 2013

Zdroj: Atlas obyvatelstva - <http://www.atlasobyvatelstva.cz/cs/cr-2013> (2017), vlastní zpracování

³ do zóny 1 spadájí obce s nejintenzivnějším projevem suburbanizace

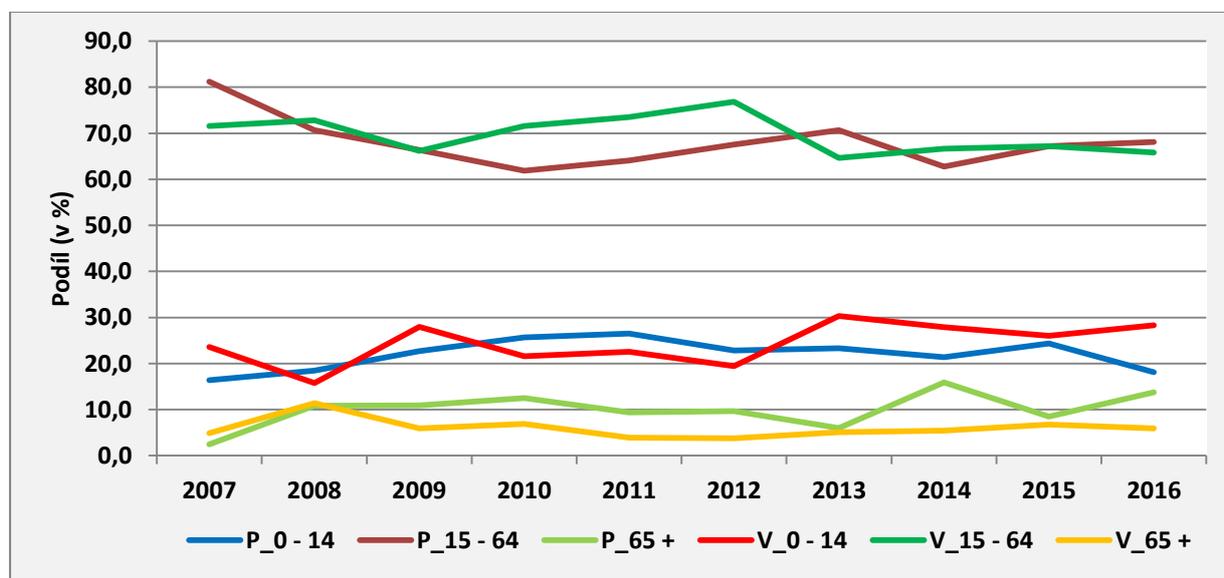
Strukturu přistěhovalých a vystěhovalých z hlediska věku ukazuje tabulka 8 a obrázek 18. Nejnižší míru přistěhovalectví a vystěhovalectví mají již tradičně senioři (věková skupina 65+ let), nejvyšší ekonomicky aktivní osoby (15-64 let). Ani u jedné z věkových skupin nelze stanovit jasný trend. Ve všech letech vyjma let 2009, 2012 a 2016 byl počet vystěhovalých nižší než počet přistěhovalých.

Tabulka 8 Struktura přistěhovalých a vystěhovalých, Týnec nad Sázavou, 2007–2016

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Přistěhovalí		165	157	128	152	170	114	133	145	189	138
v tom:	muži	94	80	55	59	73	45	56	67	88	56
	ženy	71	77	73	93	97	69	77	78	101	82
v tom ve věku:	0 - 14	27	29	29	39	45	26	31	31	46	25
	15 - 64	134	111	85	94	109	77	94	91	127	94
	65 +	4	17	14	19	16	11	8	23	16	19
Přistěhovalí na 1 000 obyvatel		30,7	29,0	23,5	27,6	30,4	20,4	23,7	25,8	33,5	24,3
Vystěhovalí		123	114	136	102	102	134	99	129	119	152
v tom:	muži	61	51	68	52	48	68	40	65	54	77
	ženy	62	63	68	50	54	66	59	64	65	75
v tom ve věku:	0 - 14	29	18	38	22	23	26	30	36	31	43
	15 - 64	88	83	90	73	75	103	64	86	80	100
	65 +	6	13	8	7	4	5	5	7	8	9
Vystěhovalí na 1 000 obyvatel		22,9	21,1	24,9	18,5	18,3	23,9	17,7	23,0	21,1	26,7

Zdroj: ČSÚ – Demografická ročenka měst – 2007-2016

Obrázek 18 Struktura přistěhovalých a vystěhovalých (podíl věkových skupin, v %), Týnec nad Sázavou, 2007–2016

Zdroj: ČSÚ – Demografická ročenka měst – 2007-2016, vlastní zpracování

4.5 ZÁKLADNÍ DEMOGRAFICKÝ VÝHLED

Pro určení trendu vývoje populace města a jejích struktur byla využita prognóza vývoje počtu obyvatelstva zpracovaná v Demografické studii města Týnec nad Sázavou v roce 2015. (Ekotoxa 2015) Tato studie bere v potaz dosavadní trend vývoje podílu dětské složky na obyvatelstvu Týnce nad Sázavou a spádových obcí, věkovou strukturu obyvatelstva a bytovou výstavbu a s ní spojený nárůst počtu zejména mladých rodin. Tato studie byla zpracována s ohledem na potřebnou kapacitu základní školy v Týnci nad Sázavou v následujících letech. Současně upozorňuje na skutečnost, že odhad scénáře budoucího demografického vývoje je v případě obcí o malé populační velikosti velmi složitý, jelikož zde působí náhodné a nepředpověditelné lokální změny (např. dostupnost pozemků, změny jejich ceny, změny v místní ekonomice atd.), které ovlivňují celkovou migrační atraktivitu a populační vývoj města.

Výstupy výše uvedené studie byly rozšířeny o poznatky demografické studie, která byla podkladem pro územní plán, a poznatky Projekce obyvatelstva Středočeského kraje do roku 2065⁴, jelikož pro nižší územní celkem nebyla prognóza či projekce obyvatelstva dostupná/zpracovaná. (Matyáš 2013)

Výslednou základní demografickou prognózu dalšího vývoje počtu obyvatel Týnce nad Sázavou je třeba brát s jistou rezervou, jelikož na regionální úrovni je populační vývoj ve větší míře ovlivněn migrací (než porodností či úmrtností), jejíž odhad je obtížný, jelikož migrační aktivita je ovlivněna značnou řadou zejména vnějších faktorů, které lze těžko předvídat.

Základní poznatky z Projekce obyvatelstva Středočeského kraje do roku 2065

Dle projekce obyvatelstva Středočeského kraje by do roku 2065 měl **početní stav populace kraje trvale klesat** a v roce 2065 by měl činit 1 047 150 obyvatel, což představuje o 20 % méně než v roce 2014 (tabulka 9). Z hlediska věkové struktury by mělo dojít k citelným změnám - **poklesu podílu dětské složky** na cca 12,6 % v horizontu projekce a naopak k **nárůstu podílu seniorů** (osob ve věku 65+ let) cca na 33,2 %. V kraji by tak mělo i nadále docházet k **demografickému stárnutí**, což dokládá hodnota indexu stáří. Zatímco v roce 2020 by hodnota indexu stáří měla být cca 125 %, v roce 2065 by měla být více než dvojnásobná – 264 %.

Tabulka 9 Odhadový vývoj počtu obyvatel a jeho věkového složení, Středočeský kraj (2020-2065)

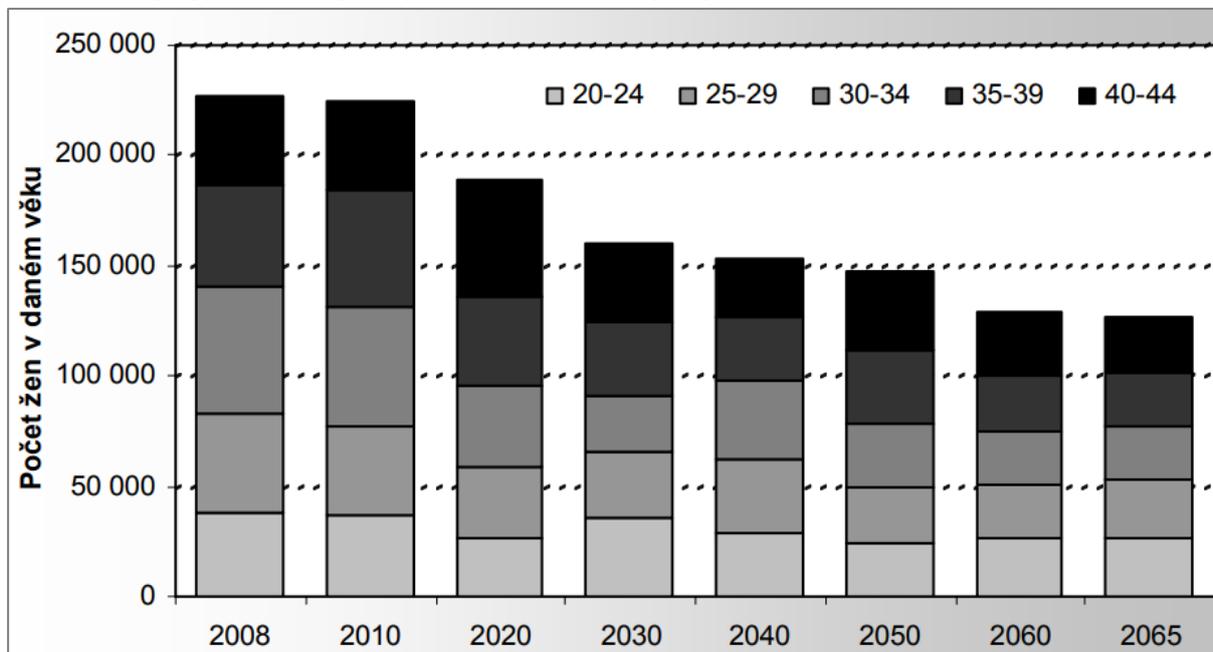
Rok	Počet obyvatel	Z toho ve věku (%)			Index stáří (65-/0-14)
		0-14	15-64	65 a více let	
2020	1 238 968	16,3	63,4	20,3	124,5
2030	1 213 907	13,4	63,2	23,5	175,4
2040	1 178 274	13,1	58,3	28,6	218,3
2050	1 137 964	14,2	52,6	33,2	233,8
2060	1 081 820	13,0	52,7	34,4	264,6
2065	1 047 150	12,6	54,2	33,2	263,5

Zdroj: ČSÚ - Populační prognóza vývoje počtu obyvatel Středočeského kraje, vlastní zpracování

⁴ Projekce obyvatelstva Středočeského kraje do roku 2065 je zpracována Českým statistickým úřadem, který pravidelně vypracovává populační prognózy dalšího vývoje obyvatelstva, ať už České republiky, tak krajů. Projekce je dostupná zde: https://www.czso.cz/documents/11240/17827278/Projekce_obyvatelstva.pdf/901df184-e553-4c7f-bdcf-b6f9c41fd02c.

Dále projekce **očekává pokles počtu žen v plodných letech**, zejména pak ve věkové skupině 30-34 let (o téměř 60 %) a u žen ve věku 35-39 let (o polovinu) – obojí oproti roku 2008 (obrázek 19). Současně projekce počítá s **nárůstem úrovně úhrnné plodnosti** (tj. průměrného počtu živě narozených dětí na jednu ženu za její reprodukční období při zachování úrovně plodnosti daného roku) z 1,60 v roce 2008 na 1,65 v roce 2025 a 1,72 v roce 2065.

Obrázek 19 Vývoj počtu žen v plodných letech, Středočeský kraj, do roku 2065

Zdroj: ČSÚ - Populační prognóza vývoje počtu obyvatel Středočeského kraje, vlastní zpracování

Stručně lze očekávaný vývoj populace Středočeského kraje shrnout do následujících bodů:

- počet obyvatel bude trvale klesat;
- dojde k citelné proměně věkového složení obyvatelstva ve prospěch seniorské složky, která by měla trvale narůstat;
- index stáří dokládající stárnutí obyvatelstva by se měl více než dvojnásobit do roku 2065 (oproti roku 2020);
- sníží se podíl ekonomicky aktivní populace;
- poklesne počet žen v plodném věku, a to zejména ve věkové skupině 30-34 let a 35-39 let;
- zvýší se úroveň úhrnné plodnosti na 1,72 v roce 2065.

S největší pravděpodobností lze konstatovat, že v Týnci nad Sázavou, jehož demografický vývoj se výrazně neodlišuje od krajského průměru⁵, lze očekávat očekávaný trend vývoje, jaký je stanoven u Středočeského kraje.

⁵ V populaci Týnce nad Sázavou taktéž dochází k demografickému stárnutí, podíl seniorské složky trvale roste a klesá podíl ekonomicky aktivní populace.

Základní poznatky z Demografické studie města Týnec nad Sázavou (Ekotoxa 2015)

Demografická studie města odhaduje (zejména na základě současné mladé věkové struktury populace), že v příštích letech bude porodnost ve městě podobná, jako tomu je v současnosti. Dále počítá s tím, že v příštích 10 letech se nebude podíl dětí 0-14 let snižovat. Usuzuje tak na základě z dosavadního trendu vývoje podílu dětské složky na obyvatelstvu Týnce nad Sázavou a spádových obcí, z celkově mladé věkové struktury obyvatelstva a za předpokladu, že dojde k další plánované výstavbě a nárůstu počtu mladých rodin.

V Týnci nad Sázavou dochází k rozvoji intenzity bytové výstavby, která je ovlivněna zejména dostupností pozemků a dobrou polohou města. Bohužel se nepodařilo zajistit odhad bytové výstavby v následujících letech ze strany zástupců obce, ani budoucí developerské projekty.

Nicméně v rámci demografické studie, která byla podkladem pro tvorbu územního plánu, byl proveden výpočet demografického výhledu počtu obyvatel na roky 2020 a 2030 a byly navrženy tři varianty možného populačního vývoje města (tabulka 20). Na základě několika parametrů (zejména podle počtu samostatně hospodařících domácností – viz příloha 6) se **předpokládá vývoj obyvatelstva, domácností a bytové výstavby v jednotlivých variantách** následujícím způsobem:

- Varianta A (spíše pesimistická varianta) s podstatným omezením bytové výstavby, která již v minulých obdobích vyřešila kvantitativní úroveň bydlení. Je spíše odrazem pesimistických nálad obyvatelstva a trvající ekonomické recese.
- Varianta B předpokládá mírnější nárůst počtu obyvatel a je pro další vývoj města reálná.
- Varianta C (velmi optimistická) - vychází z dynamičtějšího rozvoje města a předkládá mu příznivější vývojové perspektivy a s tím spojený růst počtu obyvatel. Její návrhy v podstatě odpovídají návrhům územního plánu, který v sobě musí obsahovat určité územní rezervy. Podle v ní navrženého vývoje by bylo v Týnci nad Sázavou mladší obyvatelstvo a větší domácnosti s více dětmi.

Jako **optimální varianta z hlediska dalšího rozvoje celého územního obvodu** města Týnec nad Sázavou a jeho částí byla brána **varianta B**, která předpokládá nárůst počtu obyvatel na 5 800 do roku 2020 a na 6 000 obyvatel do roku 2030 (tabulka 10). Odhaduje klesající průměrný počet členů domácností a mírně se zvyšující počet bytů.

Tabulka 10 Výhled počtu obyvatel, Týnec nad Sázavou, 2020 a 2030

Rok	Počet obyvatel		
1961	4 746		
1970	4 990		
1980	5 655		
1991	5 387		
2001	5 340		
2011	5 530		
Návrh	Varianta A	Varianta B	Varianta C
2020	5 300	5 800	6 000
Počet obyvatel	5 500	5 800	6 000
Počet domácností (SHD)	2 360	2 447	2 510
Počet bytů	2 244	2 334	2 404
Průměrný počet členů SHD	2,33	2,37	2,39
Podíl SHD bez bytu v %	5,0	4,6	4,2
2030	5 200	6 000	6 400
Počet obyvatel	5 200	6 000	6 400
Počet domácností (SHD)	2 364	2 586	2 723
Počet bytů	2 264	2 484	2 614
Průměrný počet členů SHD	2,20	2,32	2,35
Podíl SHD bez bytu v %	4,2	3,9	4,0

Pozn. SHD = samostatně hospodařící domácnost.

Zdroj: Matyáš 2015

Na základě výše uvedeného lze předpokládat pokračující trend nárůstu počtu obyvatel města, stejně tak i jeho postupné stárnutí, kterému je třeba přizpůsobit zejména kapacity sociálních služeb. Obdobně je třeba počítat s kapacitou občanské vybavenosti, zejména předškolního a základního vzdělávání pro děti nově přichozích rodin.

4.6 HLAVNÍ ZÁVĚRY

- Od počátku 21. století je patrný postupný nárůst počtu obyvatel, který dokládá atraktivitu území a rozvoj rezidenční suburbanizace ve městě, což lze doložit celkovým přírůstkem populace. Tento přírůstek kopíruje vývoj migračního přírůstku, jehož hodnoty jsou řádově na vyšší úrovni než hodnoty přirozeného přírůstku.
- Počet narozených a zemřelých byl v posledních let víceméně srovnatelný, naproti tomu počty přistěhovalých a vystěhovalých měly dosti rozkolísaný trend, který je dán realizací nové bytové výstavby rodinných a bytových domů ve městě.
- Nejvýraznější relativní nárůst mezi lety 2001 a 2011 nastal v místní části Brodce, kde se počet obyvatel zvýšil více než trojnásobně (vlivem výstavby sídliště Kněžina). Výrazné navýšení je evidentní i v místní části Čakovice, kde se rozvíjí výstavba rodinných domů. U ostatních částí lze navýšení označit za mírné. Pokles nastal v samotném Týnci.

K roku 2011 mají všechny místní části počet obyvatel, který neohrožuje jejich funkční existenci. Částečně je to dáno využíváním části domovního fondu k rekreačním účelům.

- Podíl dětské složky od roku 2010 trvale roste, což je pozitivním zjištěním. Naproti tomu od téhož roku plynule klesá podíl osob ve věku 15–64 let (produktivní věk). Seniorská složka zaznamenává trvalý nárůst od roku 2009. Již v roce 2003 převýšil podíl seniorů podíl dětí v populaci města, tzn. v populaci města Týnec nad Sázavou bylo více seniorů než dětí.
- Hodnota indexu stáří víceméně trvale roste, což je z dlouhodobého hlediska negativní jev, který bude vyžadovat přizpůsobit služby města požadavkům obyvatelstva tak, aby odpovídalo jinému demografickému složení.
- Věková skladba obyvatelstva v Týnci nad Sázavou není příznivá v porovnání s ostatními městy - město vykazuje vyšší podíl seniorů a naopak nižší podíl dětské složky. Současně i intenzita stárnutí je vyšší, než je tomu u jiných měst.
- Vzdělanostní struktura obyvatel města Týnec Sázavou se liší oproti struktuře porovnávaných měst. V populaci města je výrazně nižší podíl osob s vysokoškolským vzděláním a je zaznamenán vyšší podíl obyvatel se základním vzděláním.
- Ve městě došlo ke změnám funkcí v jednotlivých místních částech – z průmyslové na obytnou apod.
- Předpokládaný růst populace – vlivem vymezení pozemků pro novou bytovou výstavbu, zvyšování atraktivity města v souvislosti s napojením na dálnici D3.
- Silné vazby města Týnec nad Sázavou na hl. m. Prahu a na Benešov potvrzují statistiky vyjížděky do zaměstnání a do škol.
- Mezi lety 2001 a 2011 došlo k významnému poklesu intenzity dojížděky do Týnce nad Sázavou, který byl dán oslabením významu ekonomické základny města.
- Současně se proměnily cíle vyjížděky z Týnce nad Sázavou. I nadále se udržel význam Prahy, avšak pokles význam Benešova, a naopak vznikly nové cíle vyjížděky, zejména v jižním zázemí Prahy.
- Saldo vyjížděky z města bylo v roce 2011 záporné, tzn. že z obce vyjíždělo výrazně více osob, než kolik jich dojíždělo. Z hlediska zaměstnanosti bylo saldo taktéž záporné. Mimo město tak vyjíždělo více než 80 %.
- Vzhledem k nižší nabídce pracovních příležitostí a rozvoji bytové výstavby ve městě je třeba se zabývat podporou zaměstnanosti a podnikatelských aktivit, aby město neplnilo pouze obytnou funkci.
- Do budoucna lze předpokládat pokračující trend mírného zvyšování počtu obyvatel a jeho stárnutí, kterým je třeba přizpůsobit občanskou vybavenost města.

5 DOMOVNÍ A BYTOVÝ FOND, BYDLENÍ, BYTOVÁ VÝSTAVBA

V následující kapitole je řešena problematika bydlení prostřednictvím ukazatelů, které charakterizují a hodnotí základní vlastnosti bytového fondu. Data jsou převzata zejména ze Sčítání lidu, domů a bytů v letech 2001 a 2011.

5.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY DOMOVNÍHO A BYTOVÉHO FONDU

V roce 2011 bylo ve městě Týnec nad Sázavou celkem 1 272 domů, z nich necelých **87 % byly trvale obydlené domy** (tabulka 11). Domovní fond je tvořen z **převážné většiny rodinnými domy**. **Bytové domy** jsou zastoupeny zejména **v samotném Týnci nad Sázavou**, kde se nachází sídliště s vícebytovými domy, naopak ve Zbořeném Kostelci se nenachází žádný bytový dům.

Celkový počet domů ve městě se mezi roky 2001 a 2011 **zvýšil** o 11 %. Zvýšení bylo patrné ve všech částech města. **Nejvyšší zvýšení** bylo evidováno v části **Brodce** (o 60 %), dále v Čakovicích (o 22 %) a v Chrástu nad Sázavou (o 16 %). **Výstavba rodinných domů se rozvíjí zejména v severní části územního obvodu města Týnec nad Sázavou** (Čakovice atd.), a to zejména vlivem dobré dostupnosti hlavního města Prahy jako centra pracovních příležitostí a vybavenosti.

Vzhledem k významné **rekreační funkci**, kterou město plní, slouží řada neobydlených bytů rekreaci.

Tabulka 11 Domovní a bytový fond, město Týnec nad Sázavou a jeho místní části, 2001 a 2011

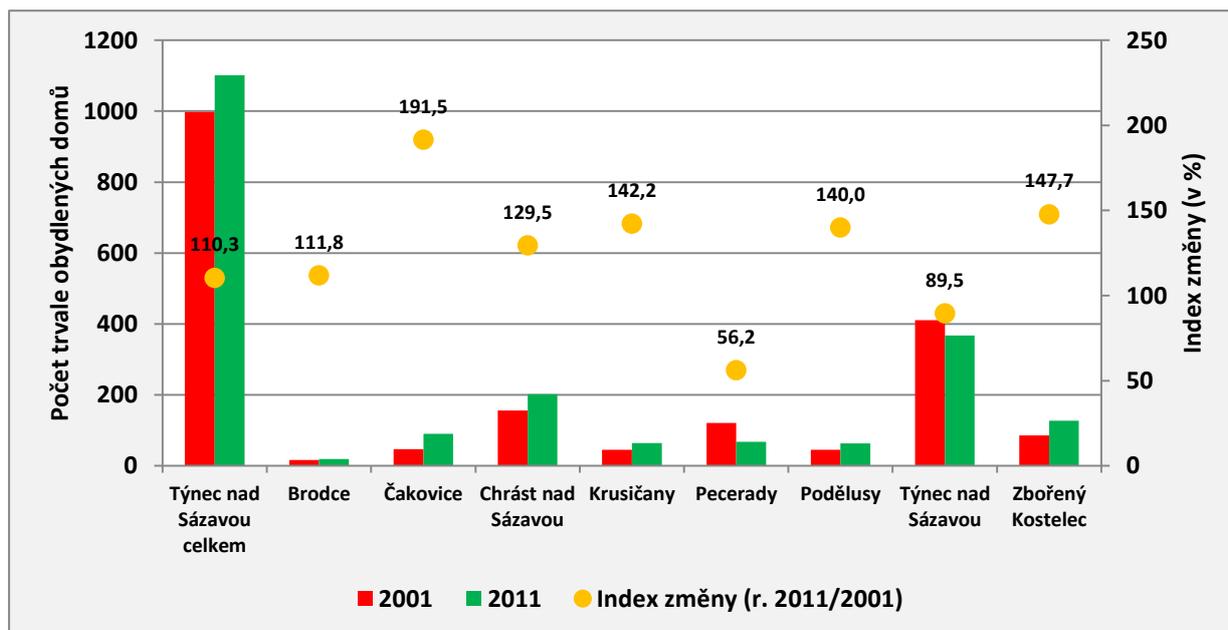
Město celkem - místní část	Rok, Index změny (r. 2011/2001 *100)	Počet domů			Trvale obydlené byty podle druhu domů	
		celkem	trvale obydlené domy		rodinné domy	bytové domy
			Počet	Podíl (v %)		
Město Týnec nad Sázavou celkem	2001	1 145	998	87,2	952	993
	2011	1 272	1 101	86,6	1 037	1 167
	Index	111,1	110,3	99,3	108,9	117,5
Brodce	2001	20	17	85,0	20	24
	2011	32	19	59,4	17	143
	Index	160,0	111,8	69,9	85,0	59,6
Čakovice	2001	76	47	61,8	51	-
	2011	93	90	96,8	68	3
	Index	122,4	191,5	156,6	133,3	x
Chrást nad Sázavou	2001	206	156	75,7	132	123
	2011	239	202	84,5	165	134
	Index	116,0	129,5	111,6	125,0	108,9
Krusičany	2001	61	45	73,8	53	-
	2011	65	64	98,5	52	1
	Index	106,6	142,2	133,5	98,1	x

Město celkem - místní část	Rok, Index změny (r. 2011/2001 *100)	Počet domů			Trvale obydlené byty podle druhu domů	
		celkem	trvale obydlené domy		rodinné	bytové
Pecerady	2001	156	121	77,6	152	6
	2011	171	68	39,8	158	8
	Index	109,6	140,0	51,3	103,9	133,3
Podělusy	2001	56	45	80,4	54	-
	2011	64	63	98,4	60	1
	Index	114,3	140,0	122,4	111,1	x
Týnec nad Sázavou	2001	450	411	91,3	385	840
	2011	480	368	76,7	407	877
	Index	106,7	89,5	84,0	105,7	104,4
Zbořený Kostelec	2001	120	86	71,7	105	-
	2011	128	127	99,2	110	-
	Index	106,7	147,7	138,4	104,8	x

Zdroj: Matyáš 2013, vlastní zpracování

Významné není jen samotné **navýšení** počtu domů, ale i **počtu trvale obydlených domů**, které je evidentní mezi lety 2001 a 2011 a činí přibližně 10 % (obrázek 20). Navýšení dokazuje, že současně s novou bytovou výstavbou **dochází i k rekonstrukcím stávajícího bytového fondu v rodinných domech**, které zvyšují kvalitu bytového fondu. Nárůst nastal ve všech částech města vyjma Pecerad a samotného Týnce nad Sázavou, kde počet trvale obydlených domů poklesl. Nejvyšší nárůst nastal v Čakovicích, dále ve Zbořeném Kostelci a v Krusičanech.

Obrázek 20 Počet trvale obydlených domů, město Týnec nad Sázavou a jeho místní části, 2001 a 2011

Zdroj: SLDB 2001 a 2011, vlastní zpracování

Vývoj počtu domů dle jednotlivých částí města Týnec nad Sázavou z dlouhodobého hlediska, tj. od roku 1869 kdy jsou k dispozici data ze Sčítání lidu, domů a bytů je uveden v tabulce 12. Z něj je patrný markantní nárůst počtu domů v samotném Týnci nad Sázavou a v Čakovících v tomto více než 140letém vývoji.

Tabulka 12 Počet domů, Týnec nad Sázavou a jeho místní části (1869–2011)

Město, místní část	Počet domů celkem													
	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Týnec nad Sázavou	173	178	191	236	318	350	525	813	795	839	952	1 085	1 145	1 272
Brodce	2	2	2	18	18	21	23	55	.	24	19	21	20	32
Čakovice	27	27	28	29	31	33	40	92	67	57	57	64	76	93
Chrást nad Sázavou	27	28	31	35	53	63	92	149	.	177	171	192	206	239
Krusičany	31	32	35	35	40	44	47	47	47	49	53	60	61	65
Pecerady	42	43	50	55	66	69	98	123	105	122	131	145	156	171
Podělusy	9	11	11	11	12	16	24	39	30	32	47	52	56	64
Týnec nad Sázavou	19	18	19	30	50	56	128	211	415	277	377	436	450	480
Zbořený Kostelec	16	17	15	23	48	48	73	97	131	101	97	115	120	128
Město, místní část	Podíl domů dle místních částí (v %)													
	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Týnec nad Sázavou	100	100	100	100	100	100	100	100	75	100	100	100	100	100
Brodce	1,2	1,1	1,0	7,6	5,7	6,0	4,4	6,8	.	2,9	2,0	1,9	1,7	2,5
Čakovice	15,6	15,2	14,7	12,3	9,7	9,4	7,6	11,3	.	6,8	6,0	5,9	6,6	7,3
Chrást nad Sázavou	15,6	15,7	16,2	14,8	16,7	18,0	17,5	18,3	.	21,1	18,0	17,7	18,0	18,8
Krusičany	17,9	18,0	18,3	14,8	12,6	12,6	9,0	5,8	5,9	5,8	5,6	5,5	5,3	5,1
Pecerady	24,3	24,2	26,2	23,3	20,8	19,7	18,7	15,1	13,2	14,5	13,8	13,4	13,6	13,4
Podělusy	5,2	6,2	5,8	4,7	3,8	4,6	4,6	4,8	3,8	3,8	4,9	4,8	4,9	5,0
Týnec nad Sázavou	11,0	10,1	9,9	12,7	15,7	16,0	24,4	26,0	52,2	33,0	39,6	40,2	39,3	37,7
Zbořený Kostelec	9,2	9,6	7,9	9,7	15,1	13,7	13,9	11,9	.	12,0	10,2	10,6	10,5	10,1

Pozn. 1869 až 1950 celkový počet domů, 1961 až 1980 počet domů trvale obydlených, 1991 až 2011 celkový počet domů

Zdroj: SLDB 1869–2001, vlastní zpracování

V majetku fyzických osob je více než 84 % domů (tabulka 13). V drtivé většině se jedná o rodinné domy. Z hlediska stáří převažují domy vystavěné nebo rekonstruované v období 1920-1970. Silná bytová výstavba je však patrná až do roku 2011 pouze s mírným poklesem v letech 1991-2001. Intenzivní byla zejména výstavba rodinných domů. Nejmladší byty lze nalézt v Brodcích a Čakovících, kde se v posledních letech značně rozvíjí bytová výstavba, naopak nejstarší byty lze nalézt ve Zbořeném Kostelci a Krusičanech.

Tabulka 13 Domovní a bytový fond, město Týnec nad Sázavou, 2011

		Celkem	rodinné domy	bytové domy	ostatní budovy
Domy úhrnem		1 272	1 101	146	25
Domy obydlené		1 044	882	143	19
z toho podle vlastnictví domu	fyzická osoba	853	843	8	2
	obec, stát	25	5	17	3
	bytové družstvo	39	-	39	-
	spoluvlastnictví vlastníků bytů	93	20	73	-
z toho podle období výstavby nebo rekonstrukce domu	1919 a dříve	80	78	1	1
	1920 - 1970	403	309	92	2
	1971 - 1980	190	168	22	-
	1981 - 1990	128	117	9	2
	1991 - 2000	84	78	4	2
	2001 - 2011	129	117	11	1

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ – SLDB 2011

Osídlení územního obvodu města Týnec nad Sázavou je tvořeno středně velkými sídly, mezi nimiž jsou většinou poměrně velké vzdálenosti. Sídla jsou víceméně ve městě kompaktně zastavěná, z čehož vyplývá, že uvnitř zastavěného území sídel **nejsou velké plošné rezervy pro další stavební rozvoj**. Vzhledem k nízkému množství opuštěných a zchátralých objektů ve městě, nelze počítat ani s rozvojem v této oblasti.

Další rozvoj bytové výstavby

Do budoucna lze očekávat **navyšování intenzity bytové výstavby**, a to v souvislosti s plánovaným napojením města na dálnici D3, která zlepší dostupnost Prahy a širšího okolí města. Na tuto poptávku reaguje nový územní plán a navrhuje nové plochy pro bydlení, služby a sport, plochy pro parkování (v centru města a sídliště). Rozvoj bydlení je umožněn ve všech sídlech správního území města s tím, že se jedná převážně o venkovské bydlení. Navrhované plochy k bydlení (v rodinných i bytových domech) jsou vymezeny hlavně na okraji sídel, v návaznosti na zastavěné území. Územní plán má minimum rozvojových ploch (spíše zástavba rodinných domů, ne sídliště), který je dán stávajícím osídlením ve městě, kdy uvnitř zastavěného území sídel nejsou prakticky žádné plošné rezervy pro další stavební rozvoj. Navrhované plochy jsou koncentrovány zejména v Čakovících a Chrástu nad Sázavou, dále pak v Krusičanech, Peceradech, Podělusích a Týnci nad Sázavou. Celkem je vymezeno 62 plochy pro bydlení s výměrou celkem 64,5 ha, tzn. maximální možná kapacita je asi 460 rodinných

domů a 250 bytů (detailněji viz příloha 8). Dále je vymezena lokalita pro stavbu cca 100 bytů v prostoru za Městským úřadem Týnec nad Sázavou, u které je problém z hlediska jejího dopravního napojení (příjezd/výjezd vozidel) a současně v případě výstavby je třeba navýšit kapacitu ČOV.

Stávající kapacita ČOV, školy, dopravy je vyčerpána, **další rozvoj znamená navýšení těchto kapacit**. Dochází ke změně funkčnosti jednotlivých částí města a současně se mění i demografická skladba populace, která vyžaduje jinou strukturu služeb. Rozvoj města má však své limity, nicméně lze najít nějaké možnosti, které jsou stanoveny v územním plánu. Další rozvoj města je tedy podmíněn rozvojem základní infrastruktury.

5.2 HLAVNÍ ZÁVĚRY

- Domovní fond je tvořen z převážné většiny rodinnými domy. V majetku fyzických osob je více než 84 % domů.
- Bytové domy jsou zastoupeny zejména v samotném Týnci nad Sázavou, kde se nachází sídliště s vícebytovými domy, naopak ve Zbořeném Kostelci se nenachází žádný bytový dům.
- Celkový počet domů (včetně trvale obydlených) ve městě se mezi roky 2001 a 2011 zvýšil, a to ve všech částech města. Nejvyšší zvýšení bylo evidováno v části Brodce, dále v Čakovících a v Chrástu nad Sázavou.
- Výstavba rodinných domů se rozvíjí zejména v severní části územního obvodu města Týnec nad Sázavou (Čakovice atd.), a to zejména vlivem dobré dostupnosti hlavního města Prahy jako centra pracovních příležitostí a vybavenosti.
- Vzhledem k významné rekreační funkci, kterou město plní, slouží řada neobydlených bytů k rekreaci.
- Silná bytová výstavba je patrná až do roku 2011 pouze s mírným poklesem v letech 1991–2001. Intenzivní byla zejména výstavba rodinných domů.
- Sídla jsou víceméně ve městě kompaktně zastavěná, z čehož vyplývá, že uvnitř zastavěného území sídel nejsou velké plošné rezervy pro další stavební rozvoj.
- Do budoucna lze očekávat navyšování intenzity bytové výstavby, a to v souvislosti s plánovaným napojením města na dálnici D3, která zlepší dostupnost Prahy.
- Nový územní plán navrhuje nové plochy pro bydlení, služby a sport, plochy pro parkování. Rozvoj bydlení je umožněn ve všech sídlech správního území města s tím, že se jedná převážně o venkovské bydlení. Navrhované plochy jsou koncentrovány zejména v katastrálním území Čakovic, Krusičan a Pecerad.
- Stávající kapacita ČOV, školy, dopravy je vyčerpána, další rozvoj znamená navýšení těchto kapacit. Dochází ke změně funkčnosti jednotlivých částí města a současně se mění i demografická skladba populace, která vyžaduje jinou strukturu služeb. Rozvoj města má však své limity, nicméně lze najít nějaké možnosti, které jsou stanoveny v územním plánu. Další rozvoj města je tedy podmíněn rozvojem základní infrastruktury.

6 EKONOMIKA A CESTOVNÍ RUCH

V kapitole jsou užity základní statistické údaje týkající se odvětvové ekonomické struktury, podnikatelského prostředí a nezaměstnanosti. U vybraných ukazatelů je provedeno srovnání s referenčními městy pro posouzení úrovně města Týnec nad Sázavou v této oblasti.

6.1 TRH PRÁCE

Z výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001 a 2011 vyplývá, že došlo k **mírnému poklesu ekonomicky aktivního obyvatelstva** (tabulka 14). Zatímco v roce 2011 představovali ekonomicky aktivní 52,3 % obyvatel města, v roce 2011 to bylo 48,5 %, což koresponduje s demografickým vývojem (tj. stárnutím populace města). Z hlediska částí města **nejrychleji hodnota poklesla ve Zbořeném Kostelci** (o 17,5 %) a v roce 2011 byla absolutnějši nejnižší v porovnání s ostatními částmi města. Druhý největší pokles byl patrný v samotném Týnci nad Sázavou (o 9 %).

Dalším zjištěním je **snížení podílu vyjíždějících z obce** – z 56,7 % v roce 2001 na 36,2 % v roce 2011. Tento trend nastal ve všech částech města, nejvíce v Čakovicích a v Krusičanech. Mezi jednotlivými částmi města nejsou výraznější rozdíly v podílu vyjíždějících.

Mezi lety 2001 a 2011 došlo k **navýšení podílu nezaměstnaných** na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob, a to o téměř dvě třetiny (ze 4,9 na 7,7 %). Podíl, který se na úrovni částí města pohybuje v rozmezí 5,9-7,7 %, narostl ve všech částech města, vyjma Brodců, kde se snížil o cca 58 %. Nejvýraznější zvýšení nastalo v Čakovicích, a to více než dvojnásobně.

Tabulka 14 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo, 2001 a 2011

Město celkem – místní část	Rok Index (r. 2001=100)	Ekonomicky aktivní			
		celkem	tj. % z obyvatel	nezaměstnaní v % EA	podíl vyjíždějících za prací z obce z EA v %
Město Týnec nad Sázavou celkem	2001	2 794	52,3	4,9	56,7
	2011	2 683	48,5	7,7	36,2
	Index	96,0	92,7	157,1	63,8
Brodce	2001	49	44,1	18,4	62,5
	2011	194	51,2	7,7	57,2
	Index	395,9	116,0	41,8	91,5
Čakovice	2001	65	51,2	3,1	88,9
	2011	95	48,2	6,3	42,1
	Index	146,1	94,1	203,2	47,4
Chrást nad Sázavou	2001	359	49,7	7,5	74,1
	2011	379	47,4	7,7	42,0
	Index	105,6	95,4	102,7	56,7
Krusičany	2001	73	47,4	5,5	65,2

	2011	83	50,0	7,2	32,5
	Index	113,7	105,5	130,9	49,8
Peceraďy	2001	221	51,0	4,1	50,0
	2011	228	48,6	7,0	31,1
	Index	103,2	95,3	170,7	62,2
Podělusy	2001	82	47,7	4,9	57,7
	2011	89	47,1	6,7	40,4
	Index	108,5	98,7	136,7	70,0
Týnec nad Sázavou	2001	1 807	53,8	4,2	52,8
	2011	1 496	48,9	7,7	33,1
	Index	82,8	90,9	183,3	62,7
Zbořený Kostelec	2001	138	52,5	5,8	51,5
	2011	119	43,3	5,9	37,3
	Index	86,2	82,5	101,7	72,4

Zdroj: Matyáš 2013

Podíl nezaměstnaných osob v Týnci nad Sázavou byl téměř po celé sledované období 2005–2016 **vyšší než průměr vybraných měst** (tabulka 15). Hodnota tohoto ukazatele se ve městě držela v rozmezí 2,4-5 %. **Vývoj však odpovídal vývoji ostatních měst** – poklesu podílu nezaměstnaných až do roku 2007 a následnému zvyšování, které trvalo ve většině měst do roku 2010. Od roku 2014 je u všech referenčních měst evidentní pokles podílu nezaměstnaných osob.

Tabulka 15 Podíl nezaměstnaných osob (k 31. 12.) ve vybraných městech (2005–2016)

Město	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Týnec nad Sázavou	3,8	2,6	2,2	2,3	4,5	5	3,7	.	.	3,4	3,8	2,4
Jílové u Prahy	2,1	1,5	1	1,5	3,6	3,2	3,3	.	.	5,4	5	4
Mníšek pod Brdy	2,3	1,6	1,5	1,9	3,9	3,3	3,4	.	.	4,3	2,9	1,8
Dolní Břežany	2,2	1,5	1,3	1,6	3,1	3	3	.	.	4,4	3,3	2,5
Bystřice	3,2	3,4	2,2	2	4,2	4,7	4,3	.	.	3,7	3,3	2,5
Průměr skupiny	2,7	2,1	1,6	1,9	3,9	3,8	3,5	.	.	4,2	3,6	2,6

Pozn. Za roky 2012 a 2013 nebyla dostupná data.

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2017)

V roce 2011 bylo v Týnci nad Sázavou evidováno celkem 2483 zaměstnaných včetně pracujících studentů a učňů (tabulka 16). **Nejvíce osob bylo v postavení zaměstnance** (cca 81 %), což je srovnatelné s ostatními městy. Nižší podíl byl patrný u osob pracujících na vlastní účet a zaměstnavatelů oproti ostatním městům, což může odpovídat vzdělanostní struktuře obyvatelstva – nižší vzdělání, nižší podnikavost, zaměstnanecká mentalita atd.

Tabulka 16 Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání, vybraná města (2011)

		Týnec nad Sázavou	Jílové u Prahy	Mníšek pod Brdy	Dolní Břežany	Bystřice
celkem		5 530	4 367	4 632	3 696	4 276
Zaměstnaní včetně pracujících studentů a učňů		2 483	2 081	2 099	1 747	2 012
z toho postavení osoby v zaměstnání	zaměstnanci	1 899	1 487	1 563	1 143	1 574
	zaměstnavatelé	71	86	80	147	67
	osoby pracující na vlastní účet	367	373	350	346	262
	členové produkčních družstev					1
	pomáhající rodinní příslušníci	9	8	13	14	8

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ 2018

U ekonomicky aktivního obyvatelstva převládala v r. 2001 **zaměstnanost v terciární sféře** (51,2 %), na druhém místě byl průmysl a stavebnictví (46 %) a následně zemědělství a lesnictví (2,8 %) (tabulka 17). Ze skladby zaměstnanosti ekonomicky aktivních v roce 2011 je patrné, že došlo k **poklesu zaměstnanosti v zemědělství** (1,2 % ekonomicky činných osob) i **průmyslu a stavebnictví** (30,5 %) a naopak **nárůstu pracujících v terciéru** (68,3 %), tzn. že pokles počtu zaměstnaných v prvních dvou sférách národního hospodářství je nahrazován nárůstem ekonomicky činných v terciéru.

Výše uvedené **trendy byly patrné na úrovni všech částí města**. Nejvýrazněji poklesl význam zemědělství v Chrástu nad Sázavou (o téměř 80 %), který současně v roce 2011 vykázal nejnižší podíl ekonomicky činných v této sféře. Zastoupení průmyslu bylo nejmarkantnější v Brodcích, kde kleslo na nejnižší úroveň v porovnání s ostatními částmi města. Důvodem bylo omezení činnosti společnosti Jawa Moto s. r. o. Ekonomicky činných v terciéru bylo nejvíce v obou sledovaných letech v Brodcích, avšak nejvyšší nárůst vykázaly Pecerady, které však měly nejnižší zastoupení mezi všemi částmi obce v obou letech.

Tabulka 17 Skladba ekonomicky aktivních (v %), Týnec nad Sázavou a jeho místní části (2001, 2011)

Město, místní část	Skladba ekonomicky aktivních v r. 2001 (v %)			Skladba ekonomicky aktivních v r. 2011 (v %)			Index změny (2011/2001)		
	zemědělství a lesnictví (I.)	průmysl a stavebnictví (II.)	občanská vybavenost, služby (III.)	zemědělství a lesnictví (I.)	průmysl a stavebnictví (II.)	občanská vybavenost, služby (III.)	zemědělství a lesnictví (I.)	průmysl a stavebnictví (II.)	občanská vybavenost, služby (III.)
Město Týnec nad Sázavou	2,8	46	51,2	1,2	30,5	68,3	42,9	66,3	133,4
Brodce	-	38,8	61,2	0,5	22,2	77,3	-	57,2	126,3
Čakovice	6,2	41,5	52,3	2,1	27,4	70,5	33,9	66,0	134,8
Chrást nad Sázavou	2,5	31,5	66	0,3	24	75,7	12,0	76,2	114,7
Krusičany	12,3	47,9	39,7	7,2	37,3	55,5	58,5	77,9	139,8
Pecerady	8,1	49,8	42,1	2,2	34,2	63,6	27,2	68,7	151,1
Podělusy	6,1	45,1	48,8	3,4	31,5	65,1	55,7	69,8	133,4
Týnec nad Sázavou	1,5	48,1	50,4	0,7	31,8	67,5	46,7	66,1	133,9
Zbořený Kostelec	3,6	54,3	42,1	1,7	38,7	59,6	47,2	71,3	141,6

Zdroj: Matyáš 2013, vlastní zpracování

V odvětvové skladbě ekonomicky aktivního obyvatelstva v roce 2011 **převládala výrazně odvětví průmyslu** (cca 30 % zaměstnaných), na druhém místě byl velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (tabulka 18). **Zemědělství** bylo (stejně jako v ostatních referenčních městech vyjma Bystřice) **zastoupeno nejslaběji**. V roce 2011 v něm pracovalo 1,5 % ekonomicky činných osob. Dlouhodobě dochází k poklesu počtu aktivních osob pracujících v zemědělství a v průmyslu a stavebnictví, který je kompenzován nárůstem počtu ekonomicky aktivních v terciární sféře. **Skladba pracovních míst ve městě neodpovídá skladbě ekonomicky aktivního obyvatelstva**, což má za následek vyjížďku za prací (viz podkapitola 3.2).

Tabulka 18 Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %), vybraná města (2011)

Odvětví ekonomické činnosti	Týnec nad Sázavou	Jílové u Prahy	Mníšek pod Brdy	Dolní Břežany	Bystřice
zemědělství, lesnictví, rybářství	1,5	1,3	1,1	1,0	6,6
průmysl	30,3	17,3	20,7	12,8	28,6
stavebnictví	8,0	8,0	7,2	8,5	9,2
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	14,0	16,3	13,2	16,1	12,8
doprava a skladování	7,5	7,7	6,6	5,4	7,7
ubytování, stravování a pohostinství	3,7	5,1	4,6	3,7	3,0
informační a komunikační činnosti	3,2	5,6	6,1	10,0	2,6
peněžnictví a pojišťovnictví	3,0	5,3	4,7	8,5	3,1
činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpůrné činnosti	8,6	13,3	13,9	17,4	7,4
veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	7,7	6,8	8,3	4,9	6,7
vzdělávání	5,8	6,8	5,7	6,0	6,2
zdravotní a sociální péče	6,6	6,5	7,9	5,7	6,1

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ 2018, vlastní zpracování

6.2 PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ

Ekonomická základna města se v posledních necelých sto letech výrazně proměnila. Na počátku 20. století byla ekonomika města spojena se zemědělskou činností a průmysl byl omezen jen na malé firmy zpracovávající produkty místní zemědělské výroby. Ve 30. letech 20. století došlo k zásadnímu obratu zapříčiněnému umístěním pobočky pražského závodu Jawa do Týnce nad Sázavou. V následujících letech se z města stalo **silné průmyslové centrum**, které se stalo **centrem dojíždky z celého dolního Posázaví** a jeho atraktivita se projevila i v nárůstu počtu obyvatel. Nicméně časem docházelo k **útlumu činnosti firmy Jawa a stejně tak i společnosti METAZ**, která byla založena jako slévárna JAWY, a začalo docházet k proměně a výrazné redukci ekonomické základny města. Vyjma výrazného snížení významu a výroby společností Jawa a METAZ se začala **v posledních dvaceti letech ve velkém omezovat i výroba v zemědělství** (zejména živočišná). Nicméně zemědělské areály jsou nadále částečně pro zemědělskou výrobu využívány, ačkoliv v minulosti představovaly silnou zemědělskou základnu města. Naproti tomu se v posledních letech **rozvíjí odvětví občanské vybavenosti a služeb**, ve kterých se vytváří nová pracovní místa, která však **nedostatečně kompenzují úbytek pracovních míst v průmyslu a zemědělství**. Výše uvedené skutečnosti se vzhledem k dobré geografické poloze města (v blízkosti Benešova a Prahy) neprojevily ve výraznějším zvýšení nezaměstnanosti, ale vedly k nárůstu vyjíždky ekonomicky aktivních obyvatel

Současnou situaci ve skladbě ekonomické základny ve městě lze charakterizovat prostřednictvím údajů o počtu podnikatelských subjektů a jejich skladbě v roce 2016 (tabulka 19). V tomto roce bylo ve městě registrováno celkem **1388 podnikatelských subjektů**, z nichž přibližně 49 % mělo zjištěnou aktivitu (tj. 686). Z hlediska právní formy dle očekávání **převažovaly fyzické osoby**, které tvořily téměř 93 % všech podniků. U právnických osob dominují obchodní společnosti (cca 7 %). V porovnání podílů jednotlivých právních forem podnikatelských subjektů s ostatními městy má město Týnec nad Sázavou vyšší podíl fyzických osob, který je dán vyšším zastoupením soukromých podnikatelů podnikajících dle živnostenského zákona.

Tabulka 19 Podnikatelské subjekty dle právní formy (k 31. 12.), vybraná města, 2016

		Týnec nad Sázavou	Jílové u Prahy	Mníšek pod Brdy	Dolní Břežany	Bystřice
Celkem		1 388	1 468	1 419	1 332	1 116
Obchodní společnosti	celkem	89	218	188	343	91
	z toho akciové společnost	3	9	8	16	3
Družstva		3	4	2	1	1
Státní podniky		.	.	.	.	.
Fyzické osoby	soukromí podnikatelé podnikající dle živnostenského zákona	1 087	1 060	1 011	798	840
	zemědělství podnikatelé	9	4	6	8	32
	podnikatelé podnikající dle jiných zákonů	69	75	74	69	66
Celkem		1 388	1 468	1 419	1 332	1 116

Pozn. definitivní výsledky podle obvyklého pobytu

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ – Sčítání lidu 2011 (2017), vlastní zpracování

Výše uvedené dokládá počet ekonomických subjektů dle počtu zaměstnanců (tabulka 20). V žádném z referenčních měst není podnikatelský subjekt s 200 a více zaměstnanci. V Týnci nad Sázavou je **největším zaměstnavatelem** Jawa se 140 zaměstnanci, jinak převažují podniky bez zaměstnanců – obdobně je tomu i u srovnávaných měst.

Tabulka 20 Počet ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců, vybraná města, 2011

	Týnec nad Sázavou	Jílové u Prahy	Mníšek pod Brdy	Dolní Břežany	Bystřice	
Celkem	1 388	1 468	1 419	1 332	1 116	
podle počtu zaměstnanců	neuveдено	747	716	726	646	633
	bez zaměstnanců	504	552	451	420	376
	1 - 5	54	78	68	106	54
	6 - 9	11	8	7	13	13
	10 - 19	6	11	13	14	6
	20 - 24	1	4	4	1	2
	25 - 49	1	8	8	4	4
	50 - 99	3	6	6	3	2
100 - 199	1	.	1	1	2	

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ – Sčítání lidu 2011 (2017), vlastní zpracování

Z hlediska **odvětví dominovaly podnikatelské subjekty působící v odvětví velkoobchod a maloobchod**, údržba motorových vozidel a v odvětví stavebnictví (tabulka 21). Významné je i zastoupení subjektů ve zpracovatelském průmyslu.

Tabulka 21 Zastoupení ekonomických subjektů podle odvětví ekonomické činnosti (v %, k 31. 12.), vybraná města, 2016

Odvětví	Týnec nad Sázavou	Jílové u Prahy	Mníšek pod Brdy	Dolní Břežany	Bystřice
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	3,7	2,4	2,8	2,5	7,0
B Těžba a dobývání	0,0	0,1	0,1		
C Zpracovatelský průmysl	12,7	10,7	10,1	7,2	12,7
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	0,3	0,4	0,7	1,0	1,1
E Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	0,3	0,8	0,4	0,4	0,2
F Stavebnictví	15,6	11,4	11,5	7,1	15,1
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	23,0	22,6	23,2	25,1	21,9
H Doprava a skladování	3,2	4,0	2,0	3,0	3,6
I Ubytování, stravování a pohostinství	4,5	5,4	4,1	4,7	3,7
J Informační a komunikační činnosti	1,5	2,7	3,3	4,6	1,2
K Peněžnictví a pojišťovnictví	3,6	3,2	2,6	2,0	4,0
L Činnosti v oblasti nemovitostí	5,0	6,3	6,0	8,4	2,3
M Profesionální, vědecké a technické	10,0	14,7	15,4	18,2	9,4

Ovětví	Týnec nad Sázavou	Jílové u Prahy	Mníšek pod Brdy	Dolní Břežany	Bystřice
činnosti					
N Administrativní a podpůrné činnosti	1,7	1,5	2,1	2,1	1,9
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	0,6	0,2	0,3	0,4	1,0
P Vzdělávání	1,6	1,7	1,7	2,1	1,7
Q Zdravotní a sociální péče	1,1	1,4	1,3	0,8	1,0
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	2,5	2,4	3,4	2,5	2,4
S Ostatní činnosti	9,1	8,3	9,1	8,0	9,7
Celkem	100	100	100	100	100

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ 2018

V Týnci nad Sázavou se nacházejí **tři významné průmyslové areály** – Metaz Týnec a. s. (výroba odlitků, slévárna oceli) a JAWA Moto spol. s r.o. (producent kdysi světově proslulých motocyklů. Mezi dalšími významnými ekonomickými subjekty se sídlem ve městě Týnec nad Sázavou lze jmenovat: Bisport Týnec (půjčovna lodí), Lidl (velkoobchod s potravinami a jiným sortimentem) a STASTO Automation Týnec (řídící a regulační technika). Z jejich oboru činnosti je patrné, že se jedná o subjekty zaměřené na průmyslová odvětví. Ostatní ekonomické subjekty jsou zejména drobní obchodníci a živnostníci.

6.3 CESTOVNÍ RUCH

Město a jeho okolí jsou **turisticky velmi vyhledávanou lokalitou** vlivem krátké vzdálenosti od Prahy, lokalizaci na březích Sázavy a příznivým klimatickým i přírodním podmínkám. Celý územní obvod Týnce nad Sázavou je **lokalizován v rekreační oblasti dolního Posázaví**. Město plní funkci zejména sezónní víkendové rekreace a je v něm silně rozvinuta rekreace jak v chatách, tak v rekreačních chalupách. V létě přibývá i rekreace vodácká, která je podpořena skutečností, že město je nástupním místem vodáckých výletů na řece Sázavě. Přimo ve městě se nachází jedna z nejvýznamnějších půjčoven vodáckého vybavení na Sázavě (Bisport). Dále je město protkáno turisticky značenými trasami, naučnými stezkami a cyklotrasami a stezkami.

O turistické atraktivitě města a jeho okolí svědčí počet rekreačních chat/objektů sloužících k rekreaci. Dle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů se v roce 1991 nacházelo v územním obvodu města Týnec nad Sázavou 440 rekreačních chat a 87 chalup využívaných k rekreaci (tabulka 22). Mezi lety 2001 a 2011 došlo k mírnému **poklesu počtu neobydlených bytů sloužících rekreaci, což může být důsledek jejich přeměny na trvalé bydlení**. V Brodcích, Chrástu nad Sázavou a Podělusích došlo ke snížení počtu výše uvedeného typu bytů, u Čakovic počet stagnoval a u ostatních naopak nastalo zvýšení.

Tabulka 22 Objekty individuální rekreace a neobydlené byty sloužící rekreaci v obci Týnec nad Sázavou, 1991, 2001, 2011

Město, část města	1991		2001	2011
	počet chat	počet rekreačních chalup	neobydlené byty sloužící rekreaci	neobydlené byty sloužící rekreaci
Město celkem	443	87	132	121
Brodce	-	-	1	-
Čakovice	144	17	20	20
Chrást nad Sázavou	91	21	38	15
Krusičany	-	10	8	10
Pecerady	99	11	21	23
Podělusy	79	5	11	4
Týnec nad Sázavou	4	2	8	22
Zbořený Kostelec	26	21	25	27

Zdroj: Matyáš 2013

Týnec nad Sázavou nabízí **značné množství památek**, které se město snaží udržovat a poskytovat pro veřejné akce. Lze jmenovat Městské muzeum Týnec, románský hrad z přelomu 12. a 13. století, dále kostel a v blízkosti města ležící zříceninu hradu Zbořený Kostelec ze 13. století. Celé správní území města je územím s možnými archeologickými nálezy. Přehled památek na území města Týnec nad Sázavou⁶ je uveden v tabulce 23.

Tabulka 23 Památky, město Týnec nad Sázavou, 2018

Typ a název památky	Popis
Socha sv. Floriána	Brodce
Kříž	Pecerady, Týnec nad Sázavou, Krusičany (2x), Čakovice
Soubor zvoničky a křížku Čakovice	Památka s rejstříkovým číslem 18708/2-4146
Zvonička	Krusičany, Pecerady, Podělusy, Zbořený Kostelec, Pecerady – památka s rejstříkovým číslem 10048/2-4293
Kostel sv. Kateřiny	Kostel sv. Kateřiny je původně gotický z 1. poloviny 14. století. Byl upravován roku 1684 a následně přestavěn v letech 1888 – 1889, kdy byla zvýšena loď a postavena věž. Památka s rejstříkovým číslem 16982/2-203.
Fara - Týnec nad Sázavou	Památka s rejstříkovým číslem 20601/2-202
Hrad Týnec a areál hradu - Městské muzeum - Týnec nad Sázavou	Ke kamenné rotundě jako sakrálnímu objektu patřil též sídelní objekt, odkrytý při výzkumu v roce 1969.

⁶ Další přehled památek lze nalézt na <http://leader.posazavi.com/cz/memoryDatabase.asp>.

Typ a název památky	Popis
	Na jeho místě vznikl na přelomu 12. a 13. století kamenný románský palác a u něho později obranná hranolová věž při rotundě. Dnes je v budově paláce umístěno městské muzeum s expozicí Týnecké kameniny. Památka s rejstříkovým číslem 20720/2-202
Hrad Zbořený Kostelec	Hrad je pravděpodobně královského založení, i když počátky jeho dějin nejsou doloženy. První písemná zmínka o Zbořeném Kostelci (původně se jmenoval Kostelec nad Sázavou) pochází až z roku 1341, kdy jej král Jan Lucemburský dává do zástavy Oldřichu z Valdeka, majiteli sousedního Týnce. Památka s rejstříkovým číslem 45112/2-158.
Kaplička sv. Václava	Pecerady
Kostel sv. Šimona a Judy - Týnec nad Sázavou	Památka s rejstříkovým číslem 32754/2-2877.
Kozlovický dub - Týnec nad Sázavou	Památný dub letní, stáří 250 – 300 let
Měšťanský dům U Micků - Týnec nad Sázavou	Památka s rejstříkovým číslem 15907/2-3969.
Pamětní deska Pavla Vnoučka	Pecerady
Pomník padlým ruským vojákům v 2. světové válce	Týnec nad Sázavou
Pomník padlým v 1. světové válce	Pecerady, Chrást nad Sázavou, Týnec nad Sázavou, Podělusy, Krusičany
Pomník padlým v 2. světové válce	Čakovice
Socha J. A. Komenského - Týnec nad Sázavou	Na budově staré školy, ulice Benešovská.
Továrna na kameninu přestavěná na hotel - Týnec nad Sázavou	Památka s rejstříkovým číslem 15204/2-3970.
Výšinné opevněné hradiště - Týnec nad Sázavou	Památka s rejstříkovým číslem 52971/2-280.

Zdroj: webové stránky POSÁZAVÍ o.p.s. 2018

Dále skýtá značný potenciál samotná řeka Sázava – ať už pro vodáctví, tak pro rekreaci (u jezů je značný potenciál vytvoření rekreační oblasti). Území je protkáno značným počtem turisticky značených tras (viz kapitola dopravní infrastruktura) a existuje zde nová naučná stezka s geocachingem, který v posledních letech nabývá na popularitě.

Občanům i návštěvníkům města je k dispozici Turistické informační centrum Týnec nad Sázavou, které uveřejňuje všechny informace a aktuality i na svých webových stránkách a je propojeno s webovými stránkami města. Prezenci města v oblasti cestovního ruchu zajišťuje i Posázaví o.p.s.

Turistická infrastruktura

Limitou rozvoje cestovního ruchu je **kvalita a kapacita turistické infrastruktury** (zařízení volného cestovního ruchu, penzionů, restaurací atd.). Ve městě se nachází jeden hotel, jedna turistická ubytovna, jedna ubytovna, jeden kemp a apartmán nad hradem (tabulka 24). Nicméně nedostatek ubytovacích zařízení ve městě doplňuje turistická infrastruktura v jeho blízkém okolí – návštěvníkům je k dispozici značné množství ubytovacích zařízení a kempů, např. v Nespekách, Čerčanech, Netvořicích, Neveklově atd.

Ve městě se nachází celkem šest stravovacích zařízení, z toho jedno se nachází mimo místní část Týnec nad Sázavou. Z toho lze usuzovat, že ostatní sídla města slouží spíše obytné funkci a stravovací zařízení by se v těchto sídlech neuživila. Nicméně i stravovací zařízení v samotném centru Týnce nad Sázavou se potýkají s problémy mimo turistickou sezónu, a tak bývají v tomto období většinou uzavřená nebo mají omezený provoz. Současně je problémem samotná kvalita stravovacích zařízení, kdy převažují provozovny nižší úrovně.

Tabulka 24 Ubytovací a stravovací zařízení, Týnec nad Sázavou, 2018

Název a umístění zařízení	Kapacita
Ubytovací zařízení	
TURISTICKÁ UBYTOVNA „BISPORT“ (Týnec nad Sázavou)	30 lůžek, 4 a 6lůžkové pokoje s palandami, koupelna a WC
HOSTINEC U HOLUBŮ (Zbořený Kostelec)	2lůžkový pokoj se soc. zařízením, 4lůžkový pokoj s vlastním soc. zařízením a kuchyňskou linkou, 2x 3lůžkový pokoj a 2x 4lůžkový pokoj se společným soc. zařízením a kuchyňkou
UBYTOVNA – B3H s.r.o. (Týnec nad Sázavou)	Pronajímání bytů a místností určených k bydlení k dlouhodobému užívání.
HOTEL TÝNEC (Týnec nad Sázavou)	<ul style="list-style-type: none"> • 12 nově zrekonstruovaných dvoulůžkových pokojů s koupelnou a možností přistýlky, 2 apartmány, snídaně • jídelna, samostatné sociální zařízení na pokojích, učebna pro 30 osob, salónek 20 osob, stravování dle domluvy.
PENZION NAD HRADEM, Mgr. Ilona Krbcová, Ing. Zdeněk Kutáč (Týnec nad Sázavou)	apartmán 2 + 1, max. 6 osob, TV, vybavená kuchyň, koupelna se sprchovým koutem a WC, apartmán 1 + 1, max. 4 osoby, koupelna se sprchovým koutem a WC
KEMP TÝNEC (Týnec nad Sázavou)	-

Stravovací zařízení	
Restaurace Al Ponte (Týnec nad Sázavou)	-
Staročeská jídelna U Trojánků (Týnec nad Sázavou)	-
Vinárna Pod věží (Týnec nad Sázavou)	-
Pizzerie Gianni (Týnec nad Sázavou)	-
Restaurace U Vrtišků (Týnec nad Sázavou)	-
Hostinec U Holubů (Zbořený Kostelec)	-
Hospoda V Náklí (Týnec nad Sázavou)	Funguje pouze formou bufetu.
Bistro&Cafe Příběh (Týnec nad Sázavou)	-
Bowling Bar (Týnec nad Sázavou)	-
Sport Bar (Týnec nad Sázavou)	-

Zdroj: webové stránky města Týnec nad Sázavou 2018

6.4 HLAVNÍ ZÁVĚRY

- Vývoj hospodářství města odráží celospolečenské a ekonomické tendence, tj. odklon od priméru a sekundéru k terciéru.
- Ve městě se nachází pět významných podnikatelských subjektů, se kterými by bylo vhodné navázat a rozvinout větší spolupráci, která mj. povede k větší informovanosti občanů o dění ve městě, které se jich významnou měrou týká a současně může vést k nalezení nových příležitostí pro rozvoj města a zkvalitnění jeho prostředí.
- Město je lokalizováno v rekreačně atraktivním prostředí a disponuje značným potenciálem rozvoje cestovního ruchu (značné množství turistických atrakcí atd.).
- Město spolupracuje s organizací Posázaví o.p.s. v rámci společné propagace regionu pro turismus.
- Město by se mělo zaměřit na řešení problematiky služeb, a to nejen z důvodu, aby neplnilo pouze obytnou funkci, ale aby se ve městě mohl ještě více rozvinout cestovní ruch.
- Ve městě se projevuje nedostatek pohostinských služeb mimo turistickou sezónu.

7 OBČANSKÁ VYBAVENOST A VOLNÝ ČAS

7.1 VEŘEJNÉ OBČANSKÉ VYBAVENÍ

Školská zařízení

Ve městě Týnec nad Sázavou působí **MŠ Týnec nad Sázavou, jež je rozdělena na tři pracoviště (dvě jsou v části Týnec nad Sázavou - Komenského 278, Komenského 552 - a jedno odloučené v Chrástu nad Sázavou 239)**. Do mateřské školy ve městě Týnec nad Sázavou spádují obce Bukovany a Chářovice, které spadají do jeho školského obvodu⁷. Mateřskou školu navštěvovalo ve školním roce 2017/2018 celkem 209 dětí, z toho 204 mělo trvalé bydliště ve spádové oblasti a 4 děti měly trvalé bydliště mimo spádovou oblast, tzn. že mateřská škola uspokojuje žádosti ze svého školského obvodu (tabulka 25). Nicméně kapacita školy byla ve všech letech zcela naplněna, ačkoliv byla v průběhu posledních let několikrát navyšována a měněna, a to zejména z důvodu přístavby⁸. Pozitivně lze hodnotit načasování úpravy kapacit MŠ, které odpovídalo demografickému vývoji ve městě. Zatímco v roce 2006 měla MŠ kapacitu 147 žáků, v roce 2017 dosáhla 209 žáků. Souběžně s rostoucí kapacitou rostl i počet dětí a počet žádostí. Nejvíce žádostí bylo podáno v letech 2010–2015. Počet nepřijatých dětí měl v čase rozkolísaný trend, který se odvíjel od zmiňované kapacity MŠ a demografických trendů ve městě. Důvodem nepřijetí uvedeného počtu dětí byla omezená kapacita mateřské školy, anebo trvalé bydliště dítěte, tj. nespadlo do školského obvodu.

Další nároky na kapacity MŠ lze odhadovat z věkového složení dětí v MŠ ve školním roce 2017/2018. V tomto roce byla více než třetina žáků ve věku 5-6 let (69 dětí), více než 26 % představovaly děti ve věku 3-4 roky (55 dětí), cca 21 % byly děti ve věku 4-5 let (40 dětí), nejméně pak bylo dětí ve věku 2-3 let (22 dětí, 10,5 %) a dětí s odkladem školní docházky – věk 6-7 let (19 dětí, 9 %).

Tabulka 25 Vývoj počtu žáků, MŠ Týnec nad Sázavou, 2006–2018

Školní rok	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018
Kapacita	147	147	147	147	159	209	224	224	224	224	209	209
Počet dětí	147	147	147	147	159	209	224	224	224	224	209	209
Počet žádostí	50	65	77	78	124	143	115	114	101	111	81	82

⁷ Na základě Dohody o vytvoření společného školského obvodu spádové mateřské školy s obcemi Bukovany a Chářovice a obecně závazné vyhlášky č. 1/2017, kterou se stanoví část společného školského obvodu spádové mateřské školy - Mateřské školy Týnec nad Sázavou, příspěvková organizace.

⁸ Změny byly následující:

- 2010 – navýšena kapacita MŠ na odloučeném pracovišti Chrást n. S. o 12 dětí;
- 2011 – výstavba nového pavilonu MŠ – 2 třídy s kapacitou 50 dětí;
- 2012 – navýšena kapacita v pěti třídách MŠ z 25 na 28 dětí – celkem o 15 dětí;
- 2016 – snížena kapacita v pěti třídách MŠ z 28 na 25 dětí - celkem o 15 dětí.

Školní rok	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Nepřijetí	12	4	18	14	65	52	37	18	15	20	5	14

Zdroj: MŠ Týnec nad Sázavou 2018

Základní vzdělávání poskytuje ve městě jedna základní škola, a to ve dvou samostatných komplexech – v ul. Komenského, kde probíhá výuka žáků od 1. do 9. ročníku, a v ulici Benešovská, kde jsou vyučováni žáci od 1. do 5. třídy. Do spádového školského obvodu patří město Týnec nad Sázavou (vč. jeho místních částí Podělusy, Pecerady, Brodce, Zbořený Kostelec, Chrást nad Sázavou, Krusičany, Čakovice) a dále obce Chářovice a Bukovany. Tyto spádové obce naplňují kapacitu školy z 94 % (tabulka 26). Mezi dalšími obcemi, které také významně přispívají k naplnění kapacity ZŠ, lze jmenovat Benešov (8 žáků) a Prahu (13 žáků). Významný je poznatek, že pro všechny spádové obce představuje škola "hlavní" školu, tj. takovou, do které chodí více jak 50 % dětí z obce (ve věku 6–14 let). Ostatní děti navštěvují nejbližší základní školy s dobrou dopravní dostupností z Týnce nad Sázavou v okolí (Krhanice, Kamenice, Benešov, Neveklov, Netvořice, Poříčí nad Sázavou, Čerčany).

Tabulka 26 Podíl dětí v ZŠ Týnec nad Sázavou z celkového počtu dětí ve věku 6-14 let (školní rok 2015/2016, 2016/17)

Obec	2015/2016			2016/2017		
	Celkový počet dětí v obci ve věku 6-14 let	Počet dětí v ZŠ Týnec nad Sázavou	Podíl dětí v ZŠ Týnec nad Sázavou z celkového počtu dětí ve věku 6-14 let (v %)	Celkový počet dětí v obci ve věku 6-14 let	Počet dětí v ZŠ Týnec nad Sázavou	Podíl dětí v ZŠ Týnec nad Sázavou z celkového počtu dětí ve věku 6-14 let
Bukovany	69	55	79,7	-	55	-
Chářovice	27	27	100,0	29	19	65,5
Týnec nad Sázavou	533	440	82,5	542	-	-

Pozn. „-“ informaci se nepodařilo získat.

Zdroj: EKOTOXA 2015, ZŠ Týnec nad Sázavou 2018

Celková **kapacita základní školy** je 650 míst a je od roku 2006 **trvale stejná**. Ve školním roce 2015/2016 navštěvovalo ZŠ Týnec nad Sázavou 564 dětí (ze 17 obcí), tj. naplněnost školy byla cca 87 %. Od roku 2006 trvale roste zájem o ZŠ Týnec nad Sázavou (tabulka 27). V porovnání let 2017 a 2006 činí nárůst počtu žáků 27 %. V současné době není kapacita základní školy vyhovující, na což reaguje město přístavbou vstupního a spojovacího krčku (spojujícího jižní se severním pavilonem), který obsahuje šatny pro celou školu a zároveň obsahuje nové 3 kmenové a 1 specializovanou učebnu. Do areálu je rovněž navržena nová tělocvična, která navazuje na stávající šatny. Celé řešení je ještě doplněno o nové komunikace a parkoviště. Stavba by měla být dokončena v roce 2018.

Tabulka 27 Vývoj počtu žáků, ZŠ Týnec nad Sázavou, 2006–2018

Školní rok	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018
Počet žáků	455	440	431	437	442	452	464	487	521	564	577	583
Počet dětí u zápisu do 1. třídy	64	66	67	66	62	76	81	82	100	103	81	-
Přijetí/ odklady	51/13	56/10	55/12	56/10	54/8	62/14	63/18	73/9	85/15	88/15	62/19	-

Pozn. Iz = index změny, který je spočten jako hodnoty za rok 2017 dělené hodnotami za rok 2006 a násobeno 100.

Zdroj: EKOTOXA 2015

Součástí školy je i školní družina o kapacitě 220 míst. **Zájmovou činnost** ve městě rozvíjí vyjma **základní školy**, při které je organizováno značné množství kroužků (keramický, základy práce na PC, kroužek programování, šachový, relaxační hry, hra na zobcovou flétnu, Mladý žurnalista), i **Mateřské centrum Motýlek** a **Základní umělecká škola**, kde mohou zájemci studovat různé druhy hudebních oborů. Dále ve městě působí několik zájmových organizací zaměřených zejména na divadelní činnost či sportovní aktivity. Lze uvést například divadelní spolek Netopýr, Studio 3 - nejen divadlo, Volejbalový klub Týnec, Tenisový klub, TJ Týnec nad Sázavou z.s., TJ Zbořený Kostelec, z.s., FK Týnec nad Sázavou, Nadšenci z Posázaví, SDH Týnec nad Sázavou, SDH Zbořený Kostelec, Skautský oddíl Tysan, Klub stolního tenisu Týnec nad Sázavou, Šachy TJ Jawa Brodce, Vlastivědný spolek, TJ JAWA Pecerady, Jednota bratrská, Český rybářský svaz, z. s., místní organizace Týnec nad Sázavou. Církevní činnost ve městě zaštiťují např. Římskokatolická církev, Jednota bratrská či církev Československá husitská.

Mateřská i základní škola v Týnci nad Sázavou zpracovávají s dalšími zainteresovanými obcemi **Místní akční plán rozvoje vzdělávání** (MAP), který pro území obce s rozšířenou působností Benešov realizuje Posázaví o.p.s. V rámci MAP I si MŠ a ZŠ v Týnci nad Sázavou stanovily následující projektové záměry pro investiční intervence⁹, jejichž realizace je investičně dosti náročná a samo město by je z rozpočtu nemohlo plně financovat.

⁹ v SC 2.4 IROP a pro integrované nástroje ITI, IPRÚ a CLLD zpracovaný pro správní obvod ORP Benešov

Jedná se o následující akce:

- **MŠ v Týnci nad Sázavou:**
  - Vybavení tříd učebními pomůckami – interaktivní rámeček + programy pro děti, vzdělávání pedagogů v obsluze interaktivních programů;
  - Nákup notebooků - notebooky do tříd (9 tříd) – vzdělávací programy pro MŠ, další využití pro učitelky;
  - vytváření materiálů ke vzdělávání, vnitřní informační systém školy;
  - Vybavení venkovních učeben (pro realizaci polytechnické výchovy v MŠ);
  - Dovybavení školní zahrady;
- **ZŠ v Týnci nad Sázavou:**
  - Bezbariérový přístup základní školy;
  - Podpora vzdělávacích programů – jazyky, počítače, dílny, přírodní vědy, prostory pro zájmovou a spolkovou činnost, bezbariérový přístup, pomůcky;
  - Rekonstrukce základní umělecké školy;
  - Přístavba tělocvičny základní školy – ve výstavbě;
  - Zateplení školní jídelny;
  - Podpora vzdělávacích programů.

Potřebná kapacita základní školy

Nároky na kapacitu základní školy se odvíjí zejména od počtu dětí v Týnci nad Sázavou a spádových obcích, a to zejména ve věku 0–5 let, tj. dětí, které budou v nejbližších letech plnit povinnou školní docházku. Dále je třeba zakomponovat odhad počtu dětí ve věku 0–15 let, které se do obce přistěhují v blízké budoucnosti, a také od poptávky po základním vzdělání v obci, kterou ovlivňuje řada faktorů¹⁰. Dle demografické studie města lze očekávat, že v dalších letech se vzhledem k zájmu o studium ve škole v Týnci nad Sázavou v posledních 10 letech a odhadované prognóze vývoje počtu obyvatel města by se poptávka po umístění dětí do ZŠ neměla výrazněji snižovat. (Ekotoxa 2015) Dle této studie bude pravděpodobně docházet ke stálému zvyšování počtu žáků a kolem r. 2018/2019 již **nebude stávající kapacita školy dostačující** a nastane **problém s počtem tříd** (tabulka 28).

Tabulka 28 Vývoj počtu žáků v ZŠ Týnec nad Sázavou v posledních 10 letech a odhadovaný vývoj v příštích 10 letech

Šk. rok	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
Počet žáků	455	440	431	437	442	452	464	487	521	565
Šk. rok	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Počet žáků	596	628	658	679	692	627	690	670	650	631

Zdroj: EKOTOXA 2015

¹⁰ Lze uvést např. dostupnost jiných forem vzdělávání (soukromé školy, víceletá gymnázia v Benešově atd.), dopravní dostupnost obce, kvalita školství v obci atd.

Zdravotní péče

Zdravotnické služby ve městě jsou na velmi dobré úrovni. Celkem je ve městě poskytuje 11 lékařů, z toho 3 praktičtí lékaři, 3 pediatři, 2 gynekologové, 2 stomatologové, oční lékař a psycholog. Dále se ve městě nacházejí dva fyzioterapeuti. Zdravotnické služby jsou poskytovány v Městské poliklinice v ul. K Náklí, dále pak v samostatných ordinacích v ulicích Okružní, Jílovská a Pod Hradem. Některé ordinace se nacházejí také v domě s pečovatelskou službou. Převážná většina lékařů působí v ordinacích, které se nachází v budovách vlastněných městem. Těmto lékařům město poskytuje zvýhodněné nájemné ordinací.

Hrozbou do budoucna (v horizontu 5 let) může být vyšší věk lékařů ve městě, který může způsobit omezení lékařské péče ve městě.

Nejbližší nemocniční zařízení se nachází v Benešově (Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s.).

Ve městě působí dvě lékárenská zařízení, jedna lékárna je umístěna přímo v poliklinice, druhá se nachází v ulici Ing. Fr. Janečka.

Sociální péče

Klientům z Týnce nad Sázavou jsou dostupné služby registrované v ORP Benešov¹¹, jelikož město samo nemůže zajistit celé spektrum služeb. Terénní pečovatelské služby poskytuje Pečovatelská služba Benešov. Asistenční služby, odlehčovací služby terénní a domácí hospicovou péči poskytuje Centrum domácí péče RUAH o.p.s. Pobytové služby jsou ve městě celkem dvě¹² a provozuje je samo město. Další pobytové služby jsou k dispozici v Hospici v Čerčanech (Hospic Dobrého Pastýře Čerčany) a v nemocnici v Benešově a Sedlčanech. Dále služby poskytuje obecně prospěšná společnost Magdaléna.

Od ledna 2015 je v Týnci nad Sázavou **otevřena sociální poradna** (v městské poliklinice).

Ve městě je evidován požadavek na zřízení domova pro seniory (viz podkapitola 12.1). Do budoucna je města připraveno v případě potřeby (tj. v souladu s očekávaným dlouhodobě připravovaným zákonem o sociálním bydlení) vystavět sociální byty, a to v domě s pečovatelskou službou, anebo přestavbou objektu v majetku města (p. č. 25).

Zařízení pro ochranu obyvatelstva

Město má zřízenou **městskou policii**, která zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku a plní další úkoly podle zákona o obecní policii nebo podle jiného zákona. Služebna městské policie se nachází v budově radnice a zaměstnává celkem 4 strážníky. Nedostatkem městské policie je absence stálé služby městské policie a nedostatečný kamerový systém ve městě, který je strážníky postrádán zejména při výjezdech. Přesto se daří snižovat kriminalitu ve městě (viz Plán prevence kriminality města Týnec nad Sázavou 2018).

---

¹¹ Více viz <http://ssob.info/>

¹² Dům s pečovatelskou službou – provozovatelem je město Týnec nad Sázavou. Jeho kapacita činí 78 bytových jednotek a je plně naplněna.

Současně na území města působí **státní policie**, jejíž stav je taktéž poddimenzovaný a její působení ve městě je v budoucnu velmi nejisté.

Ve městě působí Sbory dobrovolných hasičů, které mají celkem v pěti místních částech města hasičskou zbrojnici (v Peceradech, Zbořeném Kostelci, Týnci, Krusičanech, Podělusích).

Další občanská vybavenost

Ve městě se nachází Městská knihovna Týnec nad Sázavou zřízená městem. Město disponuje třemi hřbitovy – starým a novým v Týnci nad Sázavou a hřbitovem u kostela v Chrástu nad Sázavou. Hřbitovy v Týnci nad Sázavou byly rekonstruovány a hřbitov v Chrástu nad Sázavou rekonstrukce čeká. Kapacita nového hřbitova je více než dostatečná.

Při porovnání vybavenosti města se standardy veřejné infrastruktury (resp. jednotlivé složky) pro obce od 1 000-10 000 obyvatel a jejich dostupnost lze hodnotit vybavenost města Týnec nad Sázavou za velmi dobrou (příloha 7).

7.2 KOMERČNÍ VYBAVENÍ

Ve městě se nachází prodejna LIDL a několik menších maloobchodních prodejen různého zaměření (potravin, drogerie, ...), které se nacházejí zejména v samotném Týnci nad Sázavou. V ostatních osadách nejsou maloobchodní prodejny zastoupeny, jelikož by se jejich provoz v místních částech nevyplatil. Občané využívají spíše obchodní síť i ve větších sídlech, tj. v Benešově a v Praze. Současné komerční vybavení města lze označit za dostačující.

Ve městě byl zájem ze strany developera o výstavbu dalšího velkokapacitního zařízení. Nicméně město chce spíše podpořit místní drobné podnikatele.

7.3 SPORT, KULTURA A VOLNÝ ČAS

Občanské vybavení pro sport a zejména pro trávení volného času obyvatel zastřešuje ve městě zejména Základní škola Komenského, víceúčelové sportoviště na Farském kopci, Sokolovna Zbořený Kostelec a areál tenisového a volejbalového klubu. Nově byl ve městě vybudován skatepark v areálu Jawy. Dále ke sportovnímu a volnočasovému vyžití slouží venkovní hřiště (multifunkční a fotbalová). Každá z místních částí města má svá sportoviště (stejně tak i občanskou vybavenost pro shromažďování), která se jeví za víceméně dostačující.

Město je provozovatelem převážné většiny sportovní infrastruktury ve městě a kompletně hradí její provoz a údržbu. Pozitivně lze hodnotit snahu města **rekonstruovat a rozšiřovat sportovní infrastrukturu** (např. výstavbou nové tělocvičny, nových dětských hřišť, fitness parků, skateparku atd.), jak vyplývá z přehledu sportovišť v majetku města a jejich technického stavu (tabulka 29). Zcela zásadní je v tomto případě pro město zajištění dostatečných finančních prostředků na tyto investičně dosti náročné projekty.

Tabulka 29 Sportoviště a jejich stávající technický stav a využití, Týnec nad Sázavou, 2017

Sportoviště	Technický stav	Využití
Náklí-Týnec – fotbalový stadion	po rekonstrukci	
Sokolák - volejbalový a tenisový areál	po rekonstrukci	pronájem sportovnímu spolku
hřiště Pecerady - fotbalový stadion	po rekonstrukci	pronájem sportovnímu spolku
hřiště Čakovice - fotbalový stadion	po rekonstrukci	
hřiště Zbořený Kostelec	zachovalé	
hřiště Farák-Týnec - multifunkční	nové	intenzivní využití dle rozvrhu
hřiště Krusičany - multifunkční	nové	
hřiště v ZŠ Komenského – multifunkční	nové	intenzivní využití dle rozvrhu
tělocvična (stará škola, nová škola)	po rekonstrukci	intenzivní využití dle rozvrhu
sokolovna Zbořený Kostelec	po rekonstrukci	intenzivní využití dle rozvrhu
nová hala v areálu ZŠ	ve výstavbě	

Zdroj: MěÚ Týnec nad Sázavou 2017

Kulturní zařízení se nacházejí především v Týnci nad Sázavou. Kulturním účelům slouží zejména **Společenské centrum Týnec** (kulturní dům), které je v majetku soukromé osoby a je součástí Hotelu Týnec. Kulturní dům má kapacitu 600 osob uvnitř a 1000 osob venku (na zahradě). V budově se nachází také společenský sál, který je k dispozici tanečním kurzům, letním soustředěním, školením a v zimních měsících společenským akcím a plesům. O rozšíření výše uvedených objektů se neuvažuje.

Dále je hojně využíváno **Městské muzeum Týnec**, které vlastní a provozuje město. Muzeum má kapacitu 400 lidí na nádvoří, vnitřní kapacita areálu je 100 lidí. Dále jsou pro kulturní účely využívány knihovna a církevní objekty (kostel sv. Kateřiny, kostel sv. Šimona a Judy, rotunda). **Kapacita objektů pro konání akcí kulturního typu je pro velikostní kategorii města naprosto dostačující.**

Každoročně je ve městě organizováno **značné množství kulturních, sportovních a společenských akcí**, které se konají jak v objektech (Společenské centrum, hrad Týnec nad Sázavou atd.), tak na veřejných prostranstvích. Akce jsou rozloženy po celý kalendářní rok a jsou zacíleny **na nejrůznější cílové skupiny** – děti, seniory, rodiny atd. Nejvýznamnějším organizátorem těchto akcí je **samotné město Týnec nad Sázavou**. V tabulce 30 je uveden přehled tradičních akcí, které jsou každoročně ve městě konány. Nejvíce akcí je organizováno výše uvedenými organizátory, dále se zapojují zájmové spolky (Mateřské centrum Motýlek, Sbor dobrovolných hasičů Pecerady, Divadlo Netopýr z.s. atd.). Návštěvnost těchto akcí se pohybuje v řádu stovek návštěvníků. Vzhledem k velmi pestrému zaměření akcí a jejich víceméně rovnoměrnému rozložení po celý kalendářní rok lze usuzovat, že **občané i návštěvníci města Týnec nad Sázavou mají dostatek příležitostí pro kulturní vyžití**. Klíčové je v této oblasti zajištění dostatečné propagace těchto akcí a zajištění jejich atraktivity pro nejrůznější cílové skupiny.

Tabulka 30 Kalendář akcí Týnecka – tradiční akce, 2018

Měsíc konání akce	Název akce	Místo konání	Pořadatel
leden-únor	Ples města	Společenské centrum Týnec	Město Týnec nad Sázavou
	Hasičský ples	Společenské centrum Týnec	SDH Pecerady
	Myslivecký ples	Společenské centrum Týnec	Myslivecké sdružení HÁJ Pecerady
	Dětská maškarní diskotéka	Společenské centrum Týnec	SDH Pecerady
březen	Rybářský ples	Hotel Týnec - Společenské centrum	Český rybářský svaz, z.s., místní organizace Týnec nad Sázavou
	Josefská dechovka	Společenské centrum Týnec	Město Týnec nad Sázavou
duben	Velikonoce na hradě v Týnci	Hrad Týnec	Město Týnec nad Sázavou
	Den Země	Pěší zóna Týnec nad Sázavou	Město Týnec nad Sázavou
květen	Cena města Týnec nad Sázavou – taneční soutěž	Společenské centrum Týnec	Město Týnec nad Sázavou
	Sportovní odpoledne ke dni dětí	Zahrada Společenského centra Týnec nad Sázavou	ASPV TJ Týnec nad Sázavou, z.s.
červen	Muzejní noc na hradě v Týnci	Hrad Týnec	Město Týnec nad Sázavou
	Přehlídka dechovek	Před domem s pečovatelskou službou	Město Týnec nad Sázavou
červenec-srpen	Letní divadelní scéna v Posázaví	Hrad Týnec	Město Týnec nad Sázavou
	Týnecký střep	Hrad Týnec	Město Týnec nad Sázavou
	Rock park	Prostranství před městským úřadem	Město Týnec nad Sázavou
	Netopýří noc	Hrad Týnec	Město Týnec nad Sázavou
září	Ochotnický divadelní festival	Hrad Týnec	Divadlo Netopýr z.s.
	Významný občan města Týnec nad Sázavou	Městský úřad Týnec nad Sázavou	Město Týnec nad Sázavou
	Den pohybu a zdraví	Areál ZŠ a Náklí	Odbor sportu pro všechny TJ Týnec nad Sázavou z.s. ve spolupráci s městem Týnec nad Sázavou
	Keltský večer	Hrad Týnec	Město Týnec nad Sázavou
říjen	Posvícenská diskotéka	Společenské centrum Týnec	ALTUM HR, s.r.o.
listopad	Svatomartinský průvod	Město Týnec nad Sázavou	Mateřské centrum Motýlek
	Hudební podzim	Společenské centrum Týnec	Město Týnec nad Sázavou
prosinec	Rozsvícení vánočního stromu	Město Týnec nad Sázavou	Město Týnec nad Sázavou
	Advent na hradě v Týnci	Hrad Týnec	Město Týnec nad Sázavou
	Mikuláš s čerty a andílky	Hrad Týnec	Město Týnec nad Sázavou

Zdroj: Turistické informační centrum Týnec nad Sázavou 2018

Jak vyplynulo z výše uvedeného, **významná část akcí se realizuje na veřejných prostranstvích**. Významným deficitem města je absence centra/náměstí, které by sloužilo volnočasovým aktivitám a koncentraci komerčních služeb a veřejného stravování. Město vzniklou situaci řeší a v roce 2018 zahájilo práce na Filosoficko-architektonické koncepci, která by měla mj. vést k nalezení vhodného místa pro vybudování centra města (viz podkapitola 7.4).

7.4 VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Veřejná prostranství zcela zásadním způsobem utvářejí obraz města. Veřejná prostranství jsou definována zákonem (§ 34 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích) jako "všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru". Veřejná prostranství jsou místy setkávání, komunikace, slouží k odpočinku, hrám atd. Význam veřejných prostranství se stává čím dál častěji diskutovaným tématem. Z tohoto důvodu město Týnec nad Sázavou v roce 2018 zahájilo **zpracování Filosoficko-architektonické koncepce** (dále jen FAK), která by měla **komplexně řešit koncepci veřejných prostranství ve městě a měla by být podkladem pro územně plánovací dokumentaci**. Prostřednictvím koncepce by měla být řešena zejména následující témata:

- komplexní řešení veřejných prostranství;
- revitalizace částí průmyslových areálů;
- využití plochy po zčásti zbouraných budov v areálu Jawa;
- najít vyváženější vztah mezi starou částí města a novým centrem;
- revitalizaci sídliště včetně problematiky parkování;
- obnova tzv. Sadovky;
- cyklopropojení okolních obcí ve správě města;
- řešení absence přirozeného centra města.

7.5 HLAVNÍ ZÁVĚRY

- Týnec nad Sázavou lze označit za město s dobrou občanskou vybaveností.
- Kapacity mateřské školy jsou průběžně upravovány a navyšovány s ohledem na demografický vývoj, přesto je mateřská škola každoročně plně naplněna a do budoucna nemusí být její kapacity dostačující.
- Základní škola již nemá dostatečné kapacity pro uspokojení poptávky po základním školství, což představuje problém i do budoucna, kdy lze očekávat nedostatečné kapacity v souvislosti s plánovaným rozvojem bytové výstavby ve městě. Částečně bude vyřešena kapacity školy po dostavbě spojovacího krčku v roce 2018.
- Ve městě je každoročně realizované značné množství kulturních, sportovních a jiných společenských akcí, které jsou organizované městem a jeho partnery. Akce se těší značné návštěvnosti místních obyvatel i turistů. Vzhledem k velmi pestrému zaměření akcí a jejich víceméně rovnoměrnému rozložení po celý kalendářní rok lze usuzovat, že občané i návštěvníci města Týnec nad Sázavou mají dostatek příležitostí pro kulturní vyžití.

- Kapacita objektů pro konání akcí kulturního typu je pro velikostní kategorii města naprosto dostačující. Naproti tomu je ve městě identifikován nedostatek vnitřních prostor pro spolkovou činnost – typu komunitní centrum, spolkový dům, nízkoprahové centrum nebo prostory pro neorganizovaný volný čas.
- Sportoviště města jsou průběžně rekonstruována a rozšiřován je i jejich počet a struktura.

8 DOPRAVA A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

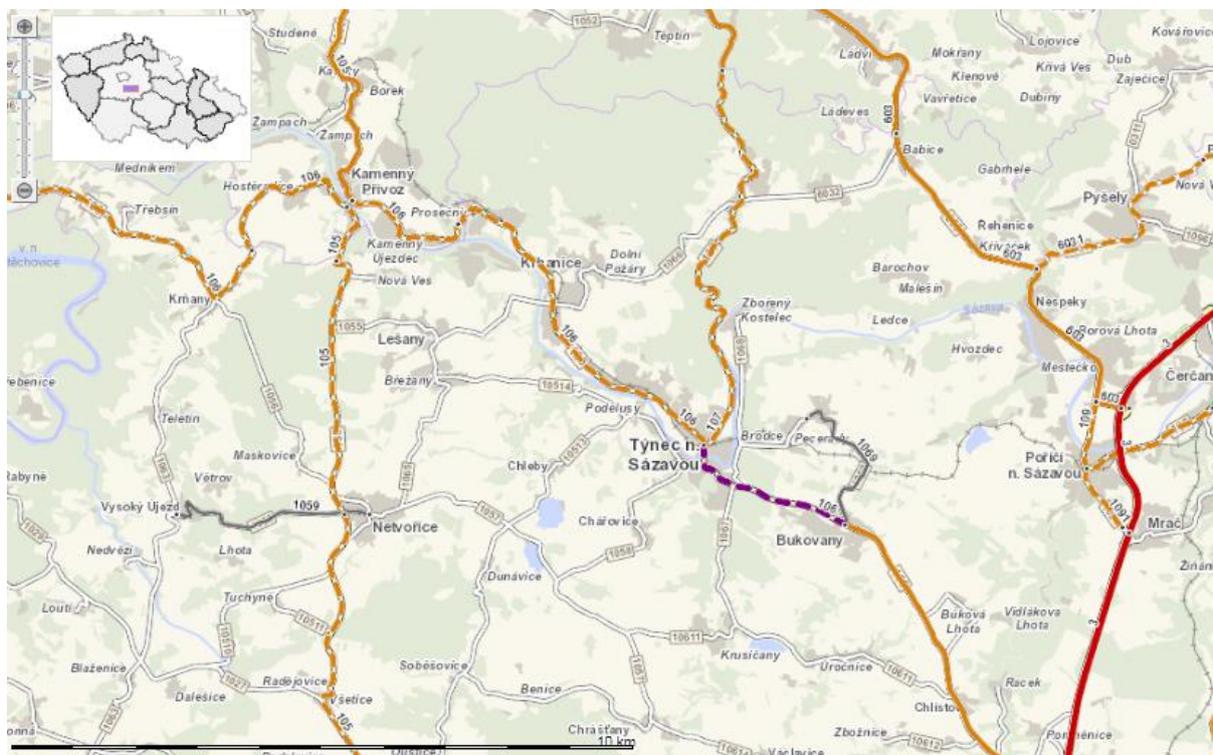
8.1 SILNIČNÍ INFRASTRUKTURA A DOPRAVA

Silniční polohu města lze z hlediska páteřních silničních komunikací hodnotit spíše jako průměrnou. Město se nachází v poměrně blízké vzdálenosti dálnice D1, E50 a E65. Silniční napojení na tyto dálnice je nejhodnější výjezdy ze směru od Prahy exit 15 - Všechromy - Kamenice - Týnec (20 km) a exit 21 - Mirošovice - Benešov - Týnec (21 km), ve směru od Brna se jedná o exit 34 - Ostředek - Benešov - Týnec (28 km) a exit 41 - Šternov - Divišov - Benešov - Týnec (30 km).

Na nadřazenou silniční síť je město Týnec nad Sázavou napojeno silnicemi II. třídy č. 106 Benešov - Týnec – Jílové a č. 107 Týnec - Kamenice - Vel. Popovice - Všechromy (dálniční křižovatka), dále silnicemi III. třídy Týnec - Neveklov - vodní nádrž Slapy. Pro zkrácení napojení na silnici II. třídy ve směru na Prahu **navrhuje územní plán most přes Sázavu ve Zbořeném Kostelci.**

Dle výsledků Sčítání dopravy na dálniční a silniční síti v roce 2016 se roční průměrná denní intenzita silnice II/106 ve směru od Bukovan do centra města pohybovala mezi 7001-10000 voz/24hod a v úseku od centra města do Krhanic 1001-3000 voz/24hod. (obrázek 21). Silnice II/107 vedoucí z centra města směrem na Kamenici měla roční průměrnou denní intenzitu 1001-3000 voz/24hod.

Obrázek 21 Roční průměr denních intenzit – RPD1 [voz/24h] v obou směrech, 2016

Pozn. Žlutá linie přerušovaná značí sčítací úsek s intenzitou 1001-3000 voz/24hod, žlutá linie nepřerušovaná sčítací úsek s intenzitou 3001-5000 v voz/24hod, fialová linie přerušovaná sčítací úsek s intenzitou 7001-10000 voz/24hod.

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR – Sčítání dopravy 2016

Ve výhledu město **počítá s napojením na dálnici D3**, která prochází jižním okrajem územního obvodu města Týnce nad Sázavou (pod Krusičany). V této věci počítá územní plán **s koridorem pro silniční přípojku z dálnice do města** na jižním okraji Týnce. Napojení by zlepšilo dostupnost Prahy a širšího okolí, ale současně by s sebou mohlo nést zvýšení hlukové zátěže města a znečištění ovzduší. Nicméně výstavba D3 je vázána finančními limity a lze u ní očekávat ekologické a občanské iniciativy, které se již částečně projevily při aktualizaci Zásad územního rozvoje Středočeského kraje v roce 2017¹³.

Město má dále zpracovanou projektovou dokumentaci pro kruhový objezd, který by měl řešit situace na křižovatce ul. Benešovská, Ing. Františka Janečka, Na Chmelnici a Pod Hradištěm. Realizátorem projektu je Středočeský kraj, výstavba proběhne již v roce 2018.

8.2 VEŘEJNÁ DOPRAVA A INFRASTRUKTURA VEŘEJNÉ DOPRAVY

Město Týnec nad Sázavou představuje významnou přestupní stanici mezi Prahou a Benešovem a okolními menšími obcemi. Přirozený dopravní uzel města Týnec nad Sázavou představuje nádraží ČD Týnec nad Sázavou, které je přestupním místem autobusových a železničních linek (tj. zpravidla na sebe linky navazují). Vlakové nádraží, sousedící s autobusovým nádražím, bylo zrekonstruováno v letech 2015-2016¹⁴. Autobusové nádraží, jehož infrastruktura je zastaralá a prostor je nevyhovující pro pravidelné využívání hromadné dopravy a její bezpečnost, je plánované přestavět (viz níže).

Dopravní napojení města na jeho okolí lze tedy hodnotit jako kvalitní.

Město spadá **do systému Pražské integrované dopravy (PID)**, tj. je napojeno na příměstskou integrovanou dopravu PID Týnec nad Sázavou Praha, a to příměstskou linkou 339 (Týnec n. S. – Praha). Dopravní obslužnost města veřejnou hromadnou dopravou zajišťuje dopravce ČSAD Benešov linkami Benešov, Pecerady, Úročnice, Netvořice, Neveklov. Dopravní obslužnost intravilánu města Týnec nad Sázavou zajišťují autobusové linky 452, 453 a 485, které zajišťují i dopravní napojení na okolní města a obce. Počet spojů lze hodnotit za velmi dobrý – autobusy jezdí cca 1-2krát za hodinu rovnoměrně po celý den.

¹³ Více viz http://www.kr-stredocesky.cz/web/uzemni-planovani/1.-aktualizace-zasad-uzemniho-rozvoje-stredoceskeho-kraje;jsessionid=0A3354012414AFCA77BE6BF2BF5D7569.liferay_s2. Opatření obecné povahy – 1. aktualizace ZÚR SK bylo dne 28. 12. 2017 napadeno žalobou Krajiný 2000, spolku pro ochranu přírody dolního Posázaví a obce Okrouhlo (s právním zastoupením JUDr. M. Bernardem, Ph.D.), ve které se domáhají zrušení grafického i textového vymezení koridorů veřejně prospěšných staveb - s označením D005 a popisem „Dálnice D3 úsek Jesenice – hranice kraje včetně všech vyvolaných přeložek a souvisejících staveb“ a s označením D081 a popisem „Úsek silnice II/112 Benešov – Václavice, napojující Benešov na D3 (Václavická spojka) včetně všech vyvolaných přeložek a souvisejících staveb“.

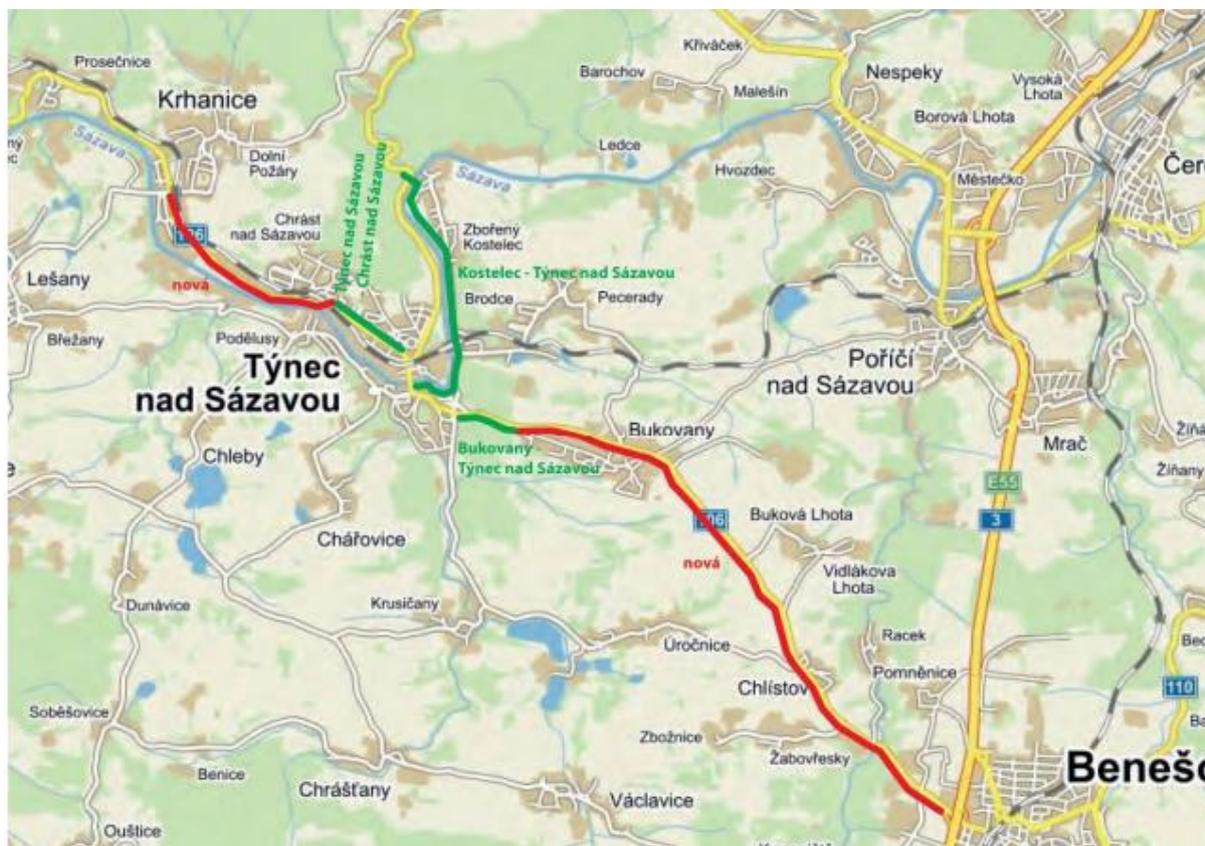
¹⁴ V rámci projektu revitalizace trati Praha – Vrané nad Vltavou – Čerčany.

8.3 DALŠÍ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

Městem Týnec nad Sázavou prochází značená cyklotrasa 2. třídy - č. 11 Greenways Praha Vídeň a cyklotrasa 4. třídy - č. 0063 (Týnec nad Sázavou – Václavice – Kožlí – Konopiště, motel). Cyklostezky, jejichž primární funkcí je doprava do škol a do zaměstnání, jsou v Týnci nad Sázavou vybudovány dvě: cyklostezka Týnec nad Sázavou-Bukovany (cca 2 km) a cyklostezka Týnec nad Sázavou-Chrást nad Sázavou (1 km). Další cyklopropojení okolních obcí ve správě města je plánováno v nejbližších letech. Vzhledem k poměrně značně rozvinuté infrastruktuře cyklo dopravy ve městě je zde **relativně dobře rozvinuto dopravní i turistické hledisko v jejím využívání a město skýtá značný potenciál pro další rozvoj** (obrázek 23).

Obrázek 23 Cyklostezky užívané pro dopravu do zaměstnání, Týnec nad Sázavou a jeho blízké okolí

Pozn. Zeleně značené cyklostezky jsou používány pro dopravu do zaměstnání. Červeně značené jsou návrhy doplnění stávajících cyklostezek.

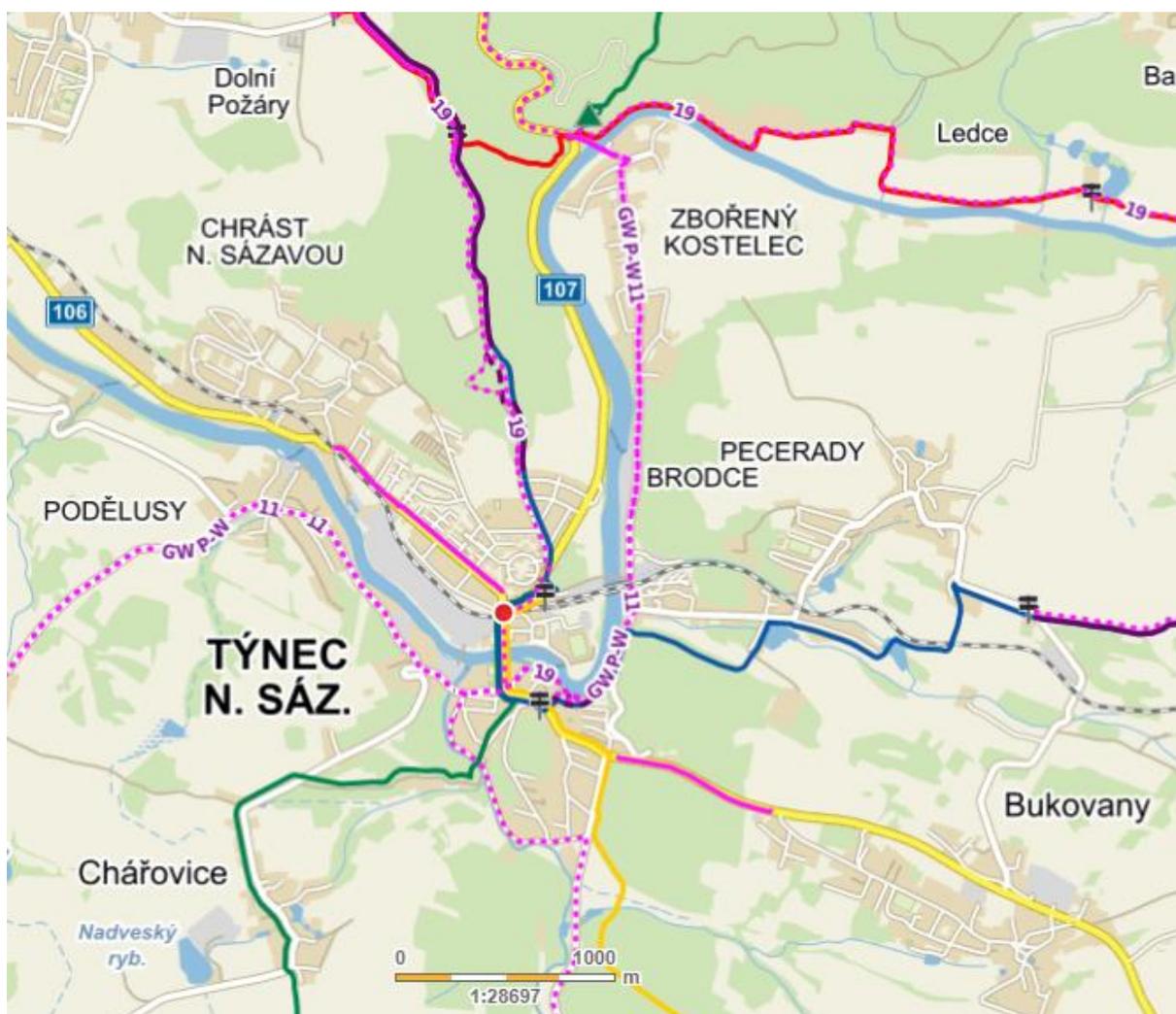
Zdroj: MAS Posázaví 2015

Pěší doprava je ve městě limitovaná územní rozptýleností místních částí města. V převážné většině místních částí města chybí chodníky, které se však město snaží průběžně stavět. V roce 2017 byla dokončena poslední etapa výstavby chodníku v Čakovicích a v roce 2018 plánuje město investovat do chodníku ve Zbořeném Kostelci a na Brodcích a dále je ve fázi přípravy i projektová dokumentace na chodník do Podělus.

Ve městě Týnec nad Sázavou a jeho blízkém okolí je vyznačeno značné množství **turistických tras pro pěší, které se všechny sbíhají** na nádraží ČD v Týnci nad Sázavou (obrázek 24). Na území města je vyznačena červená turistická značená trasa (TZT) vedoucí přes Úročnice - Žabovřesky - Plíhalův Mlýn - Konopiště do Benešova. Dále městem prochází zelená TZT (Týnec n. S. – Krusičany – Chrástřany – Černíkovice – Neštětice), modrá TZT (Týnec n. S. – Brodce – Na Vinici – Svárov – Poříčí n. S.) a žlutá TZT (Týnec n. S. – Na Vrších – Dolní Požáry – Nad Ledinou – Panská skála – Horní Požáry – Nad Turiní – Jílové). Ve městě Týnec nad Sázavou a jeho okolí se nachází i Naučná stezka Týnec nad Sázavou a vycházková trasa z Týnce n. S. do Zbořeného Kostelce.

Obrázek 24 Turisticky značené trasy, Týnec nad Sázavou

Zdroj: <http://geoportal.gepro.cz> 2018

Město je značně atraktivní i pro vodáky, jelikož je nástupním místem vodáckých výletů na řece Sázavě.

V širším okolí města Týnec nad Sázavou se nachází letiště Praha Ruzyně (55 km) a sportovní letiště Nesvačily (15 km).

Doprava v klidu

Ve městě není placené parkování, a to z důvodu nízké parkovací kapacity a vysoké míry zástavby. V centru města je identifikována potřeba navýšení parkovacích míst, překážkou pro jejich vybudování je skutečnost, že pozemky v centru města nejsou ve vlastnictví města.

Aktuálně město řeší problematiku parkování v sídlišti, a to formou revitalizace sídliště. Město v této souvislosti uvažuje i o vybudování parkovacího domu. Bariérou řešení tohoto problému jsou zejména vlastnické poměry. V době zpracování strategického plánu město připravovalo žádost o dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj a řešilo návrh na revitalizaci s městským architektem, který bude mimo jiné součástí Filosoficko-architektonické koncepce, která by měla být podkladem pro územně plánovací dokumentaci.

8.4 HLAVNÍ ZÁVĚRY

- V užším systému osídlení nelze hodnotit dopravní polohu města Týnec nad Sázavou za dobrou, jelikož se město Týnec nad Sázavou nachází mimo hlavní silniční tahy a je polohováno na poměrně málo frekventované silnici II. třídy.
- Dopravní obslužnost města lze hodnotit za velmi dobrou.
- Počet autobusových i vlakových spojů je dostatečný a rovnoměrně rozložený v průběhu celého dne.
- Nedostatek města lze spatřovat v oblasti komunikací pro pěší dopravu, která v některých místních částech města není vůbec zajištěna.
- Do budoucna musí město řešit problematiku parkování.
- Město je vlivem své polohy uprostřed krajiny a na řece Sázavě velmi atraktivní pro vodáky a turisty, kteří využívají dostatek turisticky značených tras na území města.

9 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA, KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

9.1 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Zásobování vodou je realizováno v převážné většině území z centrálního vodovodu, jehož správcem jsou Vodovody a kanalizace Týnec s.r.o. Veřejný vodovod je rozveden v Týnci nad Sázavou a zaveden do části Chrástu nad Sázavou, části Pecerad a Brodců. S napojením sídel Krusičany, Čakovice, Pecerady a Zbořený Kostelec se počítá. V roce 2018 je odhadem zásobováno vodou 50-60 % obyvatel města, a to z posázavského vodovodu.

Město je z 90 % odkanalizováno. Odkanalizovány jsou mimo sídla Krusičany a Čakovice, která jsou plánována odkanalizovat. Vyjma k.ú. Krusičan a Čakovic jsou sídla napojena **na kanalizaci s čistírnou odpadních vod** (ČOV Týnec nad Sázavou a ČOV Chrást nad Sázavou). V ostatních sídlech je splašková voda shromažďována v nepropustných nádržích a odvážena do čističky odpadních vod (ČOV) Týnec nad Sázavou. **Kapacita stávající ČOV je vyčerpaná.** V případě realizace výstavby na navrhovaných plochách je nutné navýšit její kapacity.

Svoz komunálního odpadu zajišťují pro Týnec nad Sázavou Technické služby Týnec s.r.o. **Sběrné místo**, kam mohou občané města odevzdávat odpady, je na Brodcích v areálu Technických služeb Týnec s.r.o. Město uvažuje o přesunutí sběrného dvora - vhodná lokalita je prozatím hledána.

Provozovatelem **distribuční soustavy elektrické energie** je společnost ČEZ Distribuce, a. s. Elektrická vedení jsou na území města stabilizovaná.

Telekomunikační síť v daném území řeší Cetin a.s. Z ostatních provozovatelů v zájmovém území má sdělovací kabel pouze ČEZ a.s. pro Metaz Týnec- ovládací kabel z rozvodny 110kV-ČEZ a.s. Benešov.

Veřejné osvětlení ve městě je ve vlastnictví města a jeho provozovatelem je Osvětlení Týnec k.s. V roce 2018 se dokončuje obnova a doplnění veřejného osvětlení.

Město Týnec je částečně plynofikováno, tj. plynofikovány jsou části Týnec nad Sázavou, Brodce, Pecerady, Zbořený Kostelec a Chrást nad Sázavou. V budoucnu je přípustné zavedení plynu i do dalších lokalit. Zásobování teplem je v týneckém sídlišti zajišťováno z plynofikované teplárny (Teplárna Týnec s.r.o.). V ostatních sídlech se s rozvody centrálního zásobování teplem nepočítá.

Posouzení z hlediska budoucího rozvoje

V současnosti je kapacita ČOV vyčerpaná. V případě navržení nových rozvojových ploch by bylo potřeba navýšení její kapacity.

9.2 KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

9.2.1 Příroda a krajina

Řešené území spadá do soustavy Český masiv a převažují horniny písek a štěrk. Na území města zasahují všechny prvky ÚSES, Přírodní park Hornopožárský les, Čížov – zvláště chráněné území přírody (geologicky významná lokalita) a přírodní rezervace. Dále se v zájmovém území nachází ptačí oblast a vyskytují se zde zvláště chráněné druhy¹⁵. Za přírodní hodnoty území byl označen tok řeky Sázavy (Natura 2000).

V řešeném území se vyskytují krajinné typy Krajiny zaříznutých údolí (údolí Sázavy), Krajina vrchovin Hercynika (větší část území), Krajina výrazných svahů a skal horského hřebene (Grybla). Převažují smíšené a jehličnaté lesy, v Hornopožárském lese v PR Grybla listnaté lesy (bučiny). Na východě řešeného území se nachází zemědělsky využívané území převážně orné půdy, která zůstane zachována.

Město Týnec nad Sázavou se **rozkládá na rozloze téměř 2 575 hektarů**, z toho necelé dvě třetiny představuje zemědělská půda (tabulka 30). Ze zemědělské půdy nejvíce převažuje orná půda, která tvoří téměř 73 % zemědělské půdy. **Významné je zastoupení lesních pozemků**, které zaujímají více než dvě třetiny nezemědělské půdy.

Tabulka 31 Výměra dle druhu pozemků (k 31. 12.), 2016

	Výměra (v ha)	Podíl (v %)
Celková výměra	2 574,62	-
Zemědělská půda	1 464,53	-
Orná půda	1 064,58	72,7
Chmelnice	-	-
Vínice	-	-
Zahrada	120,03	8,2
Ovocný sad	9,49	0,6
Trvalý travní porost	270,42	18,5
Nezemědělská půda	1 110,09	-
Lesní pozemek	676,75	61,0
Vodní plocha	106,54	9,6
Zastavěná plocha a nádvoří	67,29	6,1
Ostatní plocha	259,51	23,4

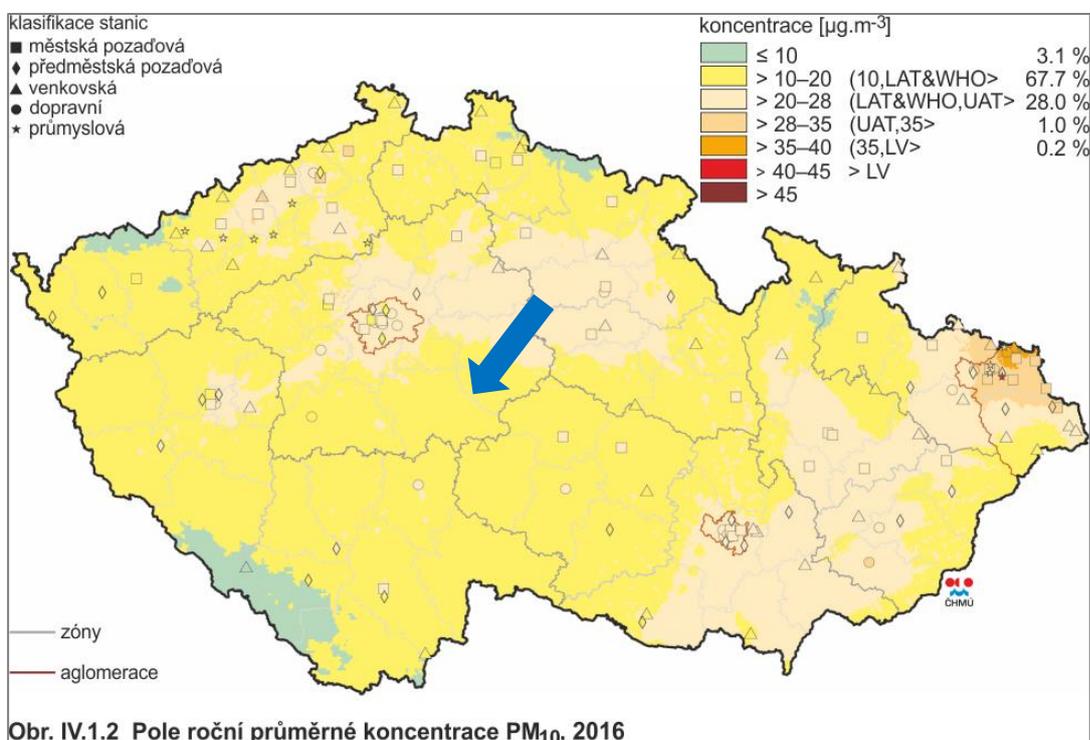
Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ 2017

¹⁵ dle aktuálních dat Agentury ochrany přírody ČR byl zaznamenán výskyt lejska šedého, ťuhýka šedého, krahujce obecného, čolka obecného, vydry říční, krahujce obecného, motáka pochopa a ledňáčka říčního.

9.2.2 Ovzduší

Stav ovzduší města ani jeho okolí není monitorován žádnou monitorovací stanicí Českého hydrometeorologického ústavu (dále jen ČHMÚ). Nejbližší meteorologická stanice ČHMÚ je umístěna v Netvořicích. Z tohoto důvodu je kvalita ovzduší hodnocena prostřednictvím dat pro vyšší územní celky, pro která jsou data dostupná, a nelze plně hodnotit výskyt znečišťujících látek v těchto menších sídlech. Z obrázků 25 a 26, které ukazují roční průměrné koncentrace PM₁₀ a benzo(a)pyrenu v České republice v roce 2016, je patrné, že nejvyšší koncentrace benzo(a)pyrenu je v průmyslových lokalitách, dále pak v městských a příměstských lokalitách. Lze usuzovat, že Týnec nad Sázavou se nachází v oblastech, kde je **nižší míra koncentrace výše uvedených znečišťujících látek**. Stejně tak město **nepadá do oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví** bez zahrnutí přízemního ozonu (obrázek 27).

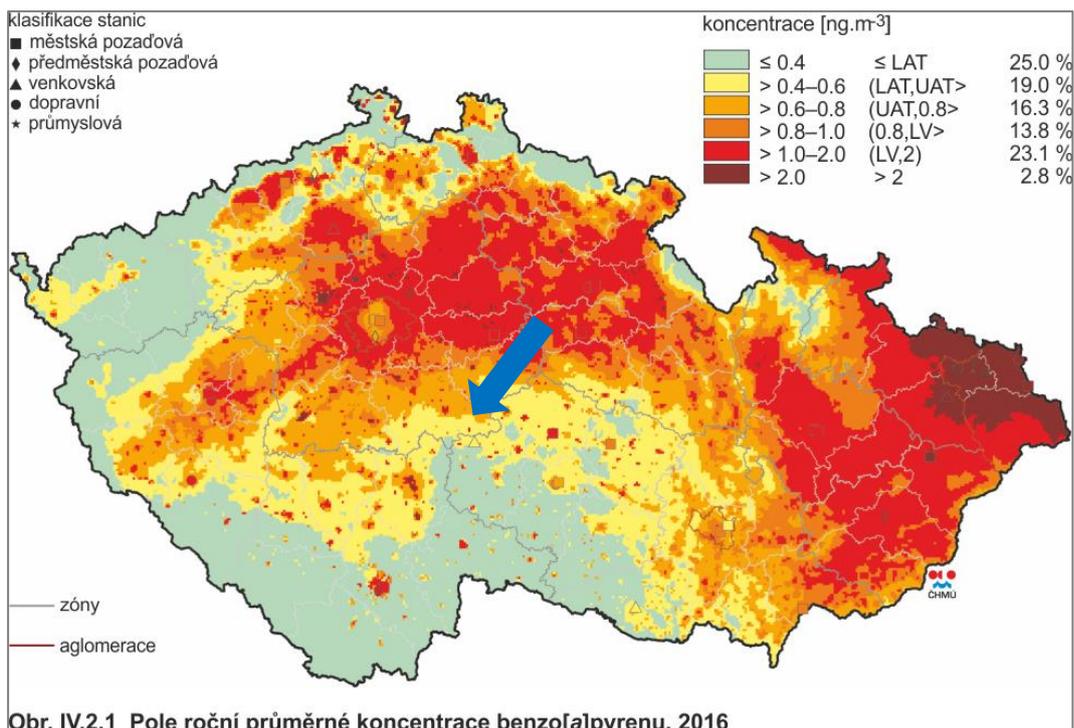
Obrázek 25 Pole roční průměrné koncentrace PM₁₀, ČR, 2016

Zdroj: ČHMÚ 2018 -

<http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/16groc/gr16cz/png/oIV1-2.png>

Obrázek 26 Pole roční průměrné koncentrace benzo(a)pyrenu, ČR, 2016

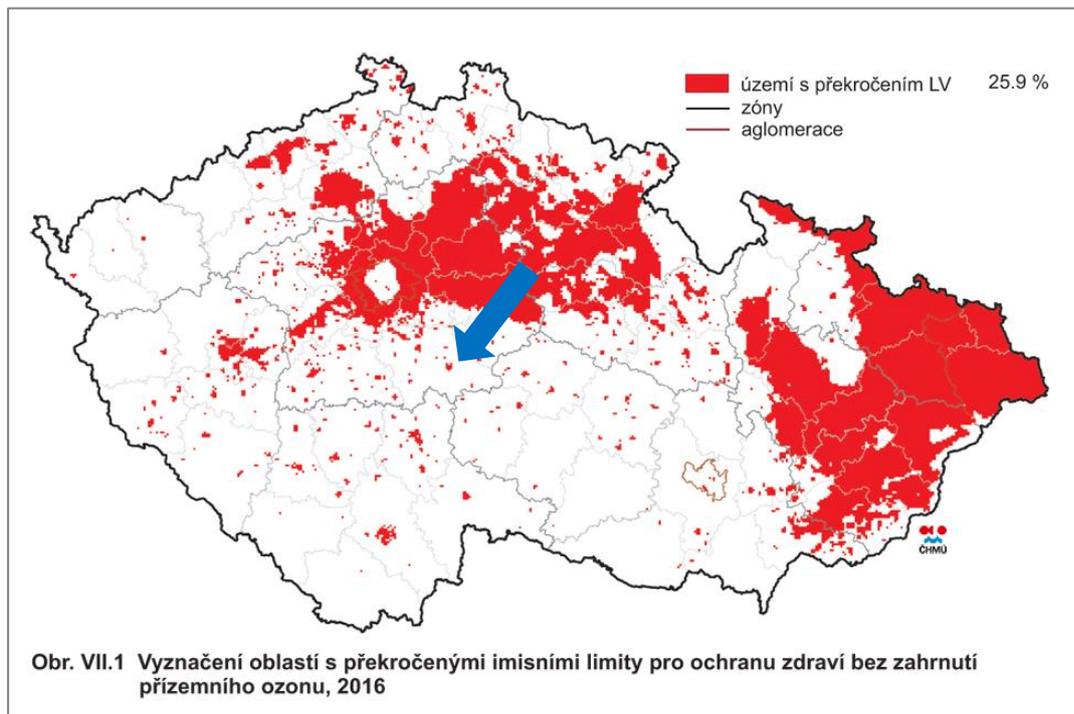

Obr. IV.2.1 Pole roční průměrné koncentrace benzo[a]pyrenu, 2016

Zdroj: ČHMÚ 2018 -

<http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/16groc/gr16cz/png/oIV2-1.png>

Obrázek 27 Oblasti s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví (bez zahrnutí přízemního ozonu), ČR, 2016

Obr. VII.1 Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu, 2016

Zdroj: ČHMÚ 2018 -

<http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/16groc/gr16cz/png/oVII1.png>

Kvalita ovzduší je ovlivněna řadou faktorů. Vyjma vlastních zdrojů znečišťování ovzduší (místních i vzdálenějších) mají vliv i meteorologické podmínky, které ovlivňují množství emisí z antropogenních i přírodních zdrojů, určují rozptylové podmínky, mají vliv na tvorbu sekundárních znečišťujících látek v ovzduší a odstraňování znečišťujících látek z ovzduší. Meteorologické podmínky ovlivňují nejvíce **antropogenní emise z vytápění**. Přičemž způsob vytápění domácností má významný vliv na produkci škodlivin. Za nejškodlivější paliva jsou označována tuhá paliva, která převažují právě v týneckých domácnostech (tabulka 32). Druhým nejčastějším topným médiem je plyn a marginálně je zastoupena elektřina. V porovnání s referenčními městy tak v Týnci nad Sázavou dochází k vyšší míře znečištění vlivem využívání zejména tuhých paliv k vytápění. Nicméně zjištění jsou odvozována z dat ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011. **V současné době může být situace již významně odlišná**, a to zejména z důvodu zákona o ochraně ovzduší, který vstoupil v roce 2012 v platnost a který mj. zavedl omezení emisí ze sektoru lokálního vytápění domácností.

Tabulka 32 Obydlené byty podle způsobu vytápění, vybraná města, 2011

Ukazatel	Týnec nad Sázavou	Jílové u Prahy	Mníšek pod Brdy	Dolní Břežany	Bystřice
obydlené byty celkem	2 204	1 540	1 707	1 206	1 567
z toho vytápěno:					
tuhými palivy	609	386	189	102	925
plynem	411	520	996	814	31
elektřinou	55	189	241	39	122

Pozn. U počtu bytů podle způsobu vytápění nejsou uvedeny byty s nejištěnou odpovědí a se způsobem vytápění „ústřední“.
Zdroj: SLDB 2011

Kvalitu ovzduší dále významně ovlivňují **průmyslové zdroje znečišťujících látek**, kterých se v Týnci nad Sázavou nachází podle údajů Českého hydrometeorologického ústavu (ČHMÚ 2015) celkem **čtyři**, a to ALUMETALL CZ s.r.o. – Brodce; JAWA Moto s.r.o. - Týnec nad Sázavou; METAZ Týnec a.s. a TYBET INVEST s.r.o. Současně je vzdálenějším zdrojem znečištění Stavební firma Dráb a spol., s.r.o., která sídlí v Benešově. Na produkci emisí škodlivin tak má v území vliv především produkce **místních zdrojů znečištění ovzduší**. V roce 2017 společnost METAZ uveřejnila oznámení o záměru Snížení fugnitivních emisí ve Slévárně ocelí METAZ Týnec a. s., na základě jeho realizace lze očekávat zlepšení kvality ovzduší. Dalším významným zdrojem znečištění ovzduší jsou **mobilní zdroje**, tj. zejména automobilová doprava. V okolí více frekventovaných komunikací je vyšší koncentrace PM₁₀. Dále je ve městě definován za bodový zdroj znečišťování ovzduší Teplárna Týnec s.r.o. (Zásady územního rozvoje Středočeského kraje 2015)

Dle Integrovaného registru znečišťování životního prostředí (IRZ), který představuje veřejně přístupný informační systém úniků a přenosů vybraných znečišťujících látek, se na území města Týnec nad Sázavou nenachází žádná provozovna s významnými úniky znečišťujících látek do ovzduší¹⁶.

Z výše uvedeného vyplývá, že **pro zlepšení kvality ovzduší ve městě** Týnci nad Sázavou je třeba se zaměřit zejména na **oblast dopravy, lokální topeniště a průmyslové podniky ve městě**.

¹⁶ <https://portal.cenia.cz/irz/formularUnikyPrenosy.jsp>

9.2.3 Hluk

Hluk je jedním z determinantů kvality lidského zdraví a může negativně ovlivňovat psychiku jednotlivců a způsobovat poruchu činnosti sluchového aparátu, které mohou mít vliv na další funkční změny (např. únavu, krevní tlak apod.). Ochrana lidského zdraví před hlukem je dána zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně lidského zdraví (konkrétně v §§ 30-34 tohoto zákona).

Hluková zátěž je v území města Týnec nad Sázavou **způsobována zejména pozemní dopravou, a to především silniční a částečně i železniční**. Nejvyšší intenzita hlukové zátěže je předpokládána při nejfrekventovanějších dopravních tazích ve městě, a to zejména v denní dobu (tj. 6:00-22:00 hod).

Vzhledem k očekávané bytové výstavbě spojené s růstem populace města i případné realizaci napojení **na dálnici D3** lze očekávat nárůst hlukové zátěže města vlivem zvyšující se intenzity silniční dopravy. Hluková zátěž by se měla týkat spíše denních hodin. V případě potřeby budou realizována protihluková opatření. Stejně tak tomu je i v případě případné výstavby vysokorychlostní trati (VRT) Praha - Brno.

9.2.4 Voda

Městem protéká řeka Sázava (16,3 – 23,0 ř. km), jejímiž levostrannými přítoky jsou Janovický potok, který protéká městem od jihu k severu, Nemanský, Brejlovský a Podhájský potok, hlavním pravostranným přítokem je Kamenický potok. Koryto řeky je ve výše uvedeném ř. km upravené a částečně ve vzduší pevných jezů.

V Týnci nad Sázavou nejsou vybudována žádná protipovodňová opatření (vyjma úprav vodního toku). Povodňové prohlídky jsou organizovány a prováděny povodňovým orgánem města min. 1x za rok (většinou po jarním tání), a to za účasti správce vodních toků – Povodní Vltavy s. p. a dalších subjektů. Povodňovou hlídkovou službu a informační servis na Sázavě vykonávají pracovníci ze služebny Městské policie, even. z osadních výborů, na Janovickém potoce osadní výbor Krusičany.

Koryto Sázavy je v obci více či méně nekapacitní, výrazné ohrožení města tedy nastává až při průtoku v Sázavě větším než 350 m³/s. Povodně byly v posledních desetiletích zaznamenány pouze v letních měsících z regionálních dešťů, které měly řádově desítky hodin trvání. Povodně vznikající jako následek tání sněhu s výskytem dešťových srážek jsou na území města ojedinělé, stejně tak i povodně vzniklé pouze ledovými jevy. Nicméně v posledních letech je povodí řeky postihováno významnějšími srážkovými úhrny, které mnohdy způsobují povodňové události. K posílení povodňové ochrany města přispívají některé nádrže (resp. hospodaření s nimi) – zejména nádrž Švihov na řece Želivce. Ostatní nádrže v povodí Sázavy nad městem Týnec nad Sázavou nemají na povodňovou ochranu města z hlediska Sázavy žádný vliv.

Potenciální hrozbu představuje i Janovický potok, který je řešen i v aktuálně zpracovávané studii protipovodňových opatření. Koryto Janovického potoka je ve městě nekapacitní a s výjimkou prvních cca 200 metrů nad zaústěním do Sázavy je neupraveno. Povodňové nebezpečí hrozí zejména nad úpravou (nad mostem) v zahrádkářské kolonii (Sázava i Janovický potok) a v části Krusičany (Janovický potok).

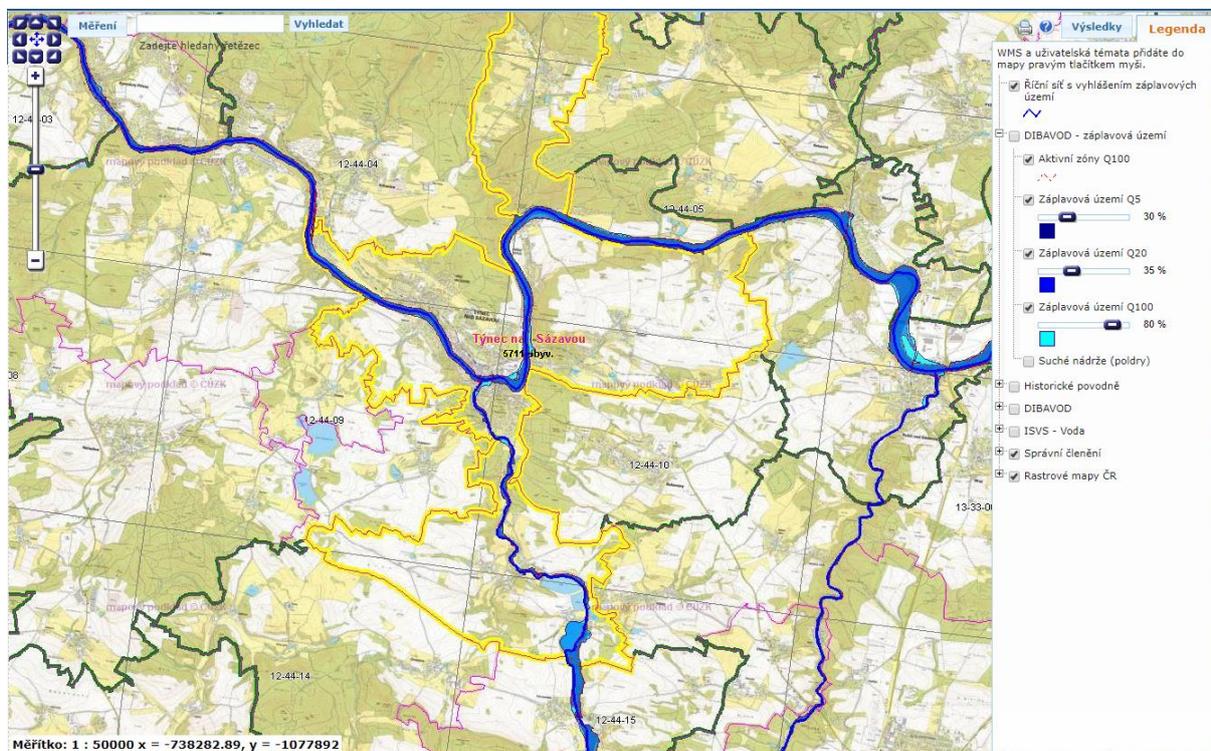
U ostatních výše uvedených drobných toků hrozí nebezpečí pouze v případě srážek velké intenzity způsobující extrémně rychlé povodně s velmi rychlým nárůstem průtoku a hladin.

Vzhledem k charakteru terénu jsou zde škody minimální s výjimkou škod na samotných tocích. Koryta těchto toků jsou neupravená s výjimkou Kamenického potoka, který je ve spodní části opevněn.

Ve městě jsou **vymezena záplavová území**, která brání výstavbě. Jedná se o úsek 0,0 – 28,7 ř.km Janovického potoka a 0,0-119,0 ř.km řeky Sázavy (obrázek 28).

Obrázek 28 Záplavová území města Týnec nad Sázavou

Zdroj: http://stredocesky.dppcr.cz/web_530841/ 2018

9.2.5 Půdy

Degradace půd na území města je nejčastěji způsobena **přeměnou na zastavěné plochy**. Město Týnec nad Sázavou a okolí spadá do kategorie **mírného, středního i vysokého radonového indexu z geologického podloží**. Z tohoto důvodu je pro územní a stavební řízení nutný protiradonový průzkum předmětného pozemku. V zájmovém území jsou pozůstatky po těžbě gabra, a to v Peceradech. V území se nevyskytují poddolovaná území, území sesuvů půdy¹⁷ ani jiné rizikové jevy, která by představovala omezení pro rozvoj obce.

¹⁷ V roce 2013 město realizovalo projekt zaměřený na Sanaci sesuvu půdy v Chrástu.

9.2.6 Těžba nerostů

Územní plán vymezuje plochu pro těžbu výhradního ložiska č. B3 239 100 v chráněném ložiskovém území v katastrálním území Týnec nad Sázavou. Přípustná je těžba písku v pískovně nad Krusičany.

9.2.7 Staré ekologické zátěže a brownfields

Na území města není lokalizován žádný brownfield. V budoucnu mohou vzniknout brownfielddy, a to vzhledem k nejisté budoucnosti původně velkých firem – sléváren, výroby motocyklů (v areálu Metaz, Jawa).

Staré ekologické zátěže jsou ve městě celkem dvě. Jedná se o průmyslovou a komerční lokalitu JAWA (SEKM 2017). Dále o skládku Vánovec, která je městem označena za prozatím bezproblémovou. Přesto město podalo v roce 2017 žádost o dotaci na rekonstrukci této skládky do Operačního programu Životní prostředí.

9.3 HLAVNÍ ZÁVĚRY

- Na území města zasahují všechny prvky ÚSES, Přírodní park Hornopožárský les, Čížov – zvláště chráněné území přírody a přírodní rezervace. Dále se v zájmovém území nachází ptačí oblast a vyskytují se zde zvláště chráněné druhy. Za přírodní hodnoty území byl označen tok řeky Sázavy (Natura 2000).
- Aktuálně město nemá identifikované žádné problémy v oblasti životního prostředí.
- Na území města se nenacházejí žádní brownfields – hrozbu představují původně velké firmy – slévárny a výroba motocyklů (areál Metaz, Jawa) vzhledem k jejich nejisté budoucnosti.
- Hlukovou zátěž města lze označit za relativně nízkou. Do budoucna může být zvýšena vlivem výstavby dálnice D3.

10 VEŘEJNÁ SPRÁVA

V rámci analytické části byla provedena i analýza správy věcí veřejných, která se zaměřila především na organizační strukturu, založené a řízené organizace, vnější vazby města a hospodaření města. Hodnocena byla finanční situace města, příjmy a výdaje, struktura majetku atd. Pro zpracování finanční analýzy byly využity zejména následující zdroje: rozpočet města za období 2013-2016¹⁸, výhled rozpočtu města, data o rozpočtu, struktuře příjmů a výdajů města v uplynulém období (z aplikace Ministerstva vnitra – MONITOR¹⁹). Zmapování finančních možností města je jedním z klíčových podkladů při tvorbě strategického plánu. V tomto případě se jedná spíše o zhodnocení možností města než o komplexní analýzu.

10.1 ŘÍZENÍ MĚSTA

Na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů, zřizuje město v rámci své samostatné působnosti orgány, jež jsou složeny z volených zástupců města. Orgány města Týnec nad Sázavou jsou následující:

- Zastupitelstvo města;
- Rada města;
- Starosta;
- Městský úřad;
- Zvláštní orgány obce.

Zastupitelstvo města je složeno ze 17 členů. Zastupitelstvo města ustavilo Finanční a Kontrolní výbor. Rada města Týnec nad Sázavou zřídila jako svůj poradní orgán tyto odborné komise:

- Komise pro rozvoj města;
- Komise pro sport;
- Komise pro kulturu;
- Sociální komise;
- Komise pro změnu č. 2 územního plánu města Týnec nad Sázavou;
- Komise pro MA21.

Dále má město celkem 7 osadních výborů pro části Brodce, Čakovice, Chrást nad Sázavou – sídliště, Chrást nad Sázavou, Krusičany, Pecerady a Podělusy. Osadní výbory představují spojnici mezi vedením města a občany. Na schůzích osadních výborů jsou projednávány nedostatky v jednotlivých částech města a navrhována jejich řešení. Osadní výbory se scházejí 2krát do roka a jsou veřejné, tzn., že veřejnost se může zapojit do řešení problémů trápících okolí jejich bydliště.

---

¹⁸ Rok 2017 nebyl analyzován, jelikož v době zpracování analytické části SPRM Týnec nad Sázavou nebyla hotova účetní uzávěrka za rok 2017.

¹⁹ www.monitor.statnipokladna.cz

Město má celkem **3 příspěvkové organizace:**

- Základní škola Týnec nad Sázavou (IČ 71004670)
- Mateřská škola Týnec nad Sázavou (IČ 71004696)
- Školní jídelna Týnec nad Sázavou (IČ 71004688)

Dále jsou **organizačními složkami městského úřadu:**

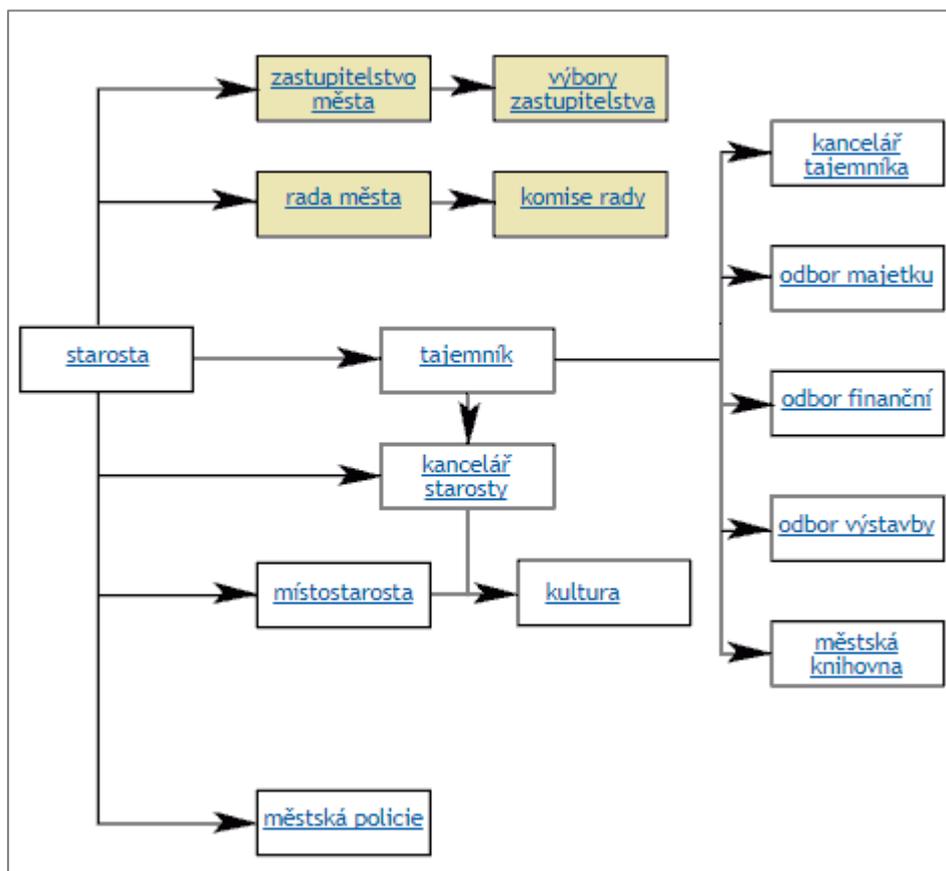
- Ubytovací služby (IČ provozovny 1003327273) - město provozuje 4 hotelové pokoje v domě s pečovatelskou službou;
- Provozování cestovní agentury a průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu (IČ provozovny 1003327265) - město organizuje zájezdy na kulturní akce a poznávací výlety.

Obchodní společnosti města jsou:

- Technické služby Týnec s.r.o. (IČ 02457776)
- Vodovody a kanalizace Týnec s.r.o. (IČ 02433044)

Městský úřad je složen ze šesti odborů: majetku, finančního, výstavby, městské knihovny a kanceláře tajemníka (jedná se o dva samostatné odbory). V čele úřadu je tajemník. Organizační schéma městského úřadu ukazuje obrázek 29.

Obrázek 29 Organizační schéma MěÚ Týnec nad Sázavou

Pozn. Informace se vztahují k dubnu 2018.

Zdroj: Webové stránky města Týnec nad Sázavou 2018

Město Týnec nad Sázavou je **členem následujících svazků a sdružení:**

- Svazek obcí Obecní Lesy Benešovska – správa majetku - lesy;
- Svazek obcí Týnecko - svazek obcí - rozvoj regionu;
- Svazek obcí BENE-BUS - doprava na Benešovsku;
- Posázavský vodovod - sdružení obcí na základě smlouvy, správa vodovodu;
- Místní akční skupina Posázaví - partner dle rámcové smlouvy, rozvoj regionu, dotace;
- ITI Pražské metropolitní oblasti;
- Úpravna vody Želivka, a.s.

Dále město počátkem roku 2017 zahájilo realizaci projektu Zdravé město pro všechny²⁰, na který dostalo finanční podporu Evropské Unie – z Operačního programu zaměstnanost.

Město Týnec nad Sázavou má **podíly v těchto společnostech** (k 31. 12. 2015):

• Teplárna Týnec s.r.o.	IČ 25130269	0,37%
• Osvětlení Týnec, k.s.	IČ 26140781	1000 Kč
• Úpravna vody Želivka, a.s.	IČ 26496224	0,20%
• Společenství vlastníků pro dům 239, Chrást nad Sázavou	IČ 24836923	7,14%
• Technické služby Týnec s.r.o.	IČ 02457776	100%
• Vodovody a kanalizace Týnec s.r.o.	IČ 02433044	100%

Komunikace s občany

Město se snaží, aby občané a návštěvníci města byli pravidelně informováni o dění ve městě a aby měli možnost vyjádřit své názory.

Komunikační kanály města jsou následující:

- Webové stránky města;
- Facebook²¹;
- Zpravodaj města – vydáván každé dva měsíce v elektronické²² i papírové verzi;
- Kabelová televize;
- Úřední deska;
- Osadní výbory - město je složeno z několika místních částí (osad), z tohoto důvodu realizuje pravidelná jednání osadních výborů (viz výše);

²⁰ Projekt zahrnuje vzdělávání úředníků a zástupců města, rozvoj spolupráce města, neziskových organizací a podnikatelů, nastavení strategického řízení a komunitního plánování, zavádění metody kvality ve veřejné správě prostřednictvím místní Agendy 21 - postup do kategorie „D“ a v neposlední řadě organizace osvětových akcí. Cílem projektu s registračním číslem: CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002866 je nastavení cesty k udržitelnému rozvoji, vzdělávání a sdílení dobré praxe, komunikace a spolupráce mezi veřejnou správou, občany a dalšími subjekty a nastavení systému plánování, řízení a získávání finanční podpory.

²¹ <https://www.facebook.com/tyneckevlneni>

²² <http://www.mestoty nec.cz/page.php?fp=radnice/tynecke-listy>

- Veřejná jednání – město zavádí realizaci 2 veřejných jednání za rok, jejichž cílem je seznámit občany s děním ve městě a na městském úřadě a dán občanům prostor k vyjádření jejich námětů a problémů.

10.2 ZÁKLADNÍ FINANČNÍ ANALÝZA

10.2.1 Rozpočtový výhled

Sestavování rozpočtového výhledu je městům uloženo povinně zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Výhled představuje základní nástroj finančního plánování. Z rozpočtového výhledu města Týnec nad Sázavou na období 2018–2026 vyplývá, že **na rok 2018 je rozpočet sestaven jako schodkový, v následujících letech pak přebytkový** (tabulka 33). Důvodem schodkového rozpočtu v roce 2018 je velké množství investiční akcí²³ (rozpracovaných nebo připravených se smlouvou o dílo nebo poskytnutí dotace), jejichž krytí je zajištěno úvěrem nebo dotacemi. Provozní přebytek nabývá ve všech letech rozpočtového výhledu kladné hodnoty, tzn. tvoří dostatečné zdroje pro splátky úvěrů.

Tabulka 33 Rozpočtový výhled (v Kč), Týnec nad Sázavou, 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Daňové příjmy	72 626 000	73 256 260	73 892 823	74 535 751
Nedaňové příjmy	14 120 400	14 261 604	14 404 220	14 548 262
Kapitálové příjmy	40 250 000	50 000	3 500 000	50 000
Přijaté dotace	8 010 000	8 009 000	8 009 000	8 009 000
Příjmy celkem	135 006 400	95 576 864	99 806 043	97 143 013
Běžné výdaje	84 465 000	84 662 410	85 942 140	87 302 962
Kapitálové výdaje	77 580 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Výdaje celkem	162 045 000	89 662 410	90 942 140	92 302 962
Rozpočtový schodek/přebytek	-27 038 600	5 914 454	8 863 903	4 840 051
Provozní přebytek (saldo provozního rozpočtu)	10 291 400	10 864 454	10 363 903	9 790 051

Zdroj: MěÚ Týnec nad Sázavou 2018

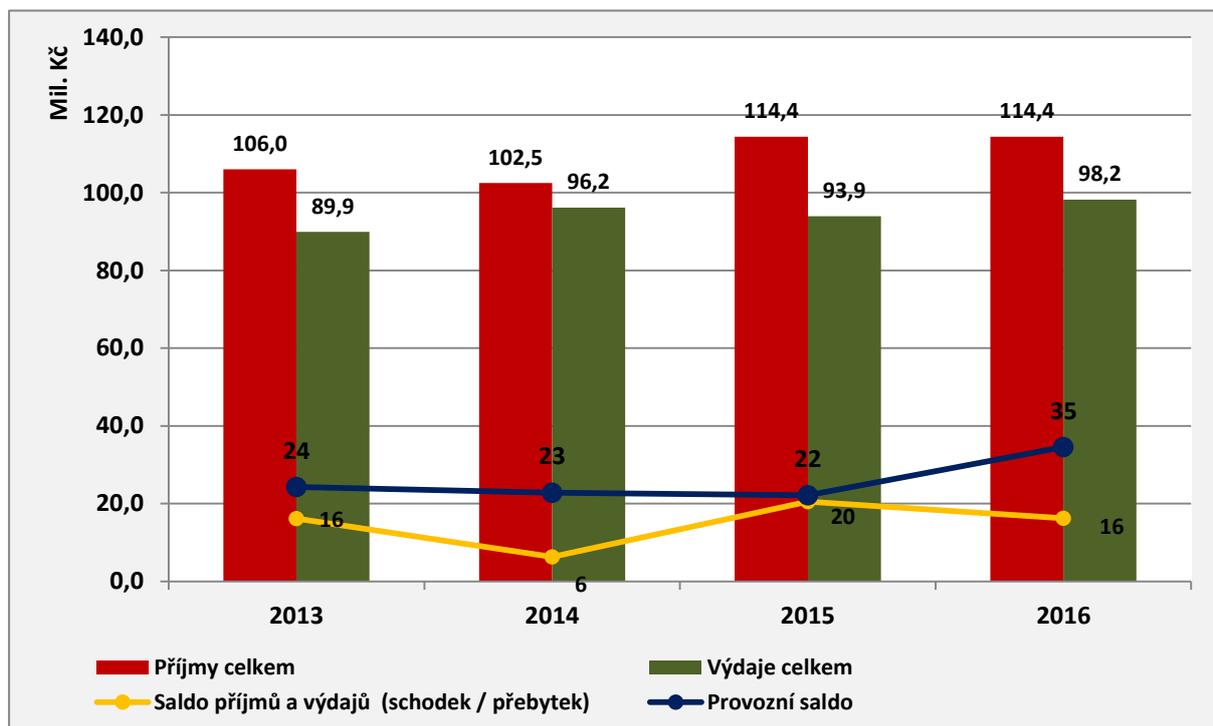
²³ Na rok 2018 se jedná zejména o přístavbu tělocvičny, dopravní terminál, zateplení úřadu a střediska, opravy komunikací a chodníků, opravy starých hřbitovů, stavba kolumbária, lávka Brodce, proluka u čp. 13.

Na roky 2018-2020 má město rozpracované projekty pro dlouhodobou realizaci: ZŠ – dokončení přístavby, vodovody a kanalizace v místních částech, lávky Brdoce, chodníky – Kostelec, Podělusy, Sokolák, rybník Pecerady, rekonstrukce skládky Vánovec v Krusičanech, čp. 275, Kniha o Týnci, obecní domek Podělusy.

10.2.2 Celkové příjmy a výdaje

Přehled celkových příjmů a výdajů města Týnec nad Sázavou v letech 2013–2016 ukazuje obrázek 30. Z obrázku je patrné **přebytkové hospodaření města po celé sledované období**, které umožňuje rozvoj/investiční možnosti města. Městu se tak dlouhodobě daří držet příjmy a výdaje v rovnováze. Příjmy se pohybovaly v rozmezí 102,5-114,4 mil. Kč, výdaje mezi 89,9-98,2 mil. Kč. Provozní saldo neboli saldo provozního rozpočtu, které uvádí rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů, nabývalo po celé sledované období kladných hodnot, které se víceméně udržovaly na obdobné úrovni (vyjma roku 2016 kdy došlo k navýšení).

Obrázek 30 Celkové příjmy a výdaje (v mil. Kč), město Týnec nad Sázavou, 2013-2016

Zdroj: MONITOR 2018, MěÚ Týnec nad Sázavou 2018

10.2.3 Příjmy

Příjmy města jsou členěny na 4 třídy:

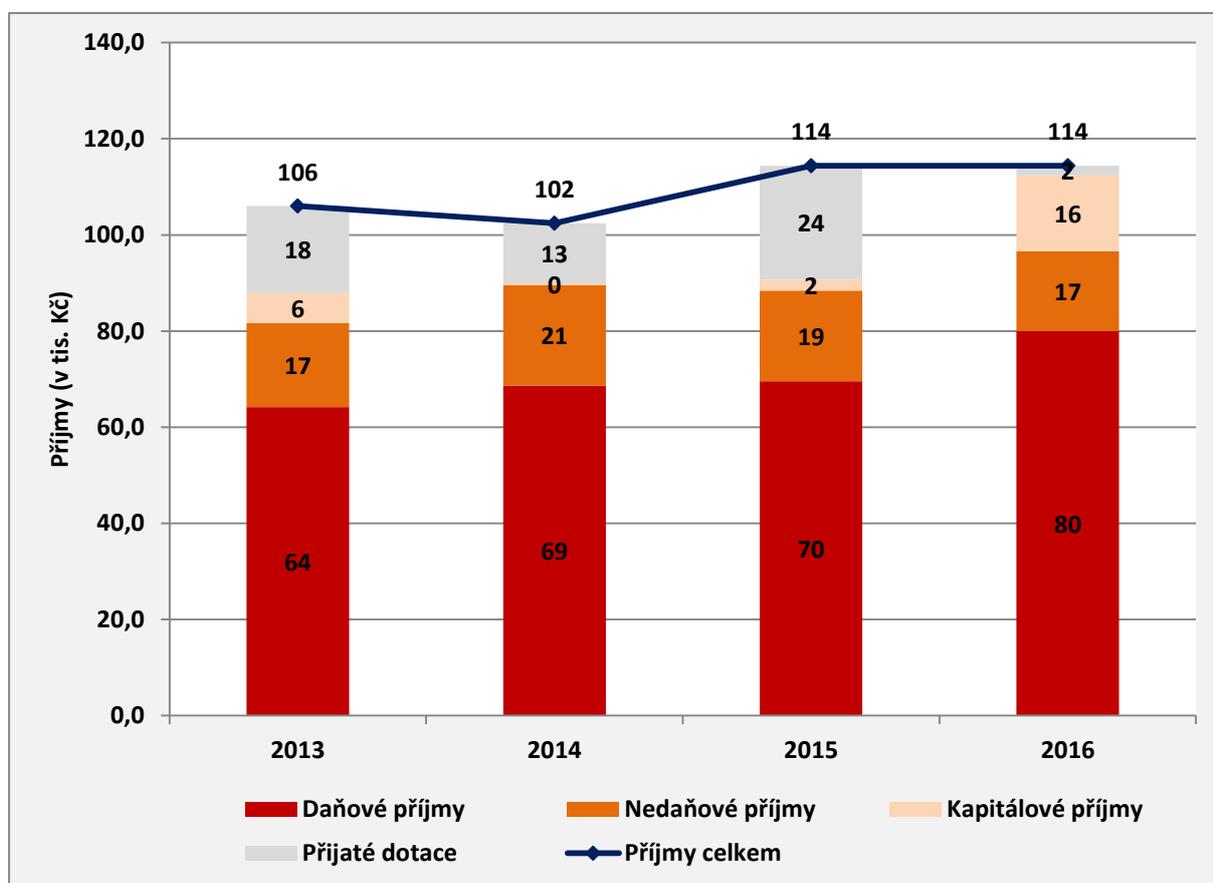
- tř. 1 Daňové příjmy – součástí jsou sdílené daně, místní daně a poplatky;
- tř. 2 Nedaňové příjmy – jsou tvořeny příjmy z vlastní činnosti (např. poskytování služeb a výrobků, prodej zboží, odvody příspěvkových organizací, příjmy z úroků, přijaté sankční platby atd.);
- tř. 3 Kapitálové příjmy – jsou nahodilé příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy;
- tř. 4 Přijaté dotace – jsou děleny na „neinvestiční transfery“ - veřejné rozpočty ústřední úrovně, veřejné rozpočty územní úrovně a převody z vlastních fondů hospodářské činnosti

a dále na „investiční transfery“ - veřejné rozpočty ústřední úrovně, veřejné rozpočty územní úrovně, investiční transfery ze zahraničí.

Příjmy města v letech 2013–2016 ukazuje obrázek 31. V letech 2013–2016 **rostly daňové příjmy** města, a naopak **nedaňové** od roku 2014 **trvale klesaly**. Přijaté dotace (investiční transfery) byly ve sledovaném pětiletém období nejvyšší v roce 2015 (23,7 mil. Kč). Více viz podkapitola 10.4 Dotační aktivita.

Daňové příjmy činí v průměru za sledované období více než **dvě třetiny celkových příjmů**, nedaňové příjmy představují průměrně 17 %, investiční transfery 13 %. Zastoupení **kapitálových příjmů** má dosti **rozkolísaný vývoj** – od 0,3-13,8 %, tj. v průměru tvoří 5,5 % celkových příjmů. Z uvedeného vyplývá, že **pro celkový vývoj příjmů města je určující vývoj daňových příjmů**.

Obrázek 31 Příjmy (v mil. Kč), město Týnec nad Sázavou, 2013–2016

Zdroj: MěÚ Týnec nad Sázavou 2018, MONITOR 2018

10.2.4 Výdaje

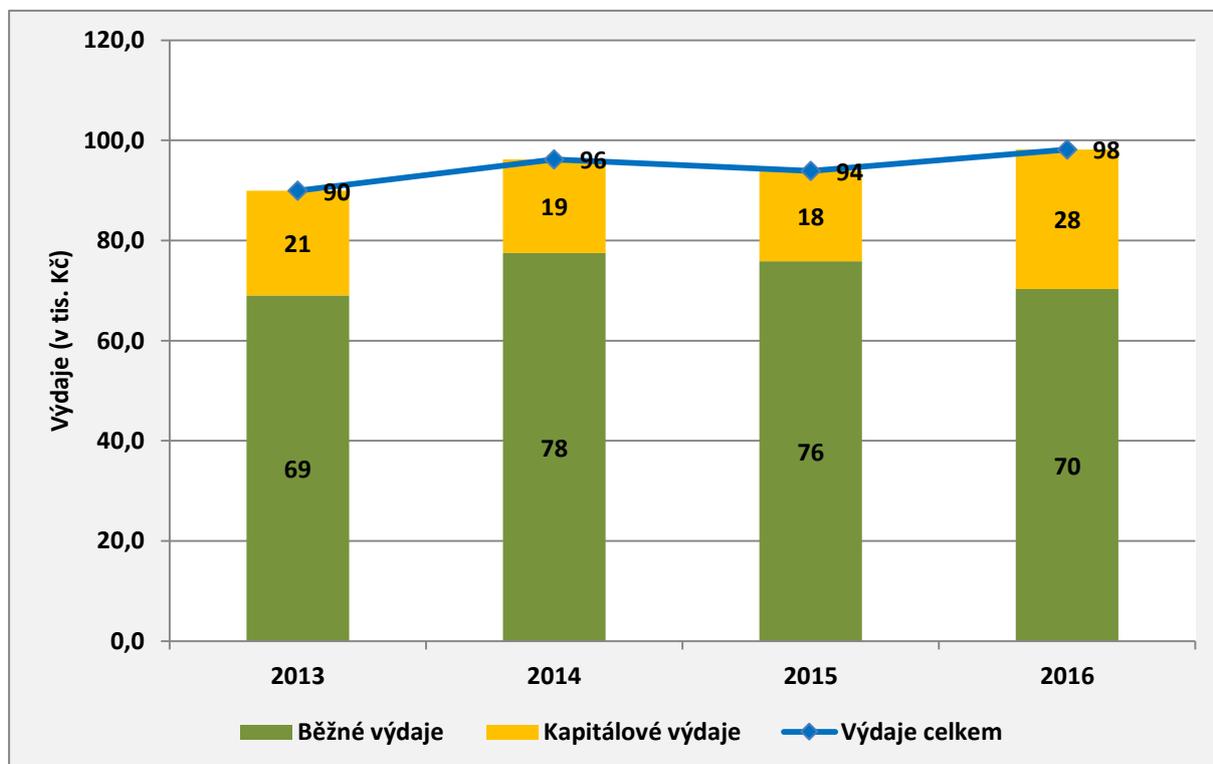
Výdaje města jsou členěny do dvou tříd:

- tř. 5 Běžné výdaje – zahrnují neinvestiční výdaje (nákupy a související výdaje, půjčené prostředky, transfery obyvatelstvu, transfery soukromoprávním subjektům, transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní, ostatní neinvestiční výdaje);
- tř. 6 Kapitálové výdaje – představují investiční nákupy a související výdaje, investiční transfery a nákupy akcií a majetkových podílů a vklady do fondů a ústavů.

Výdaje tak představují veškeré nenávratné platby na běžné (neinvestiční) i kapitálové (investiční) účely v rámci rozpočtové politiky města. Prostřednictvím výdajů realizuje město své definované potřeby. Z tohoto důvodu musí dbát na analýzu účelnosti vynaložených finančních prostředků.

Strukturu a vývoj výdajů města ukazuje obrázek 32. **Vývoj celkových výdajů** města nemá v posledních letech **jednoznačný trend**. Z celkových výdajů byly průměrně více než tři čtvrtiny určeny na běžné výdaje, které se pohybovaly v rozpětí cca 69 mil.–78 mil. Kč. Na kapitálové výdaje, tj. výdajů města na investiční aktivity, bylo vyhrazeno v průměru 23 %. Nejvyšší podíl kapitálových výdajů byl zaznamenán v roce 2016, kdy přesáhl 28 % (téměř 28 mil. Kč). Výše kapitálových výdajů se odvíjí od velikosti provozního přebytku, disponibilních příjmů z prodeje majetku města a investičních dotací z jiných rozpočtů (např. z dotačních programů EU). Další vývoj kapitálových výdajů se bude mj. odvíjet od čerpání finančních prostředků z operačních programů ESIF a dalších dotačních zdrojů v rámci programového období 2020+.

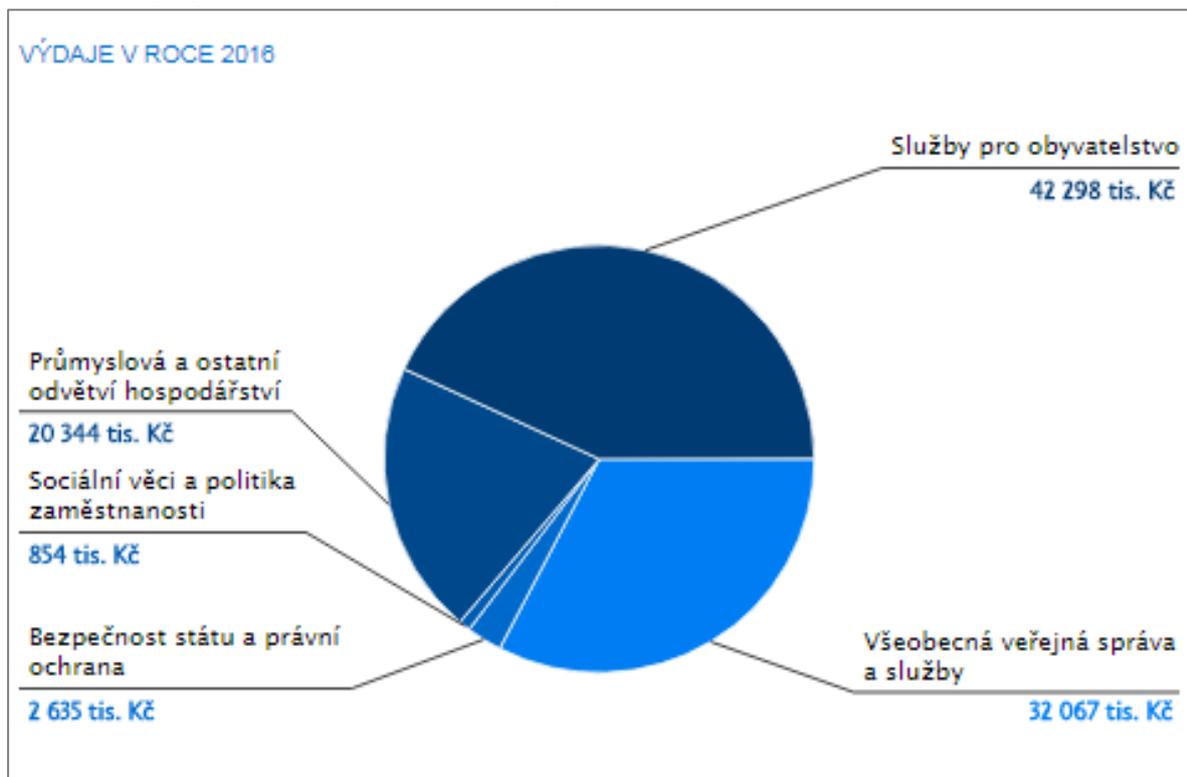
Obrázek 32 Výdaje (v mil. Kč), město Týnec nad Sázavou, 2013–2016

Zdroj: MěÚ Týnec nad Sázavou 2018, MONITOR 2018

Sumarizované investiční i provozní výdaje města dle odvětví/účelu uvádí obrázek 33. Významná část (více než 42 mil. Kč a cca 43 % celkových výdajů) **směřovala službám pro obyvatelstvo**. Konkrétně se jednalo zejména o prostředky na vzdělávání a školské služby a dále pak na ochranu životního prostředí (zejména nakládání s odpady). Druhý nejvyšší podíl výdajů byl do Všeobecné veřejné správy a služby (32,7 % celkových výdajů, 32 mil. Kč). Nejnižší podíl výdajů byl směřován do odvětví Sociální věci a politika zaměstnanosti (854 tis. Kč, 0,9 %).

Obrázek 33 Výdaje města dle odvětví (v tis. Kč), Týnec nad Sázavou, 2016

Zdroj: MONITOR 2018

10.2.5 Zadluženost města

Významným ukazatelem hospodaření měst a obcí je jejich zadluženost. Níže uvedená tabulka 34 uvádí ukazatele hospodaření města Týnec nad Sázavou v letech 2013–2016²⁴. V uplynulém období se hodnota aktiv, které představují **majetek obce**, pohybovala v rozmezí 716 mil.–781 mil. Kč. Oběžná aktivita (krátkodobé pohledávky (krátkodobé poskytnuté zálohy), krátkodobý finanční majetek (běžný účet)) se zvýšila z cca 34 mil. Kč v roce 2013 na cca 59 mil. Kč v roce 2016 a její podíl na celkových aktivech se pohyboval v rozpětí 4,8–7,6 %. **Hodnota podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům města**, která vyjadřuje míru zadlužení majetku města (tj. stálých i oběžných aktiv) a jim zřízených příspěvkových organizací činila **v průměru 7,53 %**. To znamená, že majetek města je z necelé jedné sedmnáctiny kryt cizími zdroji. Tato hodnota je velmi nízká a pozitivní pro město, jelikož má-li dle Ministerstva financí obec hodnotu tohoto ukazatele větší než 25 %, je u ní větší problém se splácením. Průměrná celková likvidita města, která udává podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků, se ve sledovaném období nacházela v rozpětí 3,82–6,20 %. Vyšší hodnota tohoto ukazatele vypovídá o **schopnosti města splácet své krátkodobé závazky**.

Dluhová základna (celkové příjmy po konsolidaci) nabývala ve sledovaném období hodnot okolo 100 mil. Kč, dluhová služba (součet splátek úroků a splátek jistin) okolo 8 milionů Kč. Z jejich podílu (tzv. ukazatel dluhové služby) je patrné, že město má zdravé finanční řízení a je schopnost se vypořádat se svými závazky²⁵.

Tabulka 34 Vybrané finanční ukazatele (v Kč), Týnec nad Sázavou, 2013-2016

Položka	2013	2014	2015	2016
Aktiva celkem	716 195 244	743 490 376	745 631 838	781 232 048
Cizí zdroje	69 293 132	65 412 782	45 103 951	43 665 492
Oběžná aktiva	34 120 498	41 643 955	40 451 809	59 077 441
Krátkodobé závazky	8 921 093	9 289 527	7 591 091	9 532 804
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)	9,68	8,80	6,05	5,59
Celková likvidita	3,82	4,48	5,33	6,20
Dluhová základna	106 036 806	102 451 659	114 388 274	114 408 174
Dluhová služba	8 382 078	8 233 357	8 106 862	7 993 692
Ukazatel dluhové služby	7,9	8,0	7,1	7,0

Zdroj: MONITOR 2018

²⁴ V době zpracování analytické části strategického plánu nebyla data za rok 2017 k dispozici.

²⁵ Hodnota ukazatele dluhové služby by neměla přesáhnout 25 %.

10.3 MAJETEK MĚSTA

V majetku města je vyjma pozemků i značný počet budov (tabulka 35). Celkem je v majetku města 9 bytových domů, ve kterých se nachází celkem 140 bytových jednotek různé kvality (z toho 78 v domě s pečovatelskou službou), 3 obecní domky a 7 hasičských zbrojnic. Dále město vlastní 1 budov, ve kterých jsou umístěny ZŠ, MŠ, ZUŠ, knihovna, muzeum atd. **Všechny budovy se průběžně udržují, jsou plně funkční a využité, avšak není pro ně zpracována pasportizace.** Obnova infrastruktury je financovaná z příjmů z pronájmů. Investičně náročnější projekty jsou pak spolufinancovány z národních či evropských zdrojů. **Ve vlastnictví města je i vodohospodářská infrastruktura** pronajímaná společností s ručením omezeným, tenisové kurty, hřbitovy, autobusové čekárny apod.

Tabulka 35 Nemovitý majetek města (mimo pozemků), Týnec nad Sázavou, 2017

Typ	Počet	Lokalizace
Bytové domy	9 (celkem 140 bytových jednotek)	6 BD v Týnci, 1 BD v Brodčích, 1 BD ve Zbořeném Kostelci, 1 BD v Chrástu n. S. ²⁶
Obecní domky	3	po jednom v Peceradech, Krusičanech, Podělusích
Hasičská zbrojnice	7	po jednom v Chrástu, Peceradech, Zbořeném Kostelci, Týnci, Krusičanech, Čakovících
Ostatní budovy (ZUŠ, MěÚ, MŠ, knihovna, muzeum, zdravotní středisko, prodejna / květinka)	11	Týnec nad Sázavou
Ostatní majetek (tenisové kurty, buňka Krusičany, starý a nový hřbitov, hřbitov Chrást, kabiny Čakovice, autobusové čekárny)	-	celé město

Zdroj: MěÚ Týnec nad Sázavou 2017

²⁶ Jedná se o nebytovou jednotku – mateřskou školu.

10.4 DOTAČNÍ AKTIVITA

Z přehledu podaných žádostí o dotaci na projekty města Týnec nad Sázavou, místních sborů dobrovolných hasičů a spolků za roky 2011–2015 je patrná značná dotační aktivita města (tabulka 36). V prvních letech sledovaného období podávalo město nižší počet projektových dotací a mělo nižší **úspěšnost získávání dotací**, která se však v průběhu let **zvyšovala, stejně tak i počet podaných žádostí o dotaci**. Za celé sledované období podalo město celkem 62 žádostí o dotaci, z toho bylo podpořeno celkem 24 projektů, tj. celková úspěšnost 38,3 %. Nejvyšší úspěšnost nastala v roce 2014, kdy město získalo dotaci na 11 projektů z 15 podaných žádostí (cca 73 % úspěšnost). Mezi nejčastěji podpořenými projekty byly projekty z oblasti dopravy, životního prostředí a oprav majetku města.

Tabulka 36 Podané žádosti o dotaci na projekty města Týnec nad Sázavou, místních sborů dobrovolných hasičů a spolků, Týnec nad Sázavou, 2011–2015 a 2017

Rok podání	Počet projektů	Celkové náklady projektů	Výše dotace	Nepodpořeno / podpořeno	Úspěšnost (v %)
2011	8	9 219 275	30 000 Kč	7/1	12,5
2012	9	14 227 449 Kč	5 155 000 Kč	7/2	22,2
2013	16	50 188 690 Kč	12 092 242 Kč	11/5	45,5
2014	15	32 662 367 Kč	19 280 151 Kč	4/11	73,3
2015	14	22 495 805 Kč	3 617 478 Kč	9/5	35,7
2017	5	42 498 951 Kč	37 892 166 Kč	-	-

Zdroj: MěÚ Týnec nad Sázavou 2017, vlastní zpracování

V letech 2015–2018 si město stanovilo své investiční priority, které lze rozdělit na dva typy priorit:

1. rozpracované nebo drobné akce financované průběžně z rozpočtu města nebo dotací;
2. významné akce většího rozsahu.

V první kategorii město stanovilo celkem 15 projektů s finanční náročností cca 50 mil. Kč (tabulka 37). Nejvíce finančně náročné byly **projekty v oblasti dopravy**, na něž byly vymezeny dvě třetiny financí. Zdrojem financování pro tento typ projektů byl zejména Integrovaný regionální operační program (IRPO) a Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI). Pro ostatní projekty byly zdrojem financování jednak rozpočet města, tak Státní fond životního prostředí (SFŽP), Ministerstvo vnitra a Středočeský kraj. V druhé kategorii bylo vymezeno celkem 32 projektů s výrazně vyšší finanční náročností – 582 mil. Kč, které město chtělo financovat z národních, evropských i vlastních zdrojů. Nejvyšší náklady byly stanoveny u projektů v oblasti vod – 353,5 mil. Kč, výrazně nižší náklady (87 mil. Kč) určilo město v oblasti školství. Detailní přehled investičních záměrů města Týnec nad Sázavou na období 2015–2018 je uveden v příloze 4 a 5.

Tabulka 37 Investiční priority města Týnec nad Sázavou 2015-2018

Oblast	Počet projektů	Financování	Financování
Rozpracované nebo drobné akce financované průběžně z rozpočtu nebo dotace			
Bydlení	1	5 000 000 Kč	vlastní zdroje - rozpočet města
Doprava	3	30 000 000 Kč	SFDI, IROP
Sport, zájmová činnost	2	7 000 000 Kč	SFŽP, IROP, rozpočet města
Veřejná prostranství	4	5 000 000 Kč	vlastní zdroje - rozpočet města, IROP
Památky	3	1 550 000 Kč	vlastní zdroje - rozpočet města, StK
Místní správa	2	1 020 000 Kč	MV, SFŽP, IROP
Celkem	15	49 570 000 Kč	-
Významné akce, většího rozsahu			
Voda	6	353 500 000 Kč	SFŽP, MZe, vlastní zdroje - rozpočet města
Školství	7	87 000 000 Kč	IROP, MŠMT, MF, MMR, vlastní zdroje - rozpočet města
Kultura	2	51 000 000 Kč	vlastní zdroje - rozpočet města, IROP
Doprava	7	43 200 000 Kč	IROP, SFDI, vlastní zdroje - rozpočet města
Veřejná prostranství	4	23 800 000 Kč	IROP, MMR, vlastní zdroje - rozpočet města
Sport, zájmová činnost	1	8 000 000 Kč	vlastní zdroje - rozpočet města
Sociální	2	8 000 000 Kč	MMR, vlastní zdroje - rozpočet města
Bydlení	1	5 000 000 Kč	MMR
Místní správa	1	1 500 000 Kč	vlastní zdroje - rozpočet města
Památky	1	1 000 000 Kč	Středočeský kraj
Celkem	32	582 000 000 Kč	-

Zdroj: MěÚ Týnec nad Sázavou 2018

10.5 HLAVNÍ ZÁVĚRY

- Město v posledních letech vykazuje přebytkové hospodaření. I v následujících letech je plánován přebytkový rozpočet s výjimkou roku 2018. V tomto roce město plánuje velké množství investičních akcí, jejichž krytí je zajištěno úvěrem nebo dotacemi.
- Město je značně dotačně aktivní. Žádosti o dotace podává jak na národní, tak evropské úrovni. Na následující roky má město stanovené investiční priority s využitím dotačních titulů EU i státu.
- V majetku města je vyjma pozemků i značný počet budov, které jsou průběžně udržovány, jsou plně funkční a využité. Město vlastní i vodohospodářskou infrastrukturu.
- Negativem je nezpracovaná pasportizace budov.

11 ANALÝZA STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ

Kapitola přináší základní přehled a stručnou analýzu strategických dokumentů na evropské, národní, regionální a místní úrovni. Analýza těchto dokumentů představuje významnou součást analytické části strategických plánů. Cílem je zasadit poznatky z různých oblastí analytické části do širších regionálních, národních a evropských souvislostí. Soulad všech dokumentů je základním stavebním prvkem úspěšného řízení rozvoje města. Pro účely strategického plánu byly v této oblasti zvoleny národní a evropské dokumenty, které utvářejí podobu kohezní politiky v období 2014–2020 a mají tak zásadní vliv na rozvoj měst. Z krajských a místních dokumentů byly zvoleny základní strategické dokumenty.

Při zpracování podkapitol týkajících se evropské a národní úrovně vycházel zpracovatel z publikace „Východiska pro nastavení pozice Svazu měst a obcí ČR ke kohezní politice Evropské unie po roce 2020“, kterou zpracoval pro Svaz měst a obcí ČR.

11.1 EVROPSKÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Dokumenty na evropské úrovni definují společné cíle pro všechny členské státy EU. Zde jsou analyzovány vybrané strategické dokumenty týkající se rozvoje Evropského společenství. Co se týká nadcházejícího programového období 2020+ relevantní dokumenty upřesňující nové cíle a priority dosud nejsou k dispozici.

Evropa 2020

Evropa 2020 s podtitulem Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění je hlavní hospodářskou strategií EU pro období 2010–2020 a navazuje tak na Lisabonskou strategii. Dokument byl vytvořen Evropskou komisí a schválen 3. 3. 2010. V souvislosti s hospodářskými změnami a danou situací v Evropě definuje nové cíle pro udržitelný rozvoj s dopadem na hospodářské a sociální zázemí. Prioritami dokumentu jsou:

- Inteligentní růst: rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích.
- Udržitelný růst: podporovat konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiku méně náročnou na zdroje.
- Růst podporující začlenění: podporovat ekonomiku s vysokou zaměstnaností, jež se bude vyznačovat sociální a územní soudržností.

Strategie jasně definuje měřitelnou úroveň, které chce v daném čase dosáhnout a k tomu vytyčila konkrétní strategické cíle, jež mají být také součástí jednotlivých národních strategií a politik, aby bylo dosaženo společného úspěchu. Danými cíli jsou:

- 75 % obyvatelstva ve věku od 20 do 64 let by mělo být zaměstnáno,
- 3 % HDP Evropské unie by měla být investována do výzkumu a vývoje,
- v oblasti klimatu a energie by mělo být dosaženo cílů „20-20-20“ (včetně zvýšení závazku na snížení emisí na 30 %, pokud budou podmínky příznivé),

- podíl dětí, které předčasně ukončí školní docházku, by měl být pod hranicí 10 % a nejméně 40 % mladší generace by mělo dosáhnout terciární úrovně vzdělání,
- počet osob ohrožených chudobou by měl klesnout o 20 milionů.

Územní agenda Evropské unie 2020

Územní agenda Evropské unie 2020, vytvořena pracovními skupinami, jež měly i české zastoupení, byla schválena na neformální konferenci ministrů odpovědných za rozvoj měst a územní rozvoj 19. 5. 2011. Dokument tvoří strategický rámec priorit územního rozvoje v programovém období 2014–2020 s vazbou na nejdůležitější dokumenty stanovující cíle evropské politiky pro období do roku 2020. Územní soudržnost v Evropě je primárním cílem, který má být realizován skrze vyslovené podpory:

- Podpora polycentrického a vyváženého územního rozvoje
- Podpora integrovaného rozvoje ve městech a venkovských a specifických oblastech
- Územní integrace v přeshraničních a nadnárodních funkčních regionech
- Zajištění globální konkurenceschopnosti regionů na základě silné místní ekonomiky
- Zlepšení územního propojení pro jednotlivce, komunity a podniky
- Správa a propojení ekologických, krajinných a kulturních hodnot regionů

Obsahem dokumentu jsou jednotlivá doporučení provádění územní soudržnosti.

Společná strategie územního rozvoje států V4+2

Dokument Společná strategie územního rozvoje států V4+2 je zaměřen na vzájemnou spolupráci při řešení problémů společného rozvoje území zemí České republiky, Maďarska, Polska, Slovenska (V4), Bulharska a Rumunska (+2) v kontextu evropské územní soudržnosti. Strategie schválená 16. 4. 2014 vychází ze Společného dokumentu územního rozvoje států V4+2, který je podkladem pro aktualizaci národních dokumentů územního rozvoje zainteresovaných států a zároveň se strategie stává podporou implementace Územní agendy EU 2020. Strategie se zaměřuje na koordinovaná řešení problémů nenávaznosti mezi jednotlivými státy, jejich vytyčenými rozvojovými póly a rozvojovými osami (i v rámci samostatných národních území) především v oblasti technické a dopravní infrastruktury.

Cílem využití Společné strategie je:

- přispět ke koordinaci a aktualizaci národních dokumentů územního rozvoje a rozvoje dopravních sítí a sítí technické infrastruktury,
- podporovat územní soudržnost v Evropě (viz ÚA EU 2020 část I.),
- napomáhat koordinaci různých odvětvových politik, které mají vliv na územní rozvoj,
- poskytovat státům V4+2 argumenty a podporu při diskusích na úrovni EU o otázkách politiky územního rozvoje, politiky soudržnosti a dopravní a energetické politiky. (Visegrádská skupina, 2014, s. 6)

Dohoda o partnerství pro programové období 2014–2020

Dohoda o partnerství, za Českou republiku zpracovaná MMR ČR a schválená Evropskou komisí 26. 8. 2014, je základní dokument určující efektivní čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů v programovém období 2014–2020 v souladu s vazbou na naplňování cílů strategie Evropa 2020. Na základě analýzy národních a evropských strategických dokumentů Dohoda o partnerství analyzuje socioekonomický stav, trendy, disparity a potřeby území ČR, které se stávají východiskem pro definování národních priorit pro programové období. Zároveň je prováděna i aktualizace dokumentu dle současného stavu a vývoje potřeb (poslední aktualizace ve 12/2016).

Dokument definuje hlavní strategické cíle

- Vytvoření kvalitního podnikatelské prostředí, které podpoří konkurenceschopnost ČR na evropském i globálním trhu, povede k zakládání nových podniků, zvýší inovační schopnost stávajících podniků a posílí atraktivitu ČR pro domácí a zahraniční investory.
- Zajištění inkluzivní společnosti vytvářející podmínky pro plnohodnotné uplatnění všech skupin obyvatelstva, zvýšení zaměstnanosti s důrazem na snížení počtu vyloučených skupin obyvatel a podpora kvalitních podmínek pro život obyvatel (MMR, 2016).

Na základě zjištěných problémů a potřeb rozvoje byly stanoveny hlavní priority programového období, které reflektují potřeby na národní i regionální úrovni a jsou v souladu s hlavními strategickými cíli:

- Účinné a efektivní služby zaměstnanosti, které přispějí ke zvýšení zaměstnanosti zejména ohrožených skupin.
- Kvalitní vzdělávací systém (celoživotní učení) produkující kvalifikovanou a adaptabilní pracovní sílu.
- Výzkumný a inovační systém založený na kvalitním výzkumu propojeném s aplikační sférou a směřujícím ke komerčně využitelným výsledkům.
- Podniky využívající výsledků VaV, konkurenceschopné na globálním trhu a přispívající k nízkouhlíkovému hospodářství.
- Udržitelná infrastruktura umožňující konkurenceschopnost ekonomiky a odpovídající obslužnost území.
- Transparentní a efektivní veřejná správa s nízkou mírou administrativní a regulační zátěže.
- Sociální systém začleňující sociálně vyloučené skupiny a působící preventivně proti chudobě.
- Ochrana životního prostředí a krajiny, přizpůsobení se změně klimatu a řešení rizik. (MMR, 2016)

Nařízení kohezní politiky pro období 2014–2020

V prosinci 2013 byla Evropskou komisí schválena finální podoba jednotlivých nařízení EU k podobě rámce kohezní politiky pro období 2014–2020. Předběžná nařízení byla vydána již v roce 2011 a pro ČR byla diskutována v koordinaci s MMR ČR, které k návrhům nařízení vypracovalo Rámcové pozice. Ty byly projednány s relevantními partnery a soubor šesti Rámcových pozic byl schválen vládou

18. ledna 2012 usnesením č. 42. Nařízení se týkají obecných pravidel a zvláštních ustanovení pro čerpání podpory z jednotlivých programů s dopadem na další strategické dokumenty (např. Dohody o partnerství).

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 např. definuje v článku 36 podmínky pro podporu Komunitně vedeném místním rozvoji z ESI fondů a následující článek upravuje podmínky podpory Integrovaných územních investic.

11.2 DOKUMENTY PRO NOVÉ PROGRAMOVÉ OBDOBÍ

V současné době již probíhají diskuze nad směřování dalšího rozvoje evropské i národní politiky soudržnosti v kontextu aktuálních společenských změn. Za účelem definování nadcházejících národních směrů rozvoje v souladu s národními strategickými dokumenty, byly vytvořeny pracovní skupiny, které v koordinaci MMR ČR pracují na pozičních dokumentech k vyjednávání s orgány EU pro nadcházející programové období.

K těmto diskuzím o podobě pozice státu k budoucí kohezní politice zvláště pak z pohledu měst a obcí chce přispět Svaz realizovanou analýzou na jejímž základě vznikl tento dokument. Ten sumarizuje výsledky analýzy a tlumočí vyjednávajícím orgánům oblasti potřeby, které města a obce považují za priority, jež by měly být v nadcházejícím období upřednostněny.

Pro nadcházející programové období jsou v procesu definování **Východiska pozice ČR k budoucnosti politiky soudržnosti po roce 2020**. Dokument reflektuje aktuální stav společenského vývoje a nastalých změn a věnuje se hlavním tematickým aspektům budoucí politiky soudržnosti. Jako předběžné pozice uvádí posílit vliv programů založených na sdíleném řízení před centrálně řízenými programy, kterou mohou lépe řešit potřeby jednotlivých regionů, dále zkvalitnit systém správy veřejných prostředků, snížit byrokratickou zátěž, zkvalitňovat osvědčené prvky systému a nastavit efektivní způsoby evaluace.

V současné době MMR ČR zpracovává strategický dokument **Národní koncepce realizace politiky soudržnosti po roce 2020**, jehož jedním z cílů je identifikovat v českém prostředí primární oblasti pro financování po roce 2020 a na základě zvolených priorit v budoucnu připravit Dohodu o partnerství (či obdobný dokument) a následně stanovit podmínky i pro individuální programy. Komponentou dokumentu bude také návrh na efektivnější způsob koordinace programů a s nimi spojenými aktivitami pro zvýšení objemu čerpání prostředků.

11.3 NÁRODNÍ STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Národní strategické dokumenty reflektují společné evropské cíle s respektem a uplatnitelností v českém prostředí. Strategické dokumenty jsou v určitém hierarchickém postavení, avšak ne vždy je toto postavení specifikováno. Analyzovány jsou vybrané dokumenty relevantní k regionálnímu rozvoji a veřejné správě.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020 je základním koncepčním dokumentem MMR ČR v oblasti regionálního rozvoje, který na základě zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje definuje přístup státu k implementaci a koordinaci regionální politiky, stanovuje potřebná východiska, priority, cíle a postupy při jejich naplňování. Dokument byl schválen 15. 5. 2013 usnesením vlády ČR č. 344. Strategie reflektuje konsensus mezi národní a evropskou regionální politikou s ohledem na programové období 2014–2020.

Cíle Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020:

Globálním cílem strategie je:

- zajistit dynamický a vyvážený rozvoj území České republiky se zřetelem na kvalitu života a životního prostředí,
- přispět ke snižování regionálních rozdílů a zároveň umožnit využití místního potenciálu pro posílení konkurenceschopnosti jednotlivých územně správních celků (územních jednotek). (MMR ČR, 2013)

Základními cíli byly definovány:

- Cíl 1: Podpořit zvyšování konkurenceschopnosti a využití ekonomického potenciálu regionů (růstový cíl)
- Cíl 2: Zmírnit prohlubování negativních regionálních rozdílů (vyrovnávací cíl)
- Cíl 3: Posílit environmentální udržitelnost (preventivní cíl)
- Cíl 4: Optimalizovat institucionální rámec pro rozvoj regionů (institucionální cíl) (MMR ČR, 2013)

Strategie klade důraz na provázanost regionální politiky s dalšími politikami státu (sociální, průmyslovou atp.) za účelem komplexního rozvoje regionů a jejich udržitelného rozvoje. Oproti předchozím národním strategiím je strategie dle přístupu *place-based approach* (přístup řešení místních specifik) zaměřena na řešení jednotlivých problémů funkčních území. Českou republiku tak dokument dělí na 3 typy území dle polohy a socioekonomických ukazatelů, a to na stabilizované, rozvojové a periferní území. Strategie je inspirací pro vznik dalších koncepčních dokumentů, které cílí na specifické oblasti rozvoje regionů, jako je např. **Strategický rámec hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje**, dokument, který slouží jako návrh vládě a vedení krajů na implementaci efektivní restrukturalizace hospodářství ve strukturálně postižených krajích.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ již od počátku roku 2017 získává svoji budoucí podobu. Do spolupráce na tvorbě strategie na partnerském principu je v rámci několika pracovních skupin zapojeno široké spektrum územních partnerů, za účelem maximální shody na národní a regionální úrovni. Strategie má ambici stát se respektovaným národním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Důraz bude kladen především na implementační část, která by měla stanovit rámec spolupráce resortů a krajů při naplňování stanovených cílů. Strategie by rovněž měla poskytovat podklad pro intervence státu, zejména pak územní dimenzi sektorových politik a národních dotačních titulů.

Národní dokument k územní dimenzi

Národní dokument k územní dimenzi specifikuje způsob naplňování územní dimenze skrze programy Evropských strukturálních a investičních fondů, řeší koordinaci intervencí na národní a regionální úrovni s cílem zajistit prostřednictvím intervencí z programů ESI fondů podporu vyváženého rozvoje území. Na základě analýz problémů a potřeb rozvoje území dokument vytyčuje specifické cíle, jež mají být dosaženy prostřednictvím odpovídajících operačních programů. Důraz je kladen na specifické potřeby území, z toho důvodu bylo vytyčeno 8 typů území či funkčních celků, kde je žádoucí vyšší intenzita podpory.

Jedná se o

- území, v nichž se koncentrují sociální problémy: územní dimenze pro řešení sociálního začleňování - sociálně vyloučené lokality
- území, v nichž je potřebné se soustředit na posílení trhu práce a podnikatelského sektoru: územní dimenze pro řešení problémů v oblasti trhu práce a podnikání (území s vysokou nezaměstnaností, hospodářsky problémová území)
- lokalizace v území s cílem efektivní podpory rozvoje oblasti vzdělávání a sociální oblasti na základě identifikovaných potřeb řešených ve funkčních regionech: územní dimenze v oblasti sociální a vzdělávací sféry (účelově vymezené funkční regiony řešící dané téma v oblasti sociální a vzdělávací sféry)
- území s potřebou koncepčního řešení dopravní dostupnosti: územní dimenze řešící dopravní dostupnost (dopravní linie a koridory)
- území se specifickými potřebami v oblasti životního prostředí: územní dimenze zaměřená na oblast životního prostředí (specifická území v rámci životního prostředí)
- urbánní území: územní dimenze pro rozvoj měst a jejich zázemí
- venkovský prostor: územní dimenze pro rozvoj venkova
- specifická území mimo výše uvedené (dostupnosti internetu, atp.)

Územní dimenze bude naplňována dvěma způsoby, a to integrovanými projekty (na základě strategií ITI, IPRÚ, CLLD) a individuálními projekty.

Národní dokument k územní dimenzi připravený MMR ČR byl schválen usnesením vlády České republiky č. 681 dne 27. srpna 2014.

Strategický rámec Česká republika 2030

Strategický rámec Česká republika 2030 vydaný Úřadem vlády ČR a schválený vládou 19. dubna 2017 definuje vizi a představy vývoje společnosti v nadcházejících desetiletích. Dokument představuje obecná očekávání vývoje do roku 2030 a vytyčuje strategické cíle, které jsou v souladu s principy globálního udržitelného rozvoje s nadhledem dvou hlavních přístupů – kvality života a udržitelnosti.

Vize pro Českou republiku v roce 2030 je následující:

„Česká republika je v roce 2030 demokratickým, právním státem založeným na respektu k občanským, politickým, hospodářským a sociálním právům svých obyvatel a rozvíjejícím svou kulturně danou identitu. Zajišťuje vysokou kvalitu života populace a současně respektuje přírodní a územní limity a chrání biologickou rozmanitost. Cíleně také napomáhá dosažení těchto hodnot jinde ve světě. Udržitelný rozvoj České republiky je poměřován zvyšováním kvality života každého jednotlivce i společnosti jako celku. Naplňuje potřeby přítomných generací, aniž by ohrozil schopnost budoucích generací naplnovat ty své. Česká republika je soudržnou, aktivní a podnikavou společností rovných příležitostí a minimalizuje strukturální a sociální nerovnosti. Společnost a struktury rozhodování jsou odolné a pružné, schopné včas rozpoznat možná vývojová rizika a racionálně reagovat na neočekávané změny a měnící se dynamiku globálního vývoje. Odolnost společenských vazeb a struktur a věcné řešení problémů jsou posilovány diskusí a dohodou“. (ÚV ČR, s. 10)

Jako klíčové oblasti společnosti, pro které byly identifikovány jednotlivé strategické a následně specifické cíle, byly určeny:

- Lidé a společnost
- Hospodářský model
- Odolné ekosystémy
- Obce a regiony
- Globální rozvoj
- Dobré vládnutí

V oblasti Obce a regiony byly identifikovány problémy v disparitě území, která se mimo jiné projevuje vznikem vnitřních periferií se sníženou dostupností veřejných služeb. Suburbanizace dnes už i menších měst byla také identifikována za problém, na který se váže potřeba zvýšené mobility, která má negativní vliv na životní prostředí. Obecně změna klimatických podmínek se stává problémem velkého počtu obcí, které na něj musejí reagovat. Často však vzhledem k nevyjasněným kompetencím v oblasti zodpovědnosti a rozhodování mezi státní správou a samosprávou je řešení z pohledu obcí obtížné.

Vize pro oblast Obce a regiony byla definována následovně:

„Odpovědné využívání území vytváří podmínky pro vyvážený a harmonický rozvoj obcí a regionů, zvyšuje územní soudržnosti, usměrňuje suburbanizační trend a omezuje vynucenou mobilitu. Města a obce vytvářejí předpoklady pro udržení a zvyšování kvality života svého obyvatelstva. Ve všech směrech kompetentní veřejná správa otevřeně komunikuje s občany a občankami a zapojuje je systémově do rozhodování a plánování. Sídla jsou adaptována na změnu klimatu“. (ÚV ČR, s. 75)

Strategické cíle jsou:

- Veřejné služby v území jsou pro všechny obyvatele lépe dostupné.
- Růst kvality života v jednotlivých municipalitách snižuje regionální nerovnosti.
- Kvalitní urbánní rozvoj sídelních útvarů je zajištěn.
- Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu.
- Územní veřejná správa cíleně využívá nástroje pro udržitelný rozvoj municipalit.

Ke sledování naplňování jednotlivých cílů v čase byly vytvořeny karty indikátorů s určením gestorů zodpovědných za jednotlivá plnění.

11.4 KRAJSKÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Strategický dokument na krajské úrovni představuje **Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014–2020**, který je základním střednědobým programem podpory regionálního rozvoje na úrovni kraje. V programu, který slouží ke koordinaci rozvoje území, jsou uvedena cílená opatření a intervence zaměřená na stimulaci rozvoje kraje.

Návrhová část programu je rozdělena na 5 oblastí, které se dále člení na strategické cíle a opatření. Oblasti a jejich strategické cíle jsou následující:

- A. Podnikání a zaměstnanost – cíle:
  - a. Zlepšování podmínek pro podnikání v kraji, zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů;
  - b. Podpora inovací, vědeckovýzkumných projektů, vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů a výzkumu
  - c. Zvyšování zaměstnanosti a zlepšení podmínek na trhu práce
  - d. Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou
- B. Infrastruktura a územní rozvoj – cíle:
  - a. Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury
  - b. Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje
  - c. Podpora dostupnosti občanské vybavenosti v obcích. Vytváření podmínek pro stabilizaci a nárůst obyvatel. Péče o památky a kulturní dědictví
  - d. Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje
  - e. Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje
- C. Lidské zdroje a vzdělávání – cíle:
  - a. Zajištění podmínek vzdělávání obyvatel a jejich uplatnění se na trhu práce
  - b. Podpora dostupnosti a zvyšování kvality sociální a zdravotní péče
  - c. Zlepšení možností trávení volného času dospělých i dětí, podpora kulturních sportovních a zájmových činností a uskupení
- D. Venkov a zemědělství – cíle:
  - a. Zlepšování podmínek pro bydlení a zaměstnání v malých obcích. Dopravní dostupnost a občanská vybavenost malých obcí
  - b. Rozvoj zemědělské výroby a lesnictví, podpora alternativního zemědělství, agroturistiky

E. Životní prostředí – cíle:

- a. Péče a ochrana jednotlivých složek životního prostředí
- b. Eliminace rizik spojených s ochranou životního prostředí
- c. Vzdělávání veřejnosti v oblasti životního prostředí

Výše uvedené cíle by měl strategický plán města Týnce nad Sázavou respektovat a být s nimi v souladu.

Dále je třeba zohlednit Zásady územního rozvoje Středočeského kraje (dále jen ZÚR SK), které jsou územně plánovací dokumentací. ZÚS SK byly pořizovány od r. 2007 a průběžně jsou aktualizovány.

11.5 MÍSTNÍ STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Město Týnec nad Sázavou nemá zpracován žádný dokument strategického, ani koncepčního charakteru. Do doby zpracování a schválení strategického plánu se město řídí především platným územním plánem, jehož první aktualizace byla realizována v roce 2015 a nyní je do 22. 3. 2018 veřejně zpřístupněn návrh změny č. 2 Územního plánu Týnec nad Sázavou²⁷.

Strategie svazku obcí Týnecko

Za strategický dokument lze označit **Strategii svazku obcí Týnecko** z roku 2000, ve které jsou stanoveny následující strategické cíle pro Týnecko:

TÝNECKO – strategické cíle:

- I. rozvoj venkova
  - zlepšení kvality ŽP
  - zemědělství a lesnictví
  - kultura a rozvoj cestovního ruchu
- II. rozvoj technické infrastruktury
  - doprava
  - vodní hospodářství
  - energetika
  - odpady
- III. ekonomický rozvoj
  - investiční činnost
  - malé a střední podnikání
  - pracovní síla
  - nová pracovní místa
- IV. sociální rozvoj
  - bydlení
  - vzdělanost
  - volný čas
  - sociální a zdravotní péče

---

²⁷ <http://www.mestoty nec.cz/page.php?fp=radnice/zpravy&artid=1497>

Nicméně výše uvedená strategie není nijak aktualizována a částečně i z tohoto důvodu není využívána.

Strategie rozvoje regionu Posázaví na období 2014-2020

Strategie se sestává z 5 prioritních oblastí, pod které spadá celkem 28 opatření. Pod každým opatření jsou pak uvedeny aktivity. Jedná se o následující:

Prioritní oblast 1. Region s výraznými přírodními dominantami

- Opatření 1.1. Uživatelsky přátelská a prostupná krajina
- Opatření 1.2. Funkční a estetická zeleň
- Opatření 1.3. Stabilizované vodní prostředí
- Opatření 1.4. Šetrné a efektivní podnikání v krajině
- Opatření 1.5. Podpora místních výrobců, výrobků a spotřeby
- Opatření 1.6. Ekologie v zemědělství

Prioritní oblast 2. Tradiční turistický region

- Opatření 2.1. Podpora a rozvoj cestovního ruchu v regionu mas Posázaví
- Opatření 2.2. Chceme vědět, kdo se postará
- Opatření 2.3. Vytváření podmínek pro poskytování služeb
- Opatření 2.4. Společná propagace regionu
- Opatření 2.5. Propagace služeb
- Opatření 2.6. Zatraktivnění regionu
- Opatření 2.7. Region jako celek

Prioritní oblast 3. Historie – památky a příběhy historických událostí

- Opatření 3.1. Zajištění financí na spolufinancování památek, kulturních akcí a historických řemesel
- Opatření 3.2. Podpora památek, kulturních akcí a historických řemesel
- Opatření 3.3. Lobing za podporu památek na celorepublikové a krajské úrovni

Prioritní oblast 4. Kulturní a duchovní rozvoj komunity a posilování regionální identity

- Opatření 4.1. Více aktivních lidí v regionu
- Opatření 4.2. Zkvalitnění komunikace v regionu
- Opatření 4.3. Aktivní a kvalitní školy a školky v regionu
- Opatření 4.4. Prostory pro spolky
- Opatření 4.5. Sociální služby v komunitě
- Opatření 4.6. Podpora zdravotních služeb v regionu

Prioritní oblast 5. Služby pro obyvatele i návštěvníky

- Opatření 5.1. Rozvoj malého podnikání vycházející z místních zdrojů
- Opatření 5.2. Zvýšení počtu pracovních příležitostí v regionu
- Opatření 5.3. Údržba a výstavba technické infrastruktury
- Opatření 5.4. Podpora zaměstnávání znevýhodněných a ohrožených osob
- Opatření 5.5. Udržení a rozvoj dopravní obslužnosti
- Opatření 5.6. Udržení a zkvalitnění sportovišť v regionu

Strategie území správního obvodu ORP Benešov na období 2015-2024²⁸

Strategie byla zpracována v letech 2014-2015 v rámci projektu „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností“ Svazu měst a obcí ČR. Obsahem jsou dílčí strategie ve 4 oblastech: předškolní výchova a základního školství, sociální služby, odpadové hospodářství a koordinace cestovního ruchu a kulturních aktivit. V rámci každé oblasti byly stanoveny cíle:

1. Předškolní výchova a základní školství
  - Problémová oblast 1 – Vysoká finanční náročnost obecního školství
    - Cíl 1.1 Zavést společný systém nakupování služeb a materiálu
    - Cíl 1.2 Zavést společný autobus – odvoz dětí na akce a soutěže
    - Cíl 1.3 Zavést společnou organizaci akcí
2. Sociální služby
  - Problémová oblast 1 – Podpora rodiny
    - Cíl 1.1 Podpora služeb pro matky a děti ohrožené domácím násilím
    - Cíl 1.2 Podpora vzniku občanské poradny
    - Cíl 1.3 Podpora, udržení a rozšíření služeb NZDM
    - Cíl 1.4 Zvýšení počtu sociálních bytů
    - Cíl 1.5 Podpora rozvoje sanace rodiny
    - Cíl 1.6 Podpora sociálně aktivizačních služeb
    - Cíl 1.7 Psychologická a terapeutická pomoc rodičům a dětem
    - Cíl 1.8 Podpora mediace
  - Problémová oblast 2 – Podpora zaměstnanosti
    - Cíl 2.1 Podpora a rozvoj sociální rehabilitace
    - Cíl 2.2 Chráněná pracovní místa
    - Cíl 2.3 Podpora pracovních příležitostí pro rodiče dětí po návratu z MD a osoby pečující
3. Odpadové hospodářství
  - Problémová oblast 1 – Nedostatečná síť zařízení pro nakládání s odpady SO ORP
    - Cíl 1.1 Sběrné dvory na území SO ORP
    - Cíl 1.2 Materiálové využití komunálního odpadu a výstavba zařízení pro nakládání s BRKO v SO ORP
4. Koordinace cestovního ruchu a kulturních aktivit
  - Problémová oblast 1 – Zajištění propagace
    - Cíl 1.1 Materiálová propagace
    - Cíl 1.2 Elektronická propagace
    - Cíl 1.3 Funkční organizace cestovního ruchu

---

²⁸ <http://leader.posazavi.com/cz/Article.aspx?ArticleId=4333>

12 ANALÝZA POTŘEB A PREFERENCÍ OBČANŮ

Kapitola 12 přináší výsledky jednak dotazníkového šetření a kulatých stolů realizovaných na úvodním workshopu dne 25. 1. 2018 v budově Městského úřadu Týnec nad Sázavou, který byl určen veřejnosti a zastupitelům.

12.1 KULATÉ STOLY

V rámci vstupního semináře pro veřejnost a zastupitele bylo **zjištěno následujících 19 priorit/oblastí**, z nichž bylo vybráno **7 nejzásadnějších** (tabulka 38). Za zcela zásadní problém označili obyvatelé města **absenci domova pro seniory a nedostatečnou rehabilitační péči** ve městě. Důvodem je skutečnost, že ve městě je v současné době zastoupen z pobytových služeb pro seniory jen dům s pečovatelskou službou, který se jeví jako nedostatečný z hlediska míry poskytovaných služeb. Rehabilitační péče je ve městě poskytována, avšak soukromými subjekty a není dostatečná. Dále byl obyvateli identifikován problém v oblasti propojení částí města nemotorovou dopravou, tj. je třeba vybudovat chodníky pro pěší dopravu a propojené cyklostezky mezi jednotlivými sídly. Jedním z definovaných problémů byla i kvalita místního školství - obyvatelé označili kvalitu školství za nižší, současně vnímají negativně nezapojení se týnecké základní školy do realizace Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání (MAP II), který slouží ke zlepšení kvality vzdělávání v mateřských a základních školách podporou spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání, včetně organizací neformálního vzdělávání. Nicméně tato informace není správná, jelikož ZŠ Týnec nad Sázavou spolupracuje s MAS Posázaví na tvorbě MAP II, stejně tak jako spolupracovalo na tvorbě MAP I. Za významný nedostatek města byl definován i nedostatek městských pozemků pro jeho rozvoj, a to zejména podnikání. Obyvatelé by uvítali vybudování míst pro letní rekreaci, ať už koupaliště, anebo vstupů do řeky, která je dle mínění obyvatel relativně čistá. Dále obyvatelé projevíli zájem o revitalizaci Janovického potoka.

Tabulka 38 Klíčové problémy města

POŘADÍ	KLÍČOVÉ PROBLÉMY
1.	Absence domova pro seniory a rehabilitačních služeb
2.	Nedostatečné propojení místních částí nemotorovou dopravou
3.	Kvalita vzdělávání a neúčast v MAP II
4. - 7.	Nedostatek městských pozemků pro rozvoj
4. - 7.	Absence míst pro letní rekreaci (koupání, vstup do řeky atd.)
4. - 7.	Nenapojení místních částí na kanalizaci a vodovod
4. - 7.	Janovický potok – potřeba revitalizace
	Absence přirozeného centra
	Nízká podpora a spolupráce města s živnostníky a nestátními neziskovými organizacemi
	Absence mimosezónních sportovních aktivit (kluziště)

POŘADÍ	KLÍČOVÉ PROBLÉMY
	Problematika parkování
	Absence zásobování potravinami osad
	Nedostatek tréninkových ploch a dětských hřišť
	Zhoršená kvalita ovzduší
	Nedostatečná informovanost o sociálních službách poskytovaných ve městě
	Nedostatečné prostory pro spolkovou činnost
	Nedostatečná revitalizace veřejných prostranství
	Absence turistických singletreků v okolí
	Nedostatečné pohostinské služby mimo sezónu

Pozn. Modře podbarvená pole značí TOP 7 problémů města. Seřazeno dle hierarchie.

Zdroj: vstupní seminář pro veřejnost a zastupitele 2018

Obdobná akce (jako kulaté stoly) byla městem realizována v roce 2015 s podtitulem „Týnec: Místo pro volný čas?“ a byla zaměřena na oblast trávení volného času ve městě. Akce se účastnilo celkem 73 občanů. Cílem setkání bylo popsat v oblasti trávení volného času ve městě problémy a nedostatky, se kterými se občané potýkají a navrhnout, jak je řešit. Dále se zjišťovalo, co naopak ve městě funguje a co by zlepšilo současný stav trávení volného času v Týnci. Z klíčových závěrů vyplývá, že občané v této oblasti ocenili podporu mládeže a využívání Facebooku pro zajištění informovanosti o možnostech trávení volného času ve městě. Výtky směřovaly k nejednotnému portálu o akcích, dále že na městských akcích nejsou slevy pro důchodce a město neví, proč se lidé neúčastní, a obecně je zde malá koordinace. Na otázku, co se ve městě daří v oblasti prostor pro volný čas, směřovaly pochvaly ke školnímu areálu a možnostem jeho využití, mateřskému centru a novým hřištím, a naopak výtky k nedostatku prostor na hradě a kapacitě školního areálu, dále že ve městě chybí větší hala, nefunguje kemp a využití řeky. Návrhy na další rozvoj volnočasových aktivit se týkaly zejména zajištění možnosti koupání v Týnci, v řece či biotopu, obnově kempu, rozšíření fotbalového hřiště, výstavby nové tělocvičny a spolkového domu. Pochvalně se zúčastnění vyjadřovali o akcích realizovaných ve městě (např. pouti, Svatomartinských slavnostech, Střepu atd.). Negativně byl vnímán časový rozvrh a pozdní začátek akcí, stejně tak i nedostatek akcí mimo sezónu, nepředávání informací od spolků a obecně nízká aktivita širší veřejnosti (aktivní jsou stále stejní lidé). Mezi návrhy na zlepšení byly uváděny následující: sms systém informující o akcích, tištěné a internetové verze letáků o akcích a otevření nízkoprahového klubu.

12.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Analýza je souhrnem subjektivních odpovědí respondentů založených na hodnocení současného stavu vybraných aspektů ve městě. Spokojenost, potřeby a preference se mohou lišit dle místní části, ve které respondenti žijí, a dle socioekonomických znaků respondentů. Navzdory těmto skutečnostem jsou výsledky dotazníkového šetření významným zdrojem informací pro strategické plánování.

Symboly města

Obyvatelé města byli dotazováni, jaký slogan, heslo či symbol se jim vybaví ve vztahu k městu Týnec nad Sázavou. Na výběr bylo z několika možností, z nichž mohli obyvatelé vybrat maximálně tři, anebo vypsát vlastní položku. Obyvatelům se **nejčastěji vybavila řeka Sázava a dostupnost Prahy** (obrázek 34). Nižší frekvenci odpovědí zaznamenaly firmy působící ve městě – **Jawa a Metaz**. Občané spatřují město jako **místo klidné pro život a pro klidné stáří**. Významná část respondentů si spojuje město s Týneckým hradem, rotundou a městským muzeem. Častou odpovědí byla dále i dostupnost regionálního centra Benešova. Oceňována byla poloha města uprostřed lesů, okolní krajina města a vodáctví, které umožňuje právě výše uvedená řeka Sázava.

Obrázek 34 Symboly města, Týnec nad Sázavou, 2018

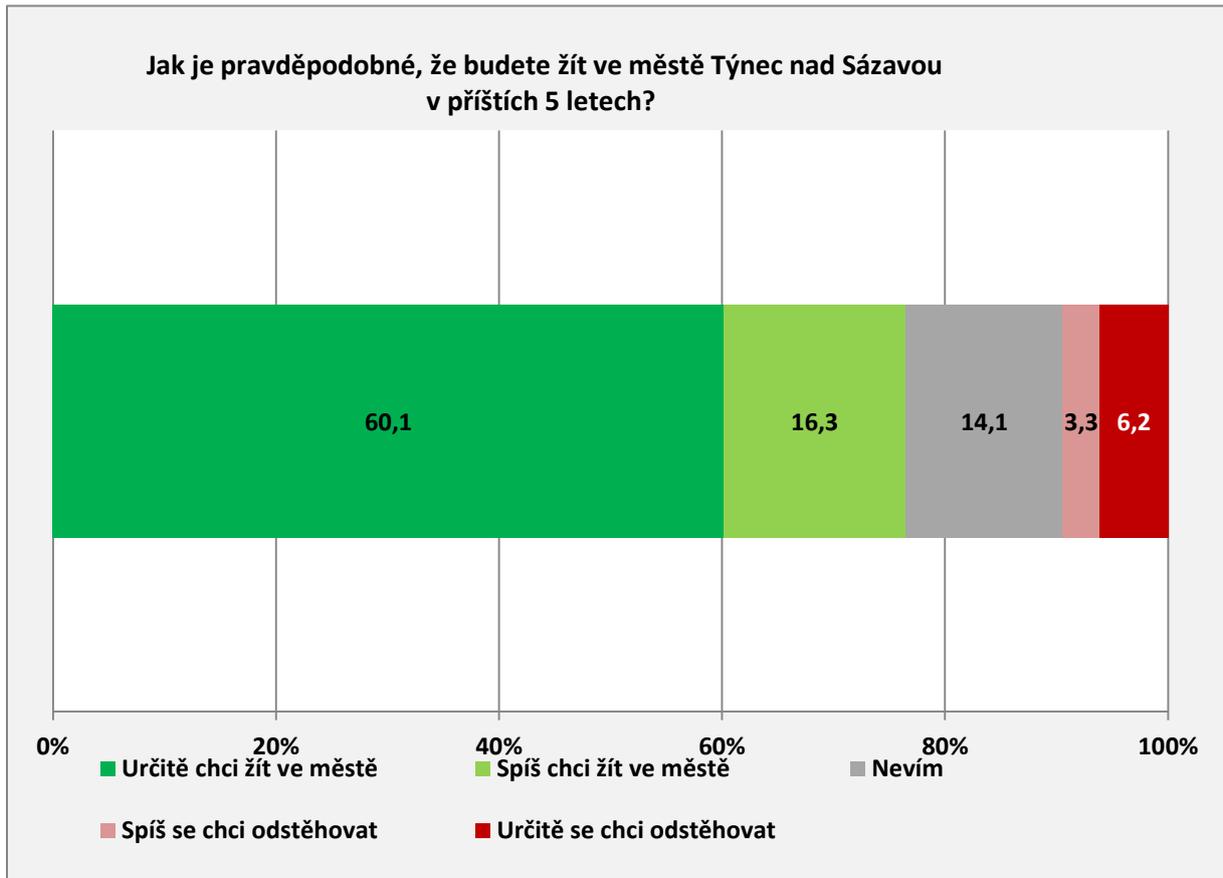
Pozn. Znění otázky: „Jaký slogan, heslo či symbol se Vám vybaví ve vztahu k městu Týnec nad Sázavou? Zaškrtněte 3 z nabídnutých možností nebo dopište své.“ N = 276. Zobrazeno celkem 10 položek, jejichž frekvence odpovědi byla vyšší než 20. Velikost písma jednotlivých tvrzení odpovídá frekvenci odpovědí.

Zdroj: dotazníkové šetření 2018, vlastní zpracování

Plány občanů v oblasti bydlení

V rámci šetření bylo zjišťováno, zda obyvatelé plánují žít ve městě v následujících pěti letech. Z výsledků vyplynulo, že občané města chtějí zůstat ve městě, jelikož více než 76 % dotázaných uvedlo, že chtějí žít ve městě Týnec nad Sázavou. **Více než dvě třetiny dotázaných dokonce uvedlo, že chtějí určitě žít v následujících pěti letech ve městě. Spíše chce žít ve městě více než 16 % dotázaných** (obrázek 35). Odpovědi „určitě a spíše se chci odstěhovat“ uvedlo necelých 10 % dotázaných.

Obrázek 35 Pravděpodobnost žití ve městě, Týnec nad Sázavou, 2018

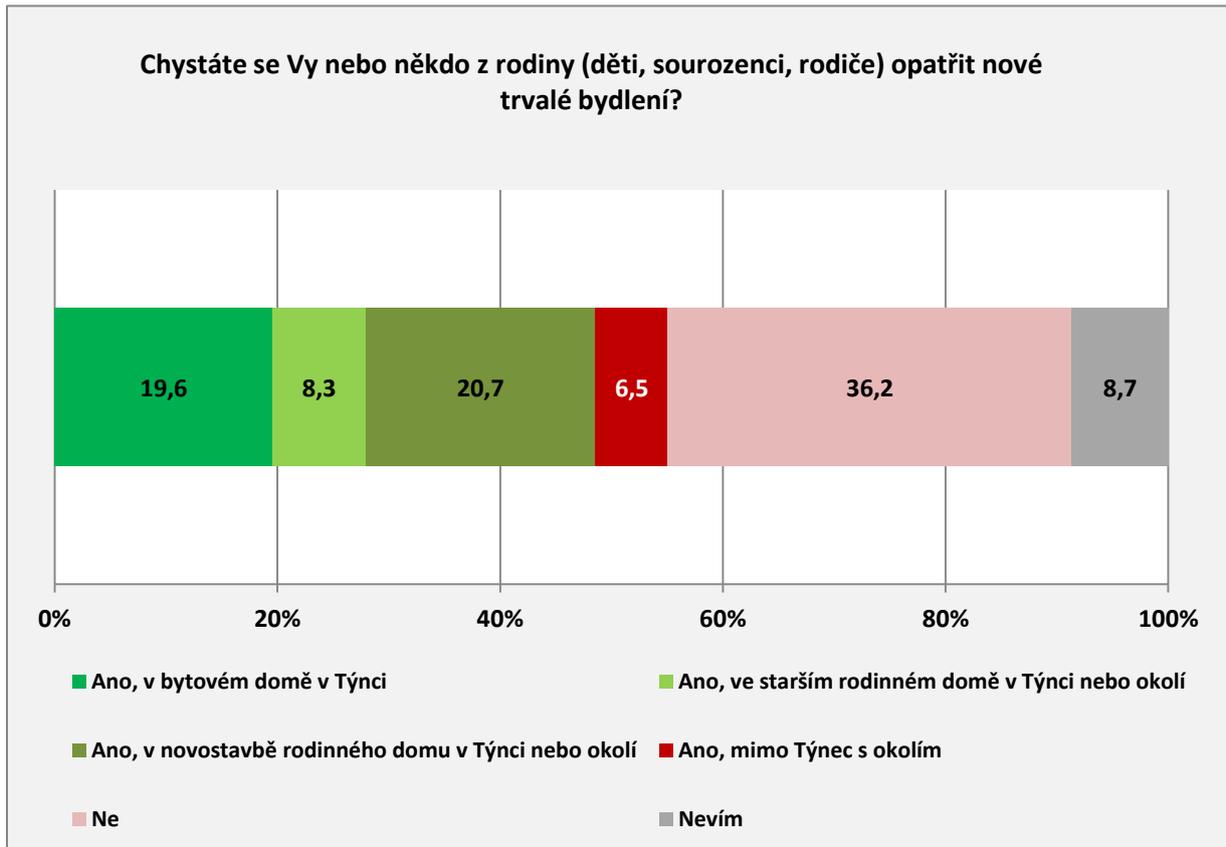

Pozn. Znění otázky: „Jak je pravděpodobné, že budete žít ve městě Týnec nad Sázavou v příštích 5 letech? Vyberte jednu z možností.“, N = 276.

Zdroj: dotazníkové šetření 2018, vlastní zpracování

V návaznosti na předchozí otázku byli respondenti dotazováni, zda plánují (oni či někdo z jejich rodiny) si opatřit nové trvalé bydlení. **Více než třetina dotázaných**, kteří žijí ve městě, **neplánuje** opatření nového trvalého bydlení (obrázek 36). **Nové bydlení ve městě a jeho okolí pak plánuje 50 % respondentů**, nejvíce z nich v novostavbě rodinného domu v Týnci nebo okolí, dále pak v bytovém domě v Týnci a nižší počet uvedl, že plánují nové trvalé bydlení ve starším rodinném domě v Týnci nebo okolí. Mimo Týnec s okolím se plánuje přestěhovat cca 6,5 % respondentů. Odpověď nevím, uvedlo necelých 9 % dotázaných.

Obrázek 36 Plánované nové trvalé bydlení, Týnec nad Sázavou, 2018

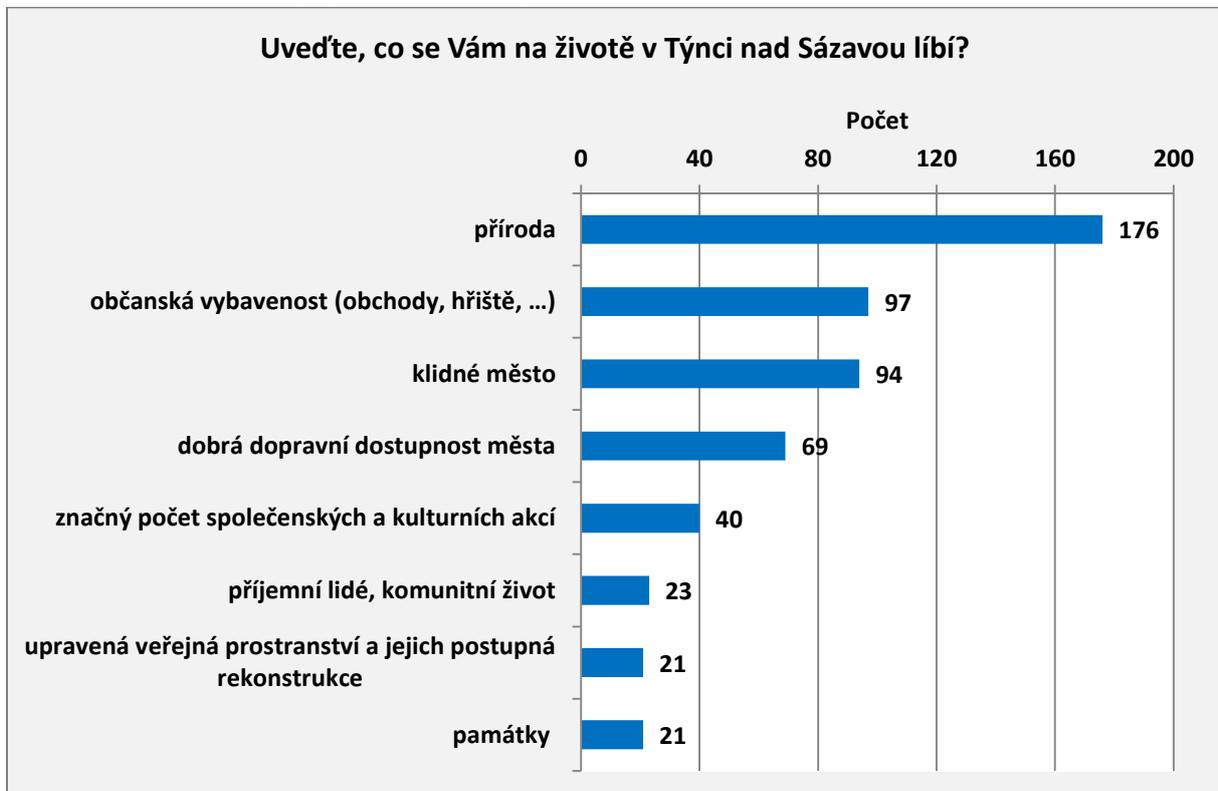
Pozn. Znění otázky: „Chystáte se Vy nebo někdo z rodiny (děti, sourozenci, rodiče) opatřit nové trvalé bydlení? Vyberte jednu z možností.“ N = 276.

Zdroj: dotazníkové šetření 2018, vlastní zpracování

Negativa a pozitiva ve městě

V obrázku 37 jsou zobrazena pozitiva města, které respondenti spontánně uváděli, s nejvyšší frekvencí odpovědí. Uvést mohli maximálně tři pozitiva. Nejvíce obyvatelé **oceňují přírodu a okolní krajinu města** (176 výroků). Výrazně kladně byla hodnocena **občanská vybavenost města**, a to jak z hlediska dostupnosti obchodů, tak sportovišť, zdravotní péče a předškolního a základního vzdělávání apod. (97 výroků). Respondenti uvedli, že se jim líbí i **ráz maloměsta a klid ve městě**. Pozitivně je vnímána **dopravní dostupnost města**, především dobrá dostupnost Prahy a Benešova. Oceňováno bylo **široké spektrum a množství konaných akcí ve městě**, ať už kulturních či sportovních a jiných. S výše uvedeným rázem maloměsta souvisí další bod – **komunitní způsob života**, tj. obyvatelé jsou rádi, že znají své sousedy a mohou společně realizovat akce apod. Kladně byla hodnocena **upravenost veřejných prostranství** a snaha, kterou vyvíjí město na jejich postupnou revitalizaci. Stejný počet odpovědí získaly i památky ve městě.

Obrázek 37 Pozitiva města, Týnec nad Sázavou, 2018

Pozn. Zobrazeno osm položek s počtem odpovědí vyšším než 20. Znění otázky: „Uvedte, co se Vám na životě v Týnci nad Sázavou líbí? Uvedte, prosím, tři konkrétní věci, které Vás napadnou jako první.“ N = 260.

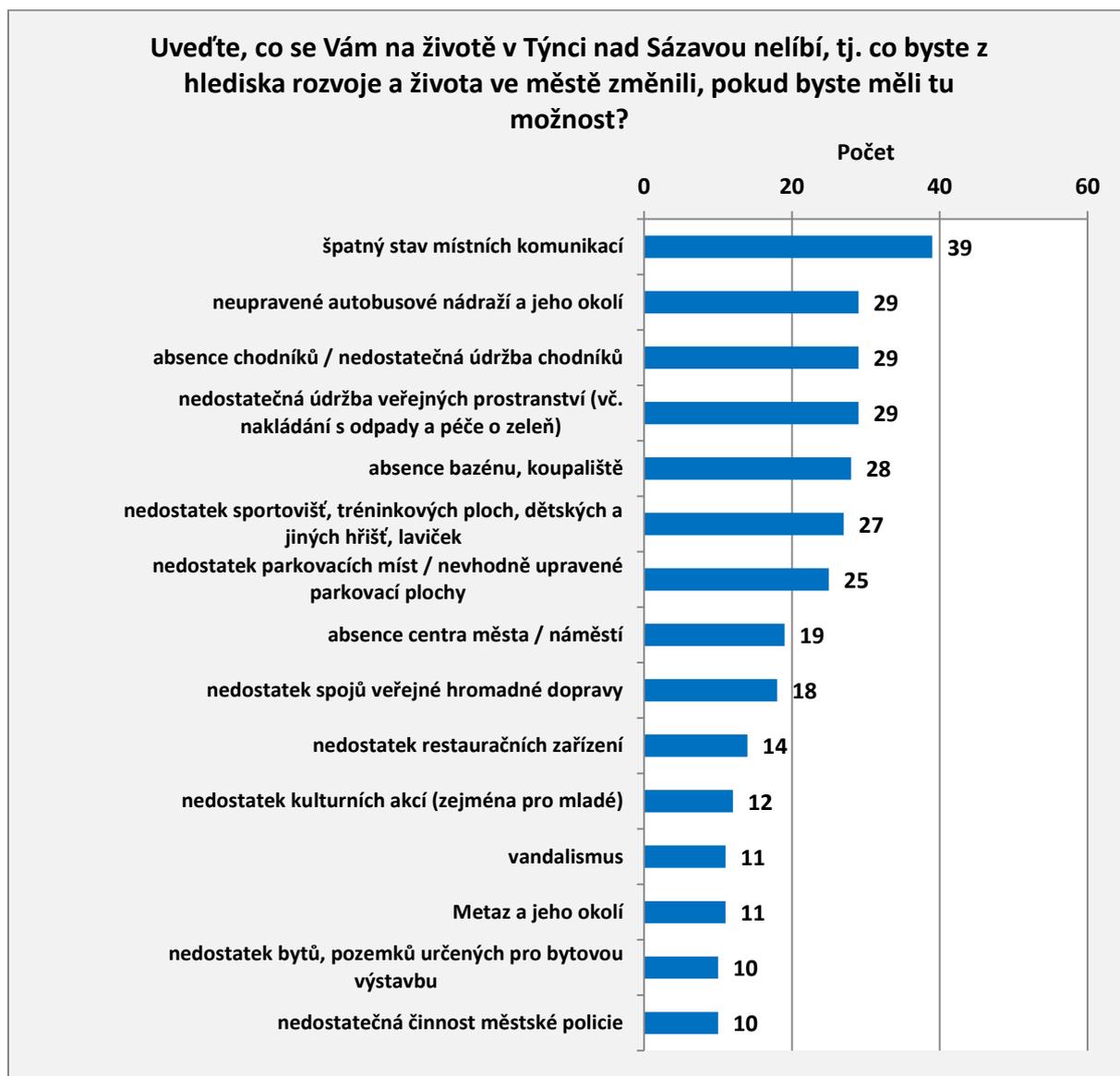
Zdroj: dotazníkové šetření 2018, vlastní zpracování

Následně mohli občané města spontánně vyjádřit negativa týkající se života ve městě. Přehled negativ seřazený dle četnosti odpovědí, které ukazují na urgentnost, je uveden v obrázku 38. Obyvatelé města jsou **nejvíce nespokojeni se stavem místních komunikací a absencí chodníků do místních částí, ev. s jejich údržbou**. Obdobně nejsou spokojeni s **kvalitou údržby veřejných prostranství**, ať už se jedná o úklid odpadků a psích exkrementů anebo o péči o zeleň. Občanům také hodně chybí plavecký bazén, koupaliště nebo vstup do řeky Sázavy pro **umožnění koupání**. **Negativně je vnímán počet a struktura sportovišť** - často zmiňovaným/poptávaným typem sportoviště vyjma výše uvedeného plaveckého bazénu bylo fitness centrum a dětská hřiště (vč. jejich

infrastruktury v podobě laviček). U výstavby plaveckého bazénu či koupaliště je třeba upozornit na skutečnost, že se jedná o přání obyvatel, které však nezohledňuje ekonomickou rozvahu.

Dalším uváděným negativem města **byla parkovací místa**, jejichž počet je nedostatečný a současně některá stávající jsou nevhodně upravená. Řada občanů vnímá negativně **neexistenci náměstí/centra města**, které by bylo přirozeným místem setkávání. Četnější frekvenci odpovědí získal nedostatek spojů veřejné hromadné dopravy, a to zejména o víkendech a ve večerních hodinách. Mezi vítanými změnami bylo uváděno vybudování restauračních zařízení a realizace více kulturních akcí (především pro mladé).

Obrázek 38 Negativa města, Týnec nad Sázavou, 2018

Pozn. Zobrazeno patnáct položek s počtem odpovědí vyšším než 10. Znění otázky: „Uvedte, co se Vám na životě v Týnci nad Sázavou nelíbí, tj. co byste z hlediska rozvoje a života ve městě změnili, pokud byste měli tu možnost? Uvedte, prosím, tři konkrétní věci, které Vás napadnou jako první.“ N = 276.

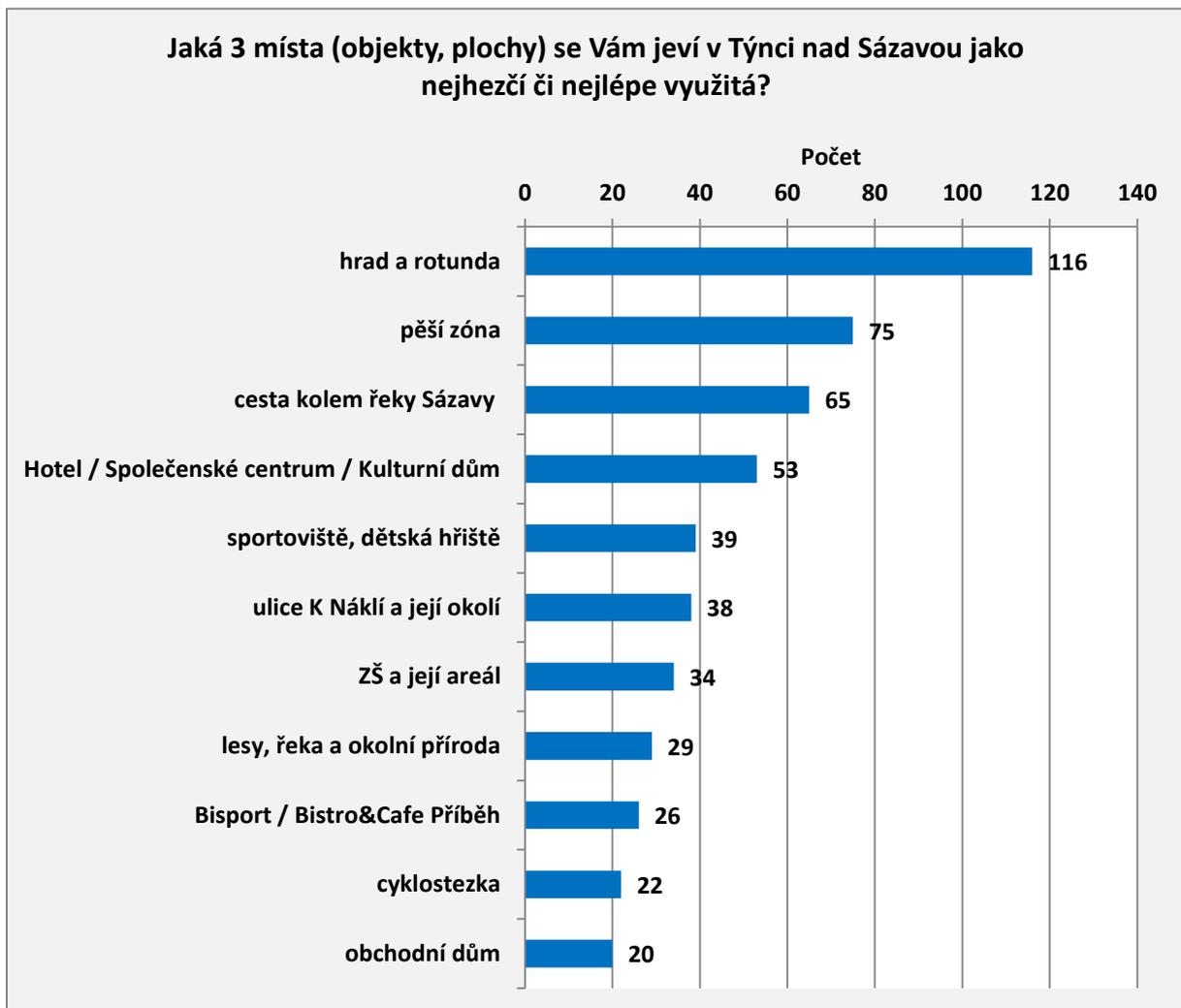
Zdroj: dotazníkové šetření 2018, vlastní zpracování

Využití míst ve městě

Níže uvedený obrázek 39 sumarizuje výsledky spontánních odpovědí na tři místa ve městě, která se respondentům jeví jako nejhezčí či nejlépe využitá. **Za nejhezčí místo ve městě byl jednoznačně označen hrad Týnec s přilehlou rotundou** (116 výroků), který byl následován **pěší zónou** (75 výroků). Značně oceňována byla cesta kolem řeky Sázavy. Čtvrtým nejlepším či nejlépe využitým místem byl stanoven **objekt, ve kterém se nachází Hotel Týnec a Společenské centrum** (53 výroků). Značné oblibě se těšila i příroda v okolí města. Pozitivně byla hodnocená i sportovní a dětská hřiště, stejně tak i ulice K Náklí a její okolí zahrnující přilehlý kemp a hospodská zařízení.

Obrázek 39 Nejlépe využitá místa, Týnec nad Sázavou, 2018

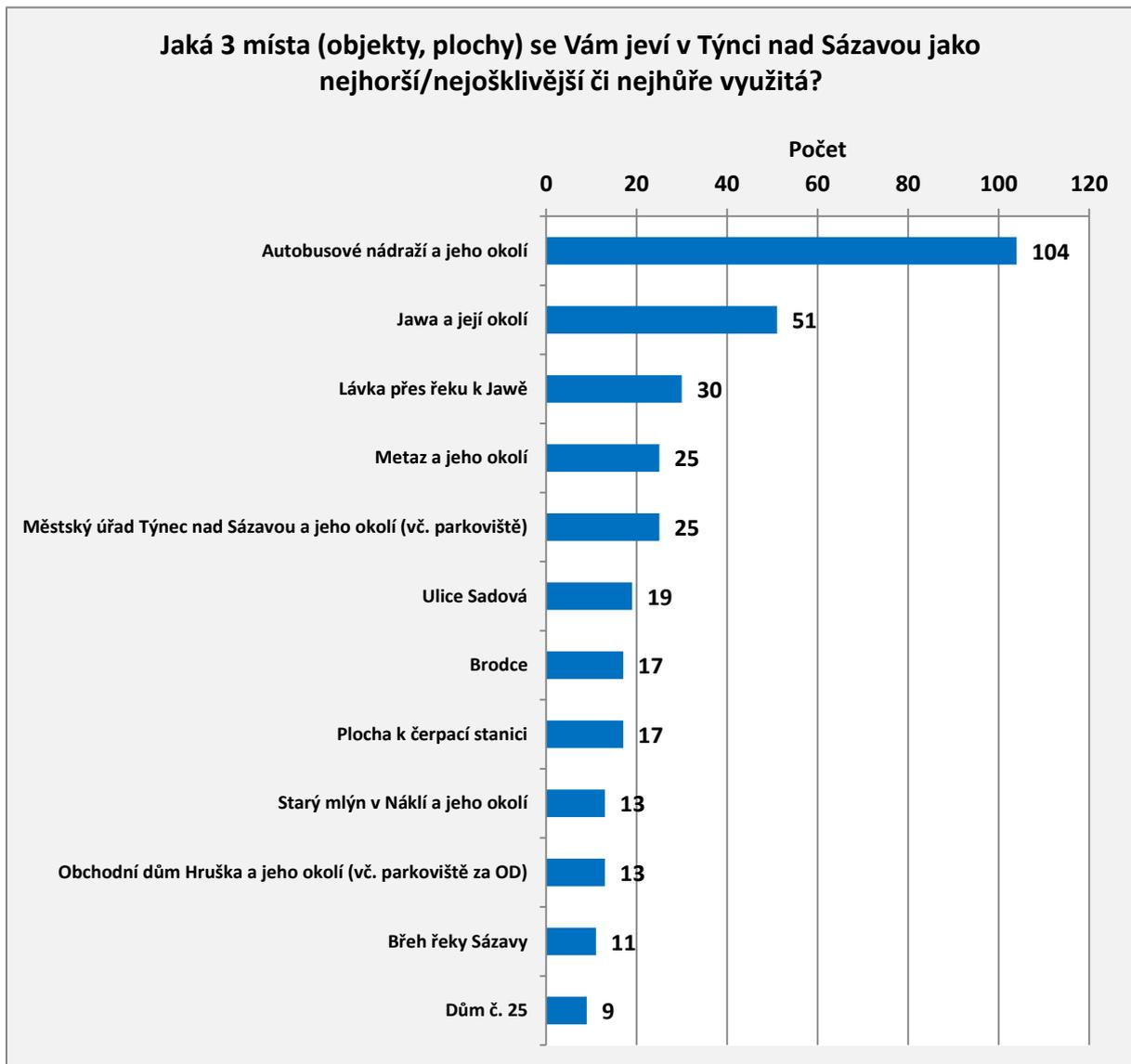

Pozn. Zobrazeny odpovědi s frekvencí 20 a více odpovědí. Znění otázky: „Jaká 3 místa (objekty, plochy) se Vám jeví v Týnci nad Sázavou jako nejhezčí či nejlépe využitá?“ N = 276.

Zdroj: dotazníkové šetření 2018, vlastní zpracování

Na obrázku 40 je uvedeno 12 míst v Týnci nad Sázavou, která jsou obyvateli nejvíce vnímána jako nejhorší/nejošklivější či nejhůře využitá (jedná se o spontánní odpovědi). Prvenství získalo **autobusové nádraží včetně jeho okolí**, se kterým úzce souvisí i další místa – **lávka přes řeku k Jawě** a **plocha okolo čerpací stanice**. Dále byla uváděna **prostranství Jawy a Metazu**. Nelibost u občanů vzbuzuje i **městský úřad a jeho okolí**, dále **ulice Sadová** a **samotné sídlo Brodce**. V souvislosti s Brodceci byla dokonce konkrétně uváděna další místa – **dům č. 25** a s nižší četností i bývalý kulturní dům Jawaklub. Mezi dalšími místy byl často uváděn starý mlýn K Náklí a jeho okolí a obchodní dům Hruška a jeho okolí (vč. parkoviště za ním).

Obrázek 40 Nejhůře využitá místa, Týnec nad Sázavou, 2018

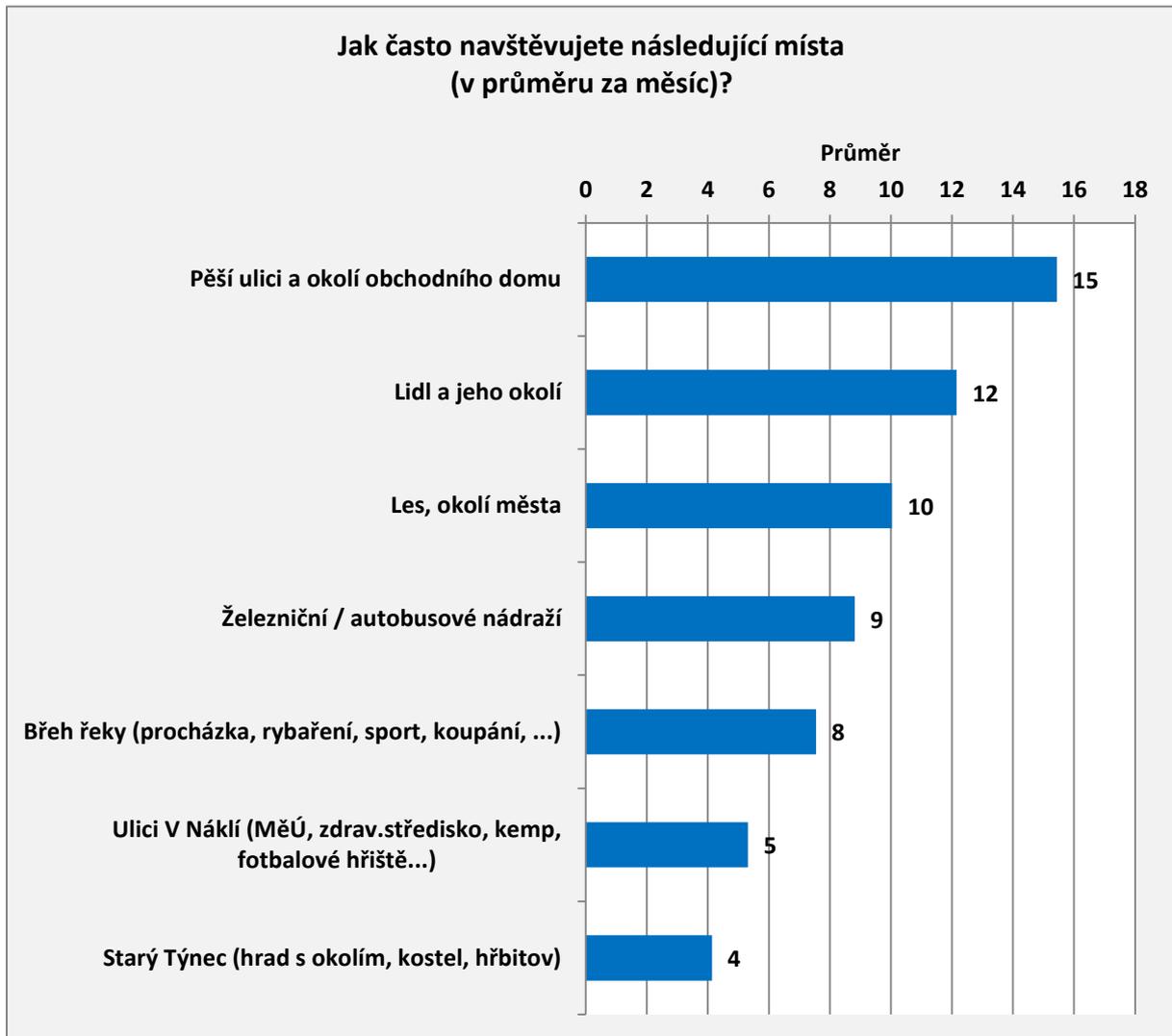
Pozn. Znění otázky: „Jaká 3 místa (objekty, plochy) se Vám jeví v Týnci nad Sázavou jako nejhorší/nejošklivější či nejhůře využitá?“ N = 276.

Zdroj: dotazníkové šetření 2018, vlastní zpracování

Návštěvnost míst ve městě

Při dotazování na návštěvnost vybraných míst ve městě vyšlo najevo, že **nejvíce obyvatelé navštěvují ulici Pěší a okolí obchodního domu**, a to v průměru 15krát za měsíc (obrázek 41). Druhým nejnavštěvovanějším místem je supermarket Lidl a jeho okolí (průměrně 12krát za měsíc). Nižší návštěvnost má les a okolí města (v průměru 10krát za měsíc) a železniční/autobusové nádraží. Méně navštěvovanými místy jsou Starý Týnec, ulice V Náklí a břeh řeky.

Obrázek 41 Návštěvnost vybraných míst ve městě, 2018

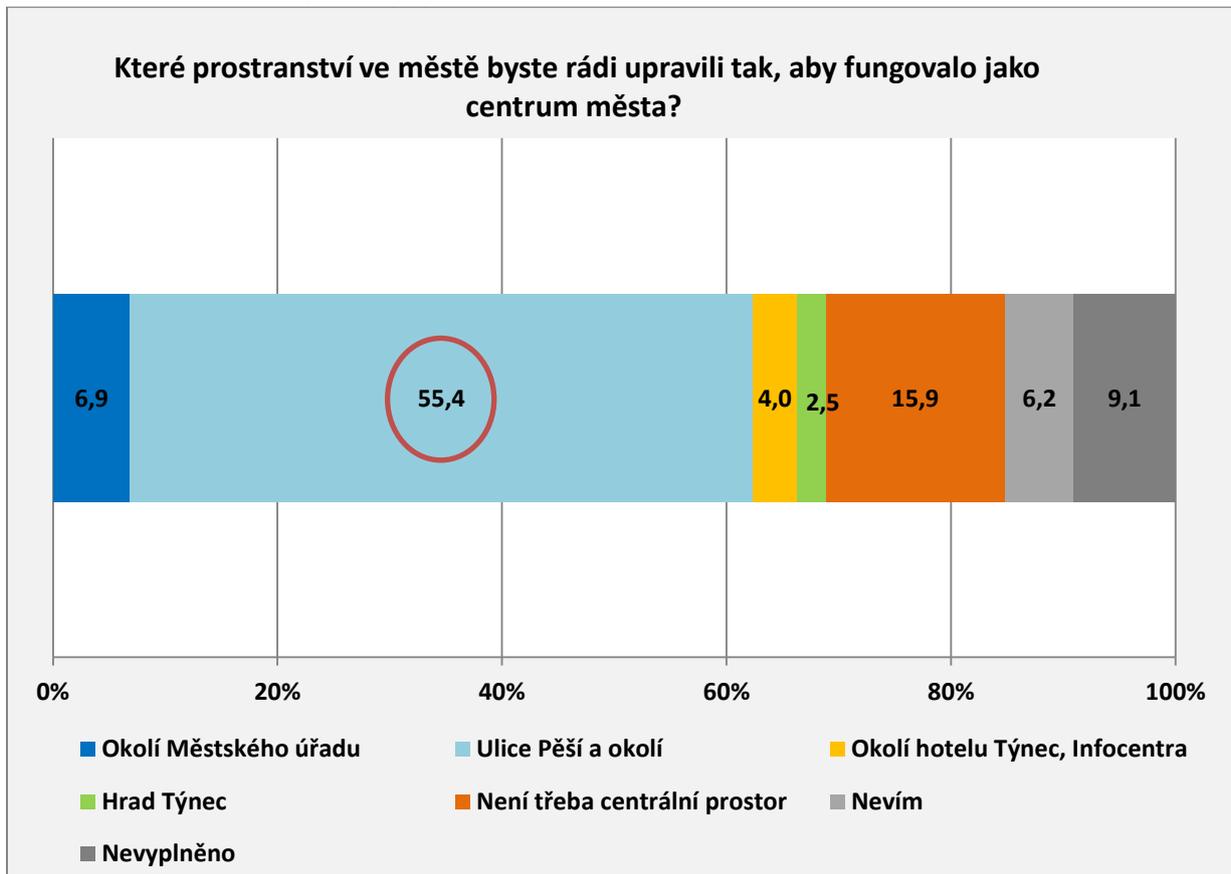

Pozn. Znění otázek „Uvedte, prosím, jak často navštěvujete následující místa (v průměru za měsíc). Uvedte, jak často jezdíte mimo město (v průměru za měsíc)? Vypište číslo.“ N Starý Týnec = 247, N Pěší ulici a okolí obchodního domu = 251, N Železniční/autobusové nádraží = 246, N Lidl a jeho okolí = 251, N Ulici V Náklí = 245, N Břeh řeky = 242, N Les, okolí města = 247.

Zdroj: dotazníkové šetření 2018, vlastní zpracování

V návaznosti na návštěvnost míst ve městě bylo zjišťováno, které prostranství ve městě by občané rádi upravili tak, aby fungovalo jako centrum města. Více než polovina z respondentů odpověděla ulici Pěší a okolí, což koresponduje s odpověďmi na předchozí otázku (obrázek 42). Necelých 16 % respondentů uvedlo, že není třeba centrální prostor. Necelých 7 % se domnívá, že vhodným místem by bylo okolí Městského úřadu Týnec nad Sázavou. Ostatní odpovědi měly spíše marginální zastoupení.

Obrázek 42 Prostranství nejvhodnější pro centrum města, Týnec nad Sázavou, 2018

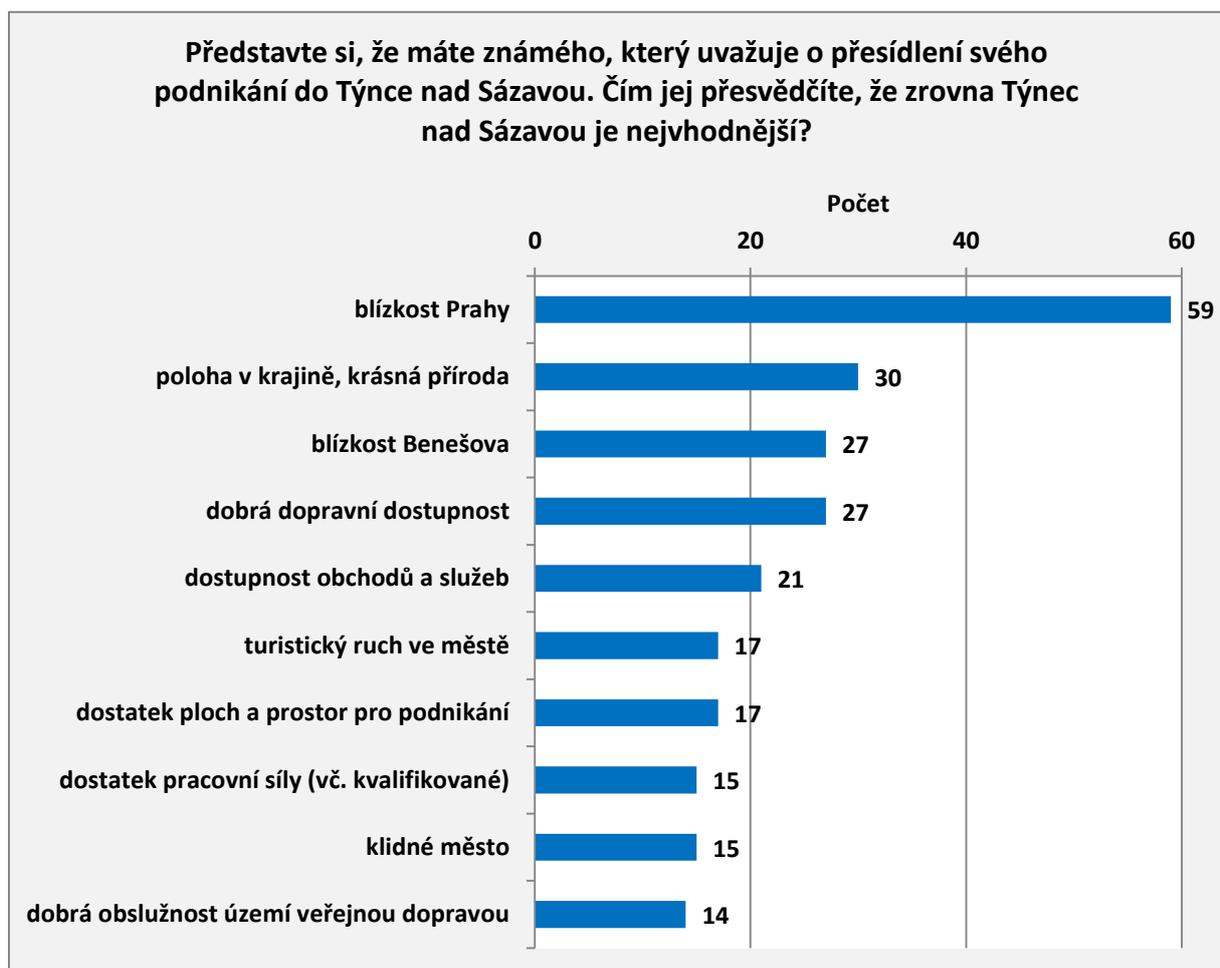
Pozn. Znění otázky: „Které prostranství ve městě byste rádi upravili tak, aby fungovalo jako centrum města? Vyberte jednu z možností, případně vypište.“ N = 276.

Zdroj: dotazníkové šetření 2018, vlastní zpracování

Výhody města pro rozvoj podnikání

Respondenti měli možnost spontánně uvést tři důvody, proč je Týnec nad Sázavou nejvhodnější pro umístění podnikatelského záměru. **Největší výhodou města v oblasti podnikání** lze dle odpovědí respondentů spatřovat **v jeho poloze** (blízko Prahy – 59 výroků - a Benešova – 27 výroků) a **dobré dopravní dostupnosti**, ať už individuální nebo hromadnou dopravou (obrázek 43). Významným pozitivem je také **poloha města v krajině a krásné přírodě** (30 výroků). Pro rozvoj podnikatelských aktivit hraje významnou roli zejména dostatek ploch a prostor pro podnikání, dostatek pracovní síly (včetně kvalifikované) a dobrá občanská vybavenost. Občané dále spatřují potenciál v turistickém ruchu ve městě, který má značný potenciál a ve faktu, že se jedná o klidné místo.

Obrázek 43 Výhody města pro podnikatele, Týnec nad Sázavou, 2018

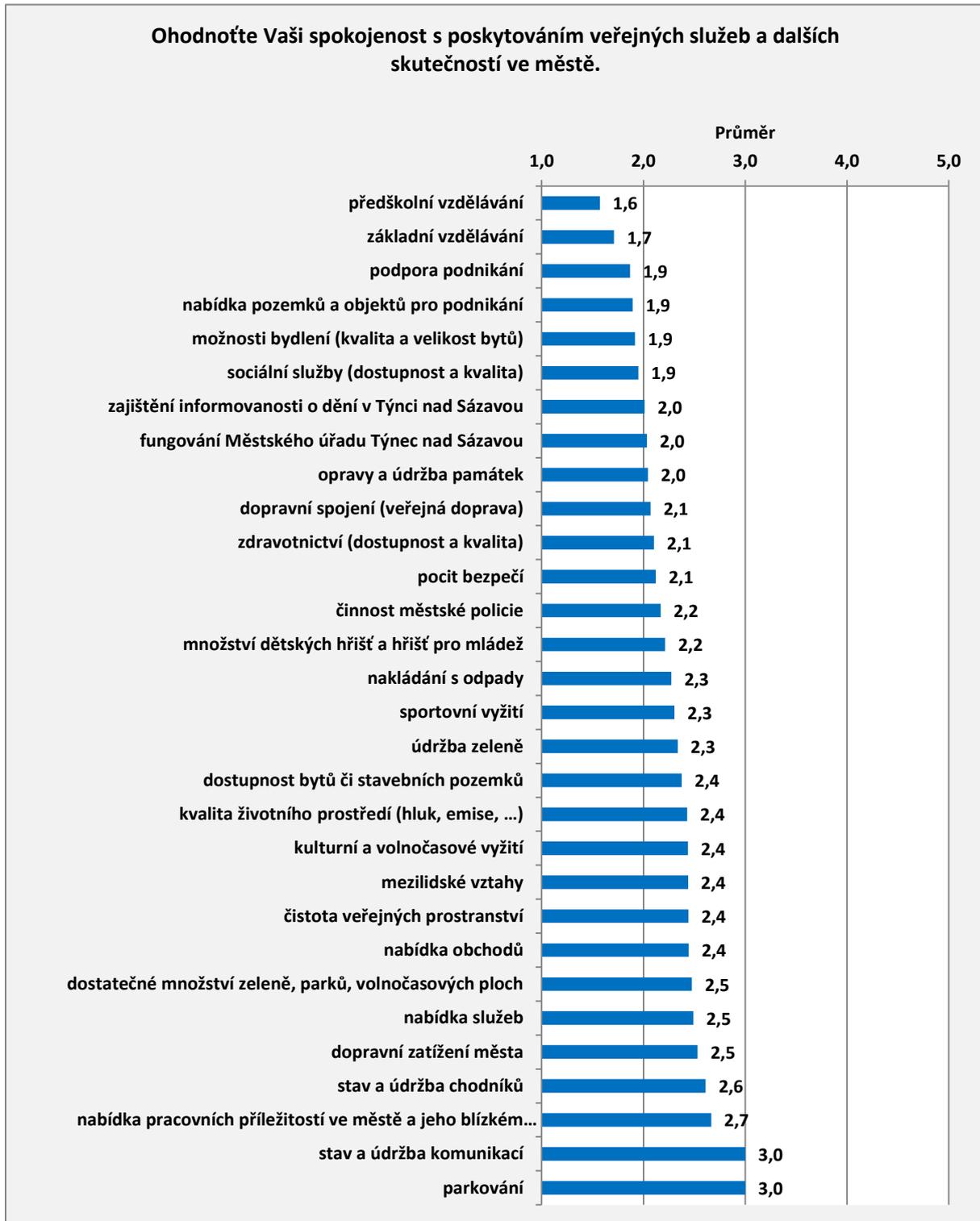
Pozn. Znění otázky: „Máte známého, který uvažuje o přesídlení svého podnikání do Týnce nad Sázavou. Čím jej přesvědčíte, že zrovna Týnec nad Sázavou je nejvhodnější? Uveďte, prosím, 3 důvody.“ N = 276.

Zdroj: dotazníkové šetření 2018, vlastní zpracování

Spokojenost s poskytováním služeb ve městě

Obyvatelé města Týnec nad Sázavou hodnotili, jak jsou spokojeni s poskytováním veřejných služeb ve městě a další aspekty, a to na stupnici 1 až 5 (1 = nejvíce spokojeni, 5 = nejméně spokojeni). **Nejvyšší průměrná spokojenost obyvatel byla s předškolním a školním vzděláváním ve městě**, které získaly průměrné hodnocení 1,6 a 1,7 (obrázek 43). Kladně byla hodnocena i **podpora podnikání a nabídka pozemků a objektů pro podnikání** (1,9). Pozitivního ocenění se dostalo i možnosti bydlení ve městě, sociálním službám, zajištění informovanosti o dění v Týnci, fungování městského úřadu Týnec nad Sázavou a opravě a údržbě památek. **Největší množství negativního hodnocení na bodové stupnici 1-5 bylo směřováno na možnosti parkování ve městě a stav a údržbu komunikací** – průměrná známka činila u obou položek 3. Negativního hodnocení se dostalo i **nabídce pracovních příležitostí ve městě a stavu a údržbě chodníků**. Detailní přehled hodnocení za jednotlivé služby je uveden v obrázku 44.

Obrázek 44 Spokojenost s poskytováním veřejných služeb a dalších skutečností ve městě, Týnec nad Sázavou, 2018

Pozn. Znění otázky: „Ohodnoťte Vaši spokojenost s poskytováním veřejných služeb ve městě. Zakroužkujte. Hodnocení obdobné jako ve škole: 1 = výborně až 5 = nedostatečně.“ N = 276.

Zdroj: dotazníkové šetření 2018, vlastní zpracování

Informační zdroje o dění ve městě

Informační zdroje o dění ve městě výrazně ovlivňují, o jakých aktivitách a záměrech města se občané dozvědí. Nejvíce využívaným informačním zdrojem o aktuálním dění ve městě je jednoznačně **zpravodaj města – Týnecké listy** (obrázek 45). Označilo jej 205 dotázaných. Na druhém místě se umístily **webové stránky města** a následně **vývěsní tabule a plakátovací plochy**. Čtvrté místo obsadil facebook města. Tyto informační kanály by město mělo nadále využívat, jelikož přispívají k informovanosti obyvatel. Ostatní informační zdroje měly výrazně nižší využití, jednalo se o úřední desku, osobní kontakt a e-mailovou korespondenci.

Obrázek 45 Informační zdroje o aktuálním dění ve městě, Týnec nad Sázavou, 2018

Pozn. Znění otázky: „Odkud získáváte informace o aktuálním dění v Týnci nad Sázavou? Prosím, zakroužkujte informační zdroje, které jste využil/a v posledních 3 měsících.“ N = 276.

Zdroj: dotazníkové šetření 2018, vlastní zpracování

12.3 HLAVNÍ ZÁVĚRY

Výsledky dotazníkového šetření lze shrnout do následujících bodů:

- Obyvatelstvo si s městem nejvíce spojuje řeku Sázavu, dostupnost Prahy a následně průmyslové podniky Metaz a Jawa. Značná část odpovědí směřovala i k heslům, jakými byla „město pro klidný život“ a „město pro klidné stáří“.
- V budoucnu plánuje ve městě zůstat více než tři čtvrtiny respondentů. Spíše se chce odstěhovat cca 16 % dotázaných.
- Nové trvalé bydlení si neplánuje opatřit přibližně třetina dotázaných. Ti, co si chtějí opatřit nové trvalé bydlení (cca 50 % dotázaných), plánují ho v novostavbě rodinného domu v Týnci nebo okolí a dále pak v bytovém domě v Týnci. Menší zastoupení mělo nové trvalé bydlení ve starším rodinném domě v Týnci nebo okolí.
- Nejvíce obyvatelé oceňují přírodu a okolní krajinu města, občanskou vybavenost města (služby, obchody, dostupnost školství, sportoviště atd.), ráz maloměsta a dopravní dostupnost.
- Negativně je ve městě vnímán zejména stav místních komunikací a absence chodníků do místních částí (ev. jejich údržba), kvalita údržby veřejných prostranství a absence místa pro koupání (plavecký bazén, koupaliště či vstup do řeky Sázavy).
- Nejlépe využitými nebo nejhezčími plochami byly označeny zejména hrad Týnec a pěší zóna. Dále pak byl často zmiňován objekt, ve kterém se nachází Hotel Týnec a Společenské centrum. Oceňována byla i cesta kolem řeky Sázavy a příroda v okolí města.
- Za nejhorší/nejošklivější nebo nejhůře využitý prostor bylo označeno autobusové nádraží včetně jeho okolí, které zahrnuje i lávku přes řeku k Jawě a plochu okolo čerpací stanice. Nižší zastoupení měla pak i prostranství Jawy a Metazu.
- Nejnavštěvovanějšími místy ve městě je ulice Pěší a okolí obchodního domu (v průměru 15x za měsíc) a dále pak supermarket Lidl. S tím korespondují návrhy obyvatel na prostranství, které by fungovalo jako centrum města. Nejvyšší četnost odpovědí měla ulice Pěší a okolí.
- Spontánně uvedenými výhodami města pro rozvoj podnikání s nejvyšší četností byly: poloha města (blízkost Prahy a Benešova), dobrá dopravní dostupnost a poloha města v krajině a krásné přírodě.
- Obyvatelé města si nejvíce pochvalují kvalitu předškolního a školního vzdělávání, podporu podnikání a možnosti bydlení. Největší množství negativních odpovědí se týkalo možnosti parkování ve městě, stavu a údržby komunikací a nabídky pracovních příležitostí ve městě.
- Nejvíce využívaným informačním zdrojem o dění ve městě je zcela jednoznačně zpravodaj města – Týnecké listy. Na druhém místě se umístily webové stránky města následně vývěsní tabule a plakátovací plochy.

Výsledky vstupního semináře pro veřejnost a zastupitele lze shrnout následovně:

- Za zcela zásadní problém označili obyvatelé města absenci domova pro seniory a nedostatečnou rehabilitační péči ve městě.
- Problémem je propojení částí města nemotorovou dopravou, tj. je třeba vybudovat chodníky pro pěší dopravu a propojené cyklostezky mezi jednotlivými sídly, což se shoduje s výsledky dotazníkového šetření.
- Za významný nedostatek města byl definován i nedostatek městských pozemků pro jeho rozvoj, a to zejména podnikání. Což plně nekoresponduje s výsledky dotazníkového šetření, kde naopak byla dostupnost ploch pro podnikání hodnocena kladně.
- Obyvatelé by uvítali vybudování míst pro letní rekreaci, ať už koupaliště, anebo vstupů do řeky. Tento námět byl evidován i v rámci dotazníkového šetření.
- Dále obyvatelé projeví zájem o revitalizaci Janovického potoka.

13 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je shrnující kapitolou analytické části strategického plánu. Je zpracována za všechny tematické oblasti dohromady. SWOT analýza je členěna do 4 kategorií:

- silné stránky – na těchto tématech lze stavět návrh strategického plánu;
- slabé stránky – tato témata by měla být prostřednictvím strategického plánu řešena/odstraněna;
- příležitosti – témata, která mohou napomoci realizaci strategického plánu;
- hrozby – témata, která mohou ohrozit realizaci strategického plánu.

Jednotlivá tvrzení byla v první fázi navržena zpracovatelem s využitím vypracovaných analýz a následně byla doplněna, upravena a prioritizována členy pracovní skupiny. Každý člen mohl v jednotlivých kategoriích (vyjma kategorie „hrozby“) uvést pět nejvíce klíčových tvrzení. Za každým tvrzením je v závorce uveden počet hlasů, který dané tvrzení celkem získalo.

Níže uvedená tvrzení současně definují faktory (vnitřní i vnější), které mohou mít vliv na plnění cílů strategického plánu.

Silné stránky

- dobrá geografická i dopravní dostupnost Prahy a Benešova (10)
- značné množství zeleně uvnitř města i v jeho nejbližším okolí (dostupnost volné krajiny) (10)
- ráz maloměsta (8)
- bohatý spolkový a kulturní život – nabídka volnočasových aktivit pro všechny věkové skupiny (7)
- průběžná obnova majetku města (infrastruktura, rekonstrukce kulturních objektů, budov ZŠ a MŠ a dalších objektů města) (6)
- zlepšování vzhledu veřejných prostranství a zeleně ve městě ve spolupráci s městským architektem (6)
- dobré dopravní spojení do Prahy veřejnou dopravou v rámci PID (4)
- zdravé finanční řízení (4)
- uspokojivý technický stav venkovních sportovních a rekreačních ploch (3)
- dostatečná kapacita mateřské a základní školy (3)
- snižování míry kriminality ve městě (2)
- migrační atraktivita města (1)
- destinační management MAS Posázaví (1)
- aktivita města v oblasti čerpání dotací (1)
- spolupráce města s ostatními subjekty (podnikatelé, okolní obce, mikroregiony, spolky atd.) (1)
- využívání komunikačních kanálů města směrem k obyvatelstvu (facebook, web atd.) (0)

- vysoká míra provázanosti příspěvkových organizací se zřizovatelem (0)
- poskytování dostatečných prostředků na realizaci akcí osadním výborům (0)
- jednotná prezentace města navenek (marketing) (0)

Slabé stránky

- nedostatečná nabídka pracovních příležitostí (11)
- nízká míra participace obyvatel na veřejném dění (7)
- chybějící centrum města (z fyzického i funkčního hlediska) (5)
- nedostatečná kapacita ČOV (5)
- absence některých typů sportovních zařízení (např. fitness, kluziště) (5)
- nedostatečné ekologické povědomí obyvatel a návštěvníků města (4)
- rozsáhlé zastavěné území složené z prostorově oddělených místních částí (4)
- dílčí deficity parkovací kapacity (4)
- absence technické infrastruktury v některých místních částech (vodovody, kanalizace atd.) (3)
- nedostatek pozemků pro rozvoj (3)
- nedostatečné zázemí pro letní rekreaci (koupaliště, vstup do řeky) (3)
- nedostatečné komunikace pro pěší (v místních částech vč. jejich propojení) (2)
- nevyhovující, místy špatný technický stav místních komunikací (2)
- poddimenzovaný stav státní i městské policie (2)
- nedostatečný kamerový systém ve městě (2)
- stárnutí populace města (2)
- nízká nabídka kvalitních pohostinských služeb (2)
- absence rehabilitačních služeb ve městě (1)
- převažující obytná funkce města se silnou funkční závislostí na Praze a Benešově (zejména z hlediska vyjížděky do zaměstnání) (1)
- spíše nižší vzdělanostní úroveň obyvatelstva (1)
- nedostatečné využití sportovních zařízení ze strany místních obyvatel (0)
- absence stálé služby městské policie (0)
- existence rozsáhlých brownfields a chátrajících objektů ve městě (0)

Příležitosti

- spolupráce s okolními obcemi, krajem a soukromými subjekty (10)
- vyhledávání vhodných partnerů směřující k rozvoji města (10)
- rozvoj výrobních a obslužných funkcí města (10)
- rozvoj turistického ruchu (poloha na cyklo a turistických trasách, vodáctví, památky apod.) (9)
- dílčí zlepšení silniční dopravní polohy města v souvislosti s výstavbou dálnice D3 (vč. přivaděče) (9)
- dostupnost dotačních titulů (krajských, národních, evropských) (7)
- rozsáhlé plochy typu brownfields pro komerční, výrobní a logistickou funkci (5)

Hrozby

- demografické stárnutí a s ním spojené nároky na sociální služby
- pokračující monofunkční charakter města
- legislativní změny